Ylimääräinen yhtiökokous päätti laajentaa Työkansan päivälehdeksi. Toimikaa päätöksen toteuttamiseksi.

Työväenluokan täytyy luokkataistelun avulla lopettaa luokkien olemassaolo. Saavuttaakseen tämän tarkotuksen, on kaikkien maiden köyhälistön liityttävä yhteen.

TYÖKANSA

Yksilöllinen omistusoikeus lakkautettava, tuotannon välikappaleet tehtävä kansan omiksi ja työntekijöille täydet työnsä tulokset. Siinä sosialismin tärkeimmät opinkappaleet.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

No. 67 — 1911. Tiistaina, Elokuun 22 p:nä. — Tuesday, Aug. 22 . V:s vuosikerta — Vol. V.

„Sydämelle käypä" puhe.

Sir Wilfrid Laurier puhunut kauppasopimuksesta ja samalla „sydämeen käyvästi'' kehunut itseään Three Riverissä, Que. Kymmenen tuhatta henkilöä oli kokoutunut kuulemaan hänen lörpötystään.

Three Rivers, Que., elok. 18 p. — Ministeri Laurier, joka alkoi puhujamatkansa Simcoesta, puhui täällä tänään 10,000 kuulijalle. Puheen aiheena oli tietysti Laurierin oma kunnian arvoisa persoona ja se iankaikkinen reciprocity. Lainaamme tähän joitakin meikäläisen „apinan'' lauseista.

„Minä olen huolella lukenut mitä Monk, entinen ystäväni Bourossa ja Gilbert (nationalisteja) ovat puhuneet ja olen surukseni huomannut, että he ovat puhuneet kaikista mahdollisita kysymyksistä, sivuuttamalla nykyisen todellisen kysymyksen. Monk on sanonut vastustavansa kauppasopimusta, Boureassa näyttää paremmin puollustavansa sitä ja Gilbert sanoo puollustavansa sitä, jos se uudestaan muodostettaisiin. Ainoa todellinen kysymys, josta he ovat yksimielisiä, on voittaa Laurier; se on koko heidän politiikkansa. Mitä politillinen elämä on tarjonnut minulle? Viisitoista vuotta olen ollut hallituksen johtajana ja sillä ajalla olen saanut kohdata monta vaikeutta. Neljä kertaa olen ollut edustamassa maatani valtakunnan konferensissa Englannissa ja kertaakaan ei pahin vihamiehenikään ole voinut sanoa minun häväisseen maatani.''

„Muutamien viikkojen kuluttua minä täytän seitsemänkymmenen ikävuoteni ja minä voin vakuuttaa teille, että viimesten kahdenkymmenen vuoden ajalla en ole paljoksi lepoa maistanut.''

„Teille quebeciläiset minä sanon, että saisin hävetä, ellen vanhoja päiviäni antaisi maani edistykselle. En tiedä kuinka paljo työtä on jälellä, mutta kuluneiden viidentoista vuoden ajalla olen tehnyt maalleni kaiken, joka on ollut vallassani ja jonka olen voinut ja tässä puheessani sanon, yrittämättäkään ennustella, että jos olisin 'petaaja', niin panisin rahani sen puolesta, että 'vanha kukko' voittaa.''

„Vastustajani liittoutuneena (konservatiivit ja nationalistit) ehkä voivat voittaa minut, mutta on yksi, jota he eivät oi ottaa minulta, se on niiden rakkautta, joiden kanssa olen monia vuosia yhdessä työskennellyt, eivätkä „varallisuutta'', jota Canada on saanut nauttia liberaalien hallitessa.''

Kauppasopimus.

Edelleen Laurier puhui maan kasvaneista tuloista useiden viime vuosien ajalla ja josta on ollut

Nationalistit ja laivasto.

Senjälestä pääministeri otti puheeksi nationalistien laivastovastaisen agitationin. „Miksi olemme ryhtyneet rakentamaan laivastoa'', hän kysyi. „Siksi kun olemme tulleet kahdeksan miljoonaa käsittäväksi kansaksi, joka pian nousee viiteentoista miljoonaan ja on ihan välttämätöntä, että kansa kasvaessaan ryhtyy myöskin puuhaan itselleen puolustuskeinoja. Maa on kuten kaupunki, jonka myöskin on kasvaessaan kehitettävä poliisivoimaansa ihmisten ja omaisuuden turvaamiseksi. Mitä tulee siihen puheeseen, että teidän poikanne otettaisiin teiltä ja vietäisiin brittiläisiin sotiin, niin minä olen vakuutettu, että jokainen teistä, joka tuntee minut kunnian mieheksi, tietää etten minä koskaan ole kannattanut sellaista esitystä, josta olisi sellaiset seuraukset. Kun minä kuulin Monkin ja Bourossan kertovan teille sellaisia sioita, häpesin minä heidän puolestaan. Sellaiset vakuutukset ovat hävettäviä valheita. Minä olen elänyt neljäkymmentä vuotta julkista elämää, enkä koskaan ole koettanut voittaa asiaani valheilla. Se on hävettävääkin hävettävämpää, etä miehet tekevät sellaisia syytöksiä, joita he eivät voi syytetyn läsnäollessa todistaa. Nationalistein sotahuuto on: „Laurier pois vallasta'', mutta jota he eivät voi tehdä ja siksi ovat yhtyneet konservatiivien, englanninkieltä puhuvien maakuntien taantumuksellisten kanssa, mutta jotka yhdessäkään eivät voi minua kukistaa''.

Siinä oli rakkaan Wilfrid poikamme lasunnoita. Eikös ollutkin liikuttavaa? Vieläkö „rakas kansa'' epäilee hallitusmiehiä, etteivät he uhraa kansan eteen? Eikö Laurier, Canadan Roosevelt, antanut ymmärtää, ettei hän viimesten vuosien ajalla ole saanut yön lepoa.

LEVOTTOMUUTTA PORTUGALISSA.

Tasavaltalaiset sotilaat tyytymättömiä hallitukseen ja pitävät kokouksia.

Lissabon, elok. 21 p. — Tänään tehtiin yritys vapauttaa 400 poliitillista vankia Linociron vankilasta tässä kaupungissa. Joukko hyökkäsi vahtien kimppuun ja voitti ne mutta juuri kun rautaportit oli saatu revityksi auki, saapui paikalle sotilaita, jotka karkottivat mellakoitsijat. Rekryytit, jotka ovat tyytymättömiä heille annettuun kohteluun, pitivät salaisen kokouksen Balemin etukaupungissa tänään. Kokouksessa oli läsnä kaikkiaan 77 rekryyttiä useista eri rykmenteistä ympäri maan, jotka kaikki puhuivat hallitusta vastaan. Sotaministeri sai vihiä kokouksesta ja lähetti ratsuväkiosaston vangitsemaan kokouksen osanottajia, joista kaikki, viittä lukuunottamatta pelastuivat. Diario Noticia sanoo hallituksen tietävän varmuudella, että maalaispapit, jotka uskovat halli-

Äänestäkää sosialistien ehdokkaita.

Canadan sosialistit ovat tähän mennessä nimittäneet kymmenen ehdokasta ensi vaaleihin.

Jo ennemmin olemme kertoneet, että South Cape Bretonin, Edmontonin, Montrealin, Brockvillen ja Winnipegin sosialistit ovat valinneet ehdokkaansa ensi vaaleihin. Nyt olemme saaneet tietää, että Vancouverin sosialistit ovat valinneet tov. E. T. Kingsleyn, entisen Western Clarion toimittajan, parlamentin edustaja ehdokkaakseen. Ottawan, Ont., toverit ovat valinneet ehdokkaakseen puuseppä A. G. MacCallumin. T. k. 13 päivänä pitämässään kokouksessa Nipissingin vaalipiirin sosialistit päättivät asettaa oman ehdokkaansa, mutta jonka nimeä emme ole onnistuneet saada tietoomme. Yale Cariboosta on myöskin sosialistein ehdokas.

Useista paikoista tullaan vielä nimittämään sosialistein ehdokkaita ennen syyskuun 14 päivää, jolloin nimitysaika päättyy.

Suomalaiset kaikkialla missä vain on sosialistein ehdokkaita, antakaa äänenne heille: silloin teette hyvän työn itsellenne ja koko työväenluokalle.

YKSI ROISTO VÄSYNYT TOIMEENSA.

Toisella viikolla ilmotti Canadan oikeusministeri Sir Allan Aylesworth luopuvansa toimestaan ja vetäytyvänsä yksityiselämään. Ukko raiska on kuuro ja potee hermosärkyä. Mutta „elämänsä surkeuksista'' huolimatta hän jätti paheita jälkeensä. Appeal to Reasonin on yhä edelleenkin pantava sentin postimerkki jokaisen Canadaan tulevan lehden päälle. Timothy Candy on kuollut ja monta muuta suurempaa ja pienempää mielivallastaan riippuvaa asiaa hän on saattanut pirunkaulalle.

Toivokaamme, ettei toiste enään Canadaa häpäise näin taantumuksellinen oikeusministeri.

Ennemmin olemme jo kertoneet, että Rodolphe Lemieux eroo ylipostimestarin toimesta ja ottaa vastaan meri- ja kalastusministerin toimen. Hänen seuraajakseen tulee t:ri Beland, Beaucesta, Que. Lemieux on tullut hyvin kuuluisaksi Canadan sosialisteille Cotton's Weeklyn kiristyksestä ja kooperatiivisen liikkeen kannattajille „Canadian Co-operatorin'' kuristamisesta. Saa nyt nähdä minkälaiseksi keljuksi Beland rupeaa?

YLEISLAKKO CLEVELANDISSA.

Cleveland, O., elok. 21 p. — Clevelandin työväenunioiden keskuskomitea on kutsunut kaikkien unioiden jäsenet yhteiseen kokoukseen keskiviikkona, missä tullaan keskustelemaan yleislakon

Labor Templessä eilen illalla.

Järjestö oli yksimielinen siitä, että aika on liian lyhyt panna ehdokasta ensimäisiin Dominion vaaleihin, mutta päätettiin heti ryhtyä toimiin tulevien kunnallisvaalien hyväksi, joihin he panevat ehdokkaita.

Kokous antoi julistuksen kaikille Canadan työläisille, että kannattaa työväen ehdokkaita kaikkialla, missä sellaisia on, puolueeseen katsomatta. Julkaisemme tässä kohdan Toronton ammattiuninistein julistuksesta:

„Ontarion ja koko Canadan järjestyneet työläiset ovat sitä mieltä,että aika on tullut, jolloin heidän on noustava samalle tasollo Isonbritannian, Australian ja Uuden Seelannin y. m. maiden työväestön kanssa ja se voidaan tehdä ainoastaan äänestämällä niitä ehdokkaita, jotka seisovat työväenluokan vapautuksen puolesta ja tunnustavat luokkataistelun olemassaolon.''

„Työväestön tämänpäiväinen vaatimus on saada edustajia Dominion parlamenttiin, maakuntien lainlaatijakuntiin ja kunnallishallinnoihin, joissa näihin asti on ollut ainoastaan porvareiden edustajia.''

Dominion Trades ja Labor Congressin kokoukseen, Calgaryyn, Alta., menevälle edustajalle annettiin määräys saattaa tämä julistus Canadan järjestyneen työväestön tietoon.

Koettavat alkaa töitä hiilikaivannossa.

Yhtiöt aikovat alkaa työt kaivannoissa skääppien avulla. — Retelöitä pelätään puhkeavan Ferniessä ja Lethbridgessä.

Fernie, B. C., elok. 19 p. — Eilen ilalla oli liikkeessä huhu, että työt Coal Creekin kaivannolla aletaan maanantaina ja että poliiseille annetaan määräys suojella yhtiön haalimia rikkureita.

Kaivannon superitendentti ei vahvistanut huhua ja sanoi sitä liian aikaiseksi. Ylikonstaapeli Nintylle ei ole annettu vielä minkäänlaista määräystä, mutta syrjäpaikkojen konstaapelien kaupunkiin saapuminen varmentaa huhun todenperäisyyttä.

Vartioivat kaivantoja.

Lethbridge, Alta., elok. 20 p. — Hiilenkaivajain paikalliusunio on ryhtynyt vastustamaan töiden alkamista ei-union miehillä. Unio asettaa vartijoita kaivannoille estämään miehiä menemästä työhön. Union virkailijat ovat sanoneet että yksikään union mies ei mene työhön ja että osa idästä tuotetuista hiilenkaivajista Golt kaivannolla on jo yhtynyt lakkoon.

VAATIVAT UNIOA TOIMIMAAN.

Suurlakko Englannin rautateillä.

Kymmeniä tuhansia rautatieläisiä lakossa. — Köyhä kansa suuressa kurjuudessa.

Lontoo, Eng., elok. 19 p. — Kymmeniä tuhansia rautatieläisiä on lakossa Englannissa. Tuhannet köyhät ihmiset ovat suuressa puutteessa (joka ei johtune lakosta) 23,000 mailia höyryrautatietä on piakkoin lakkotilassa. Rautateiden liikkeenhoitajat ja työläiset näyttävät pysyvän lujina viimesissä vaatimuksissaan. Matkustajaliikenne Lontoossa y. m. suurissa keskuksissa on täydellisesti pilalla. Tavaran kuletus ympäri valtakunnan seisauksissa. Hajanaisia lakkoja on ollut useissa Englannin ja Walesin kaupungeissa.

Asema Lontoossa.

Lontoon maanalaisten teiden miehet uhkaavat mennä myöskin lakkoon. Satat tuhannet ihmiset käyttävät juuri näitä teitä kodin ja työpaikkansa väliä kulkiessaan joten liikenteen niillä seisahtuminen antaisi pahan iskun Lontoon liike-elämän sydämeen. Tähänasti ei vielä ole kuin 500 tunnelitien miestä mennyt lakkoon, mutta sekin jo vaikuttaa.

Edellämainitut lakkolaiset pitivät kokouksen eilen illalla ja päättivät olla palaamatta työhön ennen kun riidat tyydyttävästi sovitaan.

Tunellia uhkaa tulva.

Monmouth, England, elok. 19 p. — Rautatieläiset koettavat saada pumppumiehiä Severnin tunellissa yhtymään lakkoon, josta olisi seurauksena tunellin vedellä täyttyminen ja Great Western junien olisi pakko seisauttaa liikenne.

Lakko päättynyt.

Lontoo, Engl., elok. 20 p. — Eilen illalla 11 tienoissa annettiin kauppaseuran konttorista julistus, että lakko on sovittu ja että miesten olisi palattava työhön heti.

Kapinetti on siittä saakka kun lakko uhkasi pitänyt istuntoja yötä päivää koettaen sovitella riitaa. Suurimman kunnian onnistumisesta saanee kuitenkin kansleri Lloyd George, joka on ahkerammin koettanut sovitella.

Tiistaina (tänään) nimitetään viisi henkinen komitea, johon rautatieyhtiöt valitsevat kaksi ja työläiset kaksi jäsentä ja ne valitsevat viidennen puolueettoman jäsenen tutkimaan vuoden 1907 sovintolakia, jonka miehet väittävät olevan syynä kaikkiin heidän vaikeuksiinsa.

Noin sadalle työväen union osastolle lähetettiin sähkösanoma,

ge, joka pari vuotta sitten, keinotekoisesti hedelmöitti merisiilin, joka on hyvin alhainen elämänmuoto.

Professori Betaillon synnytti sammakonpoikia pistelemällä sammakon munia hyvin hienolla hopeaisella neulalla. Sen jälkeen antoi hän sähkön vaikuttaa muniin. Täten tuli hän siihen johtopäätökseen ,että tarvitsee kaksi eri toimintaa synnyttämään eläviä olentoja munista, ensin isku, joka aiheuttaa jakaantumisprosessin ja toiseksi tekijän joka aiheuttaa kehitysprosessin. Professori Betaillon kokeili myöskin kananmunilla, mutta epäonnistui. Hän arveli liiallisen lämmön syyksi epäonnistumiseen.

TYÖLÄISET SAAVAT „KESÄLOMAA."

Omaha, Neb., elok. 20 p. — Union Pacific rautatién konttoorista täällä ilmotettiin eilettäin, että 5,000 työläisille annetaan „lomaa'' jo ensi viikolla, mahdollisesti maanantaina. Vähennys koskee kaikkia työaloja. Työläisiä ei suorastaan eroteta, vaan annetaan lomaa. Kumminkaan ei ole ilmotettu aikaa milloin he pääsevät takasin työhön.

EDISON PUOLUSTAA PIENIÄ PERHEITÄ.

Paris, elok. 18 p. — Thomas Edison, amerikalainen keksijä sanoi täällä tänään: „Minä en ole myötätuntoinen „Rooseveltin'' suurelle perheelle. Ranskalaiset ovat viisaampia kun rajottavat perheen sellaiseksi, että voivat hankkia sille kunnollisen ylläpidon''.

„Minä en usko sotien voivan pitää väkiluvun alhaalla''.

SOSIALISTI PAIKKAAMASSA PORVARILLISEN KÄTYRIN KUNNIAA.

Oakland, Cal., 7 p. elok. — H. C. Tuck, „Socialist World'' lehden toimittaja, joka on sokea, alkoi tänään kärsimään sitä vankeutta, johon hän tuomittiin joku aika sitten. H. C. Tuck tuomittiin siitä, että hän syytti lehdessään salapoliisi Pattersonia syylliseksi Lizzie Wohlgethamin kuolemaan, joka kuoli Oaklandin poliisivankilassa. Valamiehistö tuomitsi Tuck'in kolmeksi kuukaudeksi vankilaan, mutta asia aijottiin vedota. Nyt kuitenkin on syytetyn puolelta tultu siihen tulokseen, että ei asia kannata vedota. Ei kannata hakea oikeutta porvarilliselta virkakunnalta, niin vähäsen seikan takia.

Eilen illalla oli sosialisteilla kokous Hamilton haalissa sen johdosta kun H. C. Tuck menee vankilaan. Siellä Thomas Booth ja J. H. Levy arvostelivat purevasti Oaklandin poliisilaitosta ja sitä valamiehistöä, joka tuomitsi Tuck'in ja olivat sitä mieltä, että poliisilaitos oli vastuunalainen Lizzie Wohlgethan kuolemaan siksi, että hän oli laittomasti vankilassa. — Toveri.

RAESADE TUHONNUT

Lakkovartijoitten asettaminen laitonta.

Montrealin tuomari yrittää pelotella työläisiä — Tuotmitsi Grattoniin lakkovartijana olemisesta viiden vuorokauden vankeuteen.

Montreal, elok. 19 p. — ,Minulla ei ole epäilystäkään etteivätkö nämä miehet ole syyllisiä toisten työläisten pelottelemiseen'', sanoi tuomari Leet eilettäin, kun antoi tuomion lakossa olleen kirvesmies Jules Grattonin asiassa, jota syytettiin unioon kuulumattomien työläisten lakkoon yllyttämisestä Peter Lyall & Sons työmaalla.

Tuomari luki edelleen lakia, joka, hänen lausuntonsa mukaan määrää $100 sakkoa tai kolme kuukautta vankeutta tämän lontoisesta rikoksesta. „Jos minä sakotan tätä miestä, niin unio maksaa sakon ja ottaa sen jäseniltään jäsenmaksuissa ja syytetty pääsee ilman rangaistusta. Toiselta puolen minä ajattelen, että kolmen kuukauden vankeus on liian ankara ensimmäisestä rikkomisesta. Mutta kaikesta huolimatta minun on rangaistava tätä miestä ja opetettava unioille, etteivät ne voi sekaantua „kunniallisten työläisten''asioihin, jotka haluavat tehdä työtä, huolimatta siitä kuuluvatko he järjestöön tai ei. Minä tuomitsin hänet viideksi päiväksi vankeuteen.''

Charlemagne Rodier, joka ajoi asiaa syytetyn puolesta, ilmotti paikalla vetoavansa tuomiosta ylempiin oikeuksiin, jonka oikeuden tuomari Leet myönsi.

Gratton, jälkeen kun lakko oli julaistu 256 City Hal avenuella olevan suuren talon rakennuksella, piti tarkasti silmällä työhaluisia miehiä ja kehotti heitä luopumaan halpamaisesta menettelystään. Rakennusyhtiön hankkimat todistajat sanoivat Grattonin sanoneen: „Jos te menette työhön, niin katsokaa eteenne''.

Eiköhän Canadassa ole kohtsiltään laki, joka kieltää työläiset menemästä lakkoon?

TOGO SAANUT LIIAKSI JUHLIA.

Boston, Mass., elok. 17 p. — Amiraali Togo on jo toisen kerran sairastunut liiallisen juhlimisen takia, joka on tullut hänen osaksensa tässä maassa. Amerikalaiset ruuat ovat hänelle liian vahvoja, joten hänen on täytynyt palata riisin syöntiin. Tilapäisen sairautensa takia on hän kieltäytynyt useista huviretkistä, joita amerikalaiset hänelle valmistavat ihan loppumattomiin asti. — Togo ehkä pelännee, että amerikalainen liha, joka tappoi satoja amerikalaisia sotilaita amerikalais-espanjalaisen sodan aikana, voi olla hänelle vaarallisempaa kuin venäläisten kuulat.

PUVUNTEKIJÄIN UNION PRE-

„Sydämellä käypä“ puhe.

Sir Wilfrid Laurier puhunut kauppasopimuksesta ja samalla „sydämeen käyvästi“ kehunut itseään Three Riverissä, Que. Kymmenen tuhatta henkilöä oli kokoutunut kuulemaan hänen lörpötystään.

Three Rivers, Que., elok. 18 p. — Ministeri Laurier, joka alkoi puhujamatkansa Simcoesta, puhui täällä tänään 10,000 kuulijalle. Puheen aiheena oli tietysti Laurierin oma kunnian arvoisa persoona ja se iankaikkinen reciprocity. Lainaamme tähän joitakin meikäläisen „apinan“ lauseista.

„Minä olen huolella lukenut mitä Monk, entinen ystävänä Bourossa ja Gilbert (nationalisteja) ovat puhuneet ja olen suruseni huomannut, että he ovat puhuneet kaikista mahdollisita kysymyksistä, sivuuttamalla nykyisen todellisen kysymyksen. Monk on sanonut vastustavansa kauppasopimusta, Boureassa näyttää paremmin puollustavansa sitä ja Gilbert sanoo puollustavansa sitä, jos se uudestaan muodostettaisiin. Ainoa todellinen kysymys, josta he ovat yksimielisiä, on voittaa Laurier; se on koko heidän politiikkansa. Mitä politillinen elämä on tarjonnut minulle? Viisitoista vuotta olen ollut hallituksen johtajana ja sillä ajalla olen saanut kohdata monta vaikeutta. Neljä kertaa olen ollut edustamassa maatani valtakunnan konferenssissa Englannissa ja kertaakaan ei pahin vihamiehenikään ole voinut sanoa minun häväisseen maatani.“

„Muutamien viikkojen kuluttua minä täytän seitsemänkymmenen ikävuoteni ja minä voin vakuuttaa teille, että viimesten kahdenkymmenen vuoden ajalla en ole paljoksi lepoa maistanut.“

„Teille quebeciläiset minä sanon, että saisin hävetä, ellen vanhoja päiviäni antaisi maani edistykselle. En tiedä kuinka paljo työtä on jäällä, mutta kuluneiden viidentoista vuoden ajalla olen tehnyt maalleni kaiken, joka on ollut vallassani ja jonka olen voinut ja tässä puheessani sanon, yrittämättäkään ennustella, että jos olisin 'petaaja', niin panisin rahani sen puolesta, että 'vanha kukko' voittaa.“

„Vastustajani liittoutuneena (konservatiivit ja nationalistit) ehkä voivat voittaa minut, mutta on yksi, jota he eivät oi ottaa minulta, se on niiden rakkautta, joiden kanssa olen monia vuosia yhdessä työskennellyt, eivätkä „varallisuutta“, jota Canada on saanut nauttia liberaalien hallitessa.“

Kauppasopimus.

Edelleen Laurier puhui maan kasvaneista tuloista useiden viime vuosien ajalla ja josta on ollut seuraauksena, että Quebecin maalaispojat nyt menevät Montrealin sensijasta, että ennen menivät Yhdysvaltoihin.

„Mutta tästä huolimatta vastustajani sanovat „poistakaa Laurier vallasta.“ Mutta jumalalle kiitos, joka on minulle ollut niin hyvä menneinä vuosina ja nyt sallii minun esiytyä edessänne ja esittää vapaakaupan Yhdysvaltain kanssa, joka yhä edelleen lisää nykyistä varallisuutta. Eräällä taholta on koetettu uskottaa että laivasto „billi“ on ainoa kysymys nykyisissä vaaleissa, mutta minä olen varmasti vakuutettu, että todellinen kysymys on kauppasopimus.“

Senjälestä pääministeri otti puheeksi nationalistien laivastovastaisen agitationin. „Miksi olemme ryhtyneet rakentamaan laivastoa“, hän kysyi. „Siksi kun olemme tulleet kahdeksan miljoonaa käsittäväksi kansaksi, joka pian nousee viiteentoista miljoonaan ja on ihan välttämätöntä, että kansa kasvaessaan ryhtyy myöskin puuhaan itselleen puolustuskeinoja. Maa on kuten kaupunki, jonka myöskin on kasvaessaan kehitettävä poliisivoimaansa ihmisten ja omaisuuden turvaamiseksi. Mitä tulee siihen puheeseen, että teidän poikanne otettaisiin teiltä ja vietäisiin brittiläisiin sotiin, niin minä olen vakuutettu, että jokainen teistä, joka tuntee minut kunnian mieheksi, tietää etten minä koskaan ole kannattanut sellaista esitystä, josta olisi sellaiset seuraukset. Kun minä kuulin Monkin ja Bourossan kertovan teille sellaisia sioita, häpesin minä heidän puolestaan. Sellaiset vakuutukset ovat hävettäviä valheita. Minä olen elänyt neljäkymmentä vuotta julkista elämää, enkä koskaan ole koettanut voittaa asiaani valheilla. Se on hävettäväkin hävettävämpää, että miehet tekevät sellaisia syytöksiä, joita he eivät voi syytetyn läsnäollessa todistaa. Nationalistein sotahuuto on: „Laurier pois vallasta“, mutta jota he eivät voi tehdä ja siksi ovat yhtyneet konservatiivien, englanninkielttä puhuvien maakuntien taantumuksellisten kanssa, mutta jotka yhdessäkään eivät voi minua kukistaa“.

Siinä oli rakkaan Wilfrid poikamme lausunnoita. Eikös ollut kin liikuttavaa? Vieläkö „rakas kansa“ epäilee hallitusmiehiä, etteivät he uhraa kansan eteen? Eikö Laurier, Canadan Roosevelt, antanut ymmärtää, ettei hän viimesten vuosien ajalla ole saanut yön lepoa.

LEVOTTOMUUTTA PORTUGALISSA.

Tasavaltalaiset sotilaat tyytymättömiä hallitukseen ja pitävät kokouksia.

Lissabon, elok. 21 p. — Tänään tehtiin yritys vapauttaa 400 poliitillista vankia Linoceron vankilasta tässä kaupungissa. Joukko hyökkäsi vahtien kimppuun ja voitti ne mutta juuri kun rautapor tit oli saatu revityksi auki, saapui paikalle sotilaita, jotka karkottivat mellakoitsijat. Rekryytit, jotka ovat tyytymättömiä heille annettuun kohteluun, pitivät salaisen kokouksen Balemin etukaupungissa tänään. Kokouksessa oli läsnä kaikkiaan 77 rekryyttiä useista eri rykmenteistä ympäri maan, jotka kaikki puhuivat hallitusta vastaan. Sotaministeri sai vihiä kokouksesta ja lähetti ratsuväkiosaston vangitsemaan kokouksen osanottajia, joista kaikki, viittä lukuunottamatta pelastuivat. Diario Noticia sanoo hallituksen tietävän varmuudella, että maalaispapit, jotka uskovat hallituksen ottavan kirkon omaisuuden haltuunsa, hautaavat kirkkojen kalleuksia maahan. Kerrotaan erään kirkon omaisuuden, jonka arvioitiin olevan $3,000,000, kadonneen.

CANADINAN PACIFIC YHTIÖ TILAA UUSIA LAIVOJA TYYNELLE MERELLE.

Montreal, elok. 19 p. — Virallisesti ilmotettiin eilettäin, että Canadian Pacific yhtiö on tilannut kaksi uutta höyrylaivaa Tyynelle merelle, kulkemaan Vancouverin ja Hong Kongin väliä. Laivat rakentaan Fairfield Ship Building Co., Glasgovissa.

Adlestakaa sosialistien ehdokkaita.

Canadan sosialistit ovat tähän mennessä nimittäneet kymmenen ehdokasta ensi vaaleihin.

Jo ennemmin olemme kertoneet, että South Cape Bretonin, Edmontonin, Montrealin, Brockvillen ja Winnipegin sosialistit ovat valinneet ehdokkaansa ensi vaaleihin. Nyt olemme saaneet tietää, että Vancouverin sosialistit ovat valinneet tov. E. T. Kingsleyn, entisen Western Clarion toimittajan, parlamentin edustaja ehdokkaaksen. Ottawan, Ont., toverit ovat valinneet ehdokkaakseen puusepän A. G. MacCallumin. T. k. 13 päivänä pitämässään kokouksessa Nipissingin vaalipiirin sosialistit päättivät asettaa oman ehdokkaansa, mutta jonka nimeä emme ole onnistuneet saada tietoomme. Yale Cariboosta on myöskin sosialistein ehdokas.

Useista paikoista tullaan vielä nimittämään sosialistein ehdokkaita ennen syyskuun 14 päivää, jolloin nimitysaika päättyy.

Suomalaiset kaikkialla missä vain on sosialistein ehdokkaita, antakaa äänenne heille: silloin teette hyvän työn itsellenne ja koko työväenluokalle.

YKSI ROISTO VÄSYNYT TOIMEENSA.

Toisella viikolla ilmotti Canadan oikeusministeri Sir Allan Aylesworth luopuvansa toimestaan ja vetäytyvänsä yksityiselämään. Ukko raskas on kuuro ja potee hermosärkyä. Mutta „elämänsä surkeuksista“ huolimatta hän jätti paheita jälkeensä. Appeal to Reasonin on yhä edelleenkin pantava sentin postimerkki jokaisen Canadaan tulevan lehden päälle. Timothy Candy on kuollut ja monta muuta suurempaa ja pienempää mielivallastaan riippuvaa asiaa hän on saattanut pirunkaululle.

Toivokaamme, ettei toiste enään Canadaa häpäise näin tahtumuksellinen oikeusministeri.

Ennemmin olemme ja kertoneet, että Rodolphe Lemieux eroo ylipostimestarin toimesta ja ottaa vastaan meri- ja kalastusministerin toimen. Hänen seuraajakseen tulee t:ri Beland, Beauceta, Que. Lemieux on tullut hyvin kuuluisaksi Canadan sosialisteille Cotton's Weeklyn kiristyksestä ja kooperatiivisen liikkeen kannattajille „Canadian Co-operatorin“ kuristamisesta. Saa nyt nähdä minkälaiseksi keljuksi Beland rupeaa?

YLEISLAKKO CLEVELANDISSA.

Cleveland, O., elok. 21 p. — Clevelandin työväenunioiden keskuskomitea on kutsunut kaikkien unioiden jäsenet yhteiseen kokoukseen keskiviikkona, missä tullaan keskustelemaan yleislakon julistamisesta myötätuntoisuudesta lakossa olevia pukutyöläisiä kohtaan. Max Hayes, sosialisti, ennusti yleislakoa puheessaan kadulla tänään. Pukutyöläisten union kirjuri H. A. Borkowitz uskoi varmasti, että kaksi kolmatta osaa unioinsteista äänestää lakon puolesta.

AIKA EI OLE VIELÄKÄÄN „KYPSÄ“ TARTTUA POLITIIKKAAN.

Toronto, Ont., elok. 19 p.— Työväen ehdokkaiden asettaminen Dominion, maakunnan ja kunnallisvaaleihin oli kiihkeänä keskustelun aiheena ammattiunioiden keskuskuskomitean kokouksessa Järjestö oli yksimielinen siitä, että aika on liian lyhyt panna ehdokasta ensimäisiin Dominion vaa leihin, mutta päätettiin heti ryhtyä toimiin tulevien kunnallisvaalien hyväksi, joihin he panevat ehdokkaita.

Kokous antoi julistuksen kaikille Canadan työläisille, että kannattaa työvien ehdokkaita kaikkialla, missä sellaisia on, puolueeseen katsomatta. Julkaisemme tässä kohdan Toronton ammattiunionistein julistuksesta:

„Ontarion ja koko Canadan järjestyneet työläiset ovat sitä mieltä, että aika on tullut, jolloin heidän on noustava samalle tasollo Isonbritannian, Australian ja Uuden Seelannin y. m. maiden työväestön kanssa ja se voidaan tehdä ainoastaan äänestämällä niitä ehdokkaita, jotka seisovat työväenluokan vapautuksen puolesta ja tunnustavat luokkataistelun olemassaolon.“

„Työväestön tämänpäiväinen vaatimus on saada edustajia Dominion parlamenttiin, maakuntien lainlaatijakuntiin ja kunnallishallinnoihin, joissa näihin asti on ollut ainoastaan porvareiden edustajia.“

Dominion Trades ja Labor Congressin kokoukseen, Calgaryyn, Alta., menevälle edustajalle annettiin määräys saattaa tämä julistus Canadan järjestyneen työväestön tietoon.

Koettavat alkaa töitä hiilikaivannossa.

Yhtiöt aikovat alkaa työt kaivannoissa skääppien avulla. — Kettelöitä pelätään puhkeavan Ferniessä ja Lethbridgessä.

Fernie, B. C., elok. 19 p. — Eilen illalla oli liikkeessä huhu, että työt Coal Creekin kaivannolla aletaan maanantaina ja että poliiseille annetaan määräys suojella yhtiön haalimia rikkureita.

Kaivannon superintendentti ei vahvistanut huhua ja sanoi sitä liian aikaiseksi. Ylikonstaapeli Nintylle ei ole annettu vielä minkäänlaista määräystä, mutta syrjäpaikkojen konstaapelien kaupunkiin saapuminen varmentaa huhun todenperäisyyttä.

Vartioivat kaivantoja.

Lethbridge, Alta., elok. 20 p. — Hiilenkaivajain paikalliusunio on ryhtynyt vastustamaan töiden alkamista ei-union miehillä. Unio asettaa vartijoita kaivannoille estämään miehiä menemästä työhön. Union virkailijat ovat sanoneet että yksikään union mies ei mene työhön ja että osa idästä tuotetuista hiilenkaivajista Golt kaivannolla on jo yhtynyt lakkoon.

VAATIVAT UNIOA TOIMIMAAN.

New York, N. Y., 16 p. elok. — Niiden 14 uhrin, jotka saivat surmansa Triangle palossa, omaiset ja ystävät ja suuri joukko muita työläisiä, ovat viime parin päivän kuluessa kirjottaneet, telefoonaneet ja käyneet persoonallisesti Ladies Waist and Dress Makers Union toimistossa vaatien, että unio katsoo, että Triangle tehtaan omistaja Harris ja Blanck vedetään oikeuteen.

Uhrien omaiset ja ystävät myöskin pyytävät uniota vaatimaan Punasen Ristin yhdistykseltä tilityksen millä tavalla $100,000 kerätty apuraha on kulutettu, jos siitä on ensinkään apua tarvitseville jaettu. — Raivaaja.

Suuttakko Englannin rautateillä.

Kymmeniä tuhansia rautatieläisiä lakossa. — Köyhä kansa suuressa kurjuudessa.

Lontoo, Eng., elok. 19 p. — Kymmeniä tuhansia rautatieläisiä on lakossa Englannissa. Tuhannet köyhät ihmiset ovat suuressa puutteessa (joka ei johtune lakosta) 23,000 mailia höyryrautatietä on piakkoin lakkotilassa. Rautateiden liikkeenhoitajat ja työläiset näyttävät pysyvän lujina viimesissä vaatimuksissaan. Matkustajaliikenne Lontoossa y. m. suurissa keskuksissa on täydellisesti pilalla. Tavaran kuletus ympäri valtakunnan seisauksissa. Hajanaisia lakkoja on ollut useissa Englannin ja Walesin kaupungeissa.

Asema Lontoossa.

Lontoon maanalaisten teiden miehet uhkaavat mennä myöskin lakkoon. Satat tuhannet ihmiset käyttävät juuri näitä teitä kodinja työpaikkansa väliä kulkiessaan joten liikenteen niillä seisahtumisen antaisi pahan iskun Lontoon liike-elämän sydämeen. Tähänasti ei vielä ole kuin 500 tunnelitien miestä mennyt lakkoon, mutta sekin jo vaikuttaa.

Edellämainitut lakkolaiset pitivät kokouksen eilen illalla ja päättivät olla palaamatta työhön ennen kun riidat tyydyttävästi sovitaan.

Tunellia uhkaa tulva.

Monmouth, England, elok. 19 p. — Rautatieläiset koettavat saada pumppumiehiä Severnin tunellissa yhtymään lakkoon, josta olisi seurauksena tunellin vedellä täyttyminen ja Great Western junien olisi pakko seisauttaa liikenne.

Lakko päättynyt.

Lontoo, Engl., elok. 20 p. — Eilen illalla 11 tienoissa annettiin kauppaseuran konttorista julistus, että lakko on sovittu ja että miesten olisi palattava työhön heti.

Kapinetti on siittä saakka kun lakko uhkasi pitänyt istuntoja yötä päivää koettaen sovitella riitaa. Suurimman kunnian onnistumisesta saanee kuitenkin kansleri Lloyd George, joka on ahkerammin koettanut sovitella.

Tiistaina (tänään) nimitetään viisi henkinen komitea, johon rautatieyhtiöt valitsevat kaksi ja työläiset kaksi jäsentä ja ne valitsevat viidennen puolueettoman jäsenen tutkimaan vuoden 1907 sovintolakia, jonka miehet väittävät olevan syynä kaikkiin heidän vaikeuksiinsa.

Noin sadalle työväen union osastolle lähetettiin sähkösanoma, jossa ilmoitettiin, että yhteinen komitea on sopinut lakon työläisten voitolla. Sähkösanomassa käskettiin miesten palata töihin heti. Sopimuksen allekirjottivat kaikki kokouksessa läsnäolleet.

TIETEEN EDISTYS. — KEINOTEKOISESTI SYNNYTETTYJÄ SAMMAKONPOIKIA.

Että elämää voidaan synnyttää keinotekoisesti, voidaan pitää jo tieteellisenä tosiasiana. Tämän on taas todistanut biologian professori Betaillon Parisissa, synnyttämällä keinotekoisesti eläviä sikiöitä, onnistuen vieläkin pitemmälle kokeilussaan kun professori Delotekoisesti hedelmöitti merisiilin, joka on hyvin alhainen elämänmuoto.

Professori Betaillon synnytti sammakonpoikia pistelemällä sammakon munia hyvin hienolla hopeaisella neulalla. Sen jälkeen antoi hän sähkön vaikuttaa muniin. Täten tuli hän siihen johtopäätökseen ,että tärvitsee kaksi eri toimintaa synnyttämään eläviä olentoja munista, ensin isku, joka aiheuttaa jakaantumisprosessin ja toiseksi tekijän joka aiheuttaa kehitysprosessin. Professori Betaillon kokeili myöskin kananmunilla, mutta epäonnistui. Hän arveli liiallisen lämmön syyksi epäonnistumiseen.

TYÖLÄISET SAAVAT „KESÄLOMAA.“

Omaha, Neb., elok. 20 p. — Union Pacific rautatien konttoorista täällä ilmotettiin eilettäin, että 5,000 työläisille annetaan „lomaa“ jo ensi viikolla, mahdollisesti maanantaina. Vähennys koskee kaikkia työaloja. Työläisiä ei suorastaan eroteta, vaan annetaan lomaa. Kumminkaan ei ole ilmotettu aikaa milloin he pääsevät takasin työhön.

EDISON PUOLUSTAA PIENIÄ PERHEITÄ.

Paris, elok. 18 p. — Thomas Edison, amerikalainen keksijä sanoi täällä tänään: „Minä en ole myötätuntoinen „Rooseveltin“ suurelle perheelle. Ranskalaiset ovat viisaampia kun rajottavat perheen sellaiseksi, että voivat hankkia sille kunnollisen ylläpidon“.

„Minä en usko sotien voivan pitää väkiluvun alhaalla“.

SOSIALISTI PAIKKAAMASSA PORVARILLISEN KÄYTÄNNIAA.

Oakland, Cal., 7 p. elok. — H. C. Tuck, „Socialist World“ lehden toimittaja, joka on sokea, alkoi tänään kärsimään sitä vankeutta, johon hän tuomittiin joku aika sitten. H. C. Tuck tuomittiin siitä, että hän syytti lehdessään salapoliisi Pattersonia syylliseksi Lizzie Wohlgethamin kuolemaan, joka kuoli Oaklandin poliisivankilassa. Valamiehistö tuomitsi Tuck'in kolmeksi kuukaudeksi vankilaan, mutta asia ajiottiin vedota. Nyt kuitenkin on syytetyn puolelta tultu siihen tulokseen, että ei asia kannata vedota. Ei kannata hakea oikeutta porvarillisselta virkakunnalta, niin vähäsen seikan takia.

Eilen illalla oli sosialisteilla kokous Hamilton haalissa sen johdosta kun H. C. Tuck menee vankilaan. Siellä Thomas Booth ja J. H. Levy arvostelivat purevasti Oaklandin poliisilaitosta ja sitä valamiehistöä, joka tuomitsi Tuck'in ja olivat sitä mieltä, että poliisilaitos oli vastuunalainen Lizzie Wohlgethan kuolemaan siksi, että hän oli laittomasti vankilassa. — Toveri.

RAESADE TUHONNUT VILJAA.

Etelä-Albertassa on ollut ankara raesade, joka on tuhonnut noin miljoonan bushelia nisuja. Suurimman vahingon teki se Wilsonin ja Sterlingin ympärillä, vähän matkaa kaakkoon Lehtbridgestä. Vahinko on arvioitu noin viideksi prosentiksi koko sadosta niillä paikkakunnilla, joilla myrsky riehui. Muutamat maanviljelijät ovat menettäneet koko satonsa.

Robert Carnegie, nuori skotlantilainen, joka on hoitanut hevosia maakunnan vankilassa kuoli niistä vammoista joita hän sai kun neljä parihevosta raesateesta peljästyneinä lähtivät karkaamaan.

Lakkovartijoitten asettaminen laitonta.

Montrealin tuomari yrittää pelotella työläisiä — Tuotmitsi Grattoniin lakkovartijana olemisesta viiden vuorokauden vankeuteen.

Montreal, elok. 19 p. — „Minulla ei ole epäilystäkään etteivätkö nämä miehet ole syyllisiä toisten työläisten pelottelemiseen“, sanoi tuomari Leet eilettäin, kun antoi tuomion lakossa olleen kirvesmies Jules Grattonin asiassa, jota syytettiin unioon kuulumattomien työläisten lakkoon yllyttämisestä Peter Lyall & Sons työmaalla.

Tuomari luki edelleen lakia, joka, hänen lausuntonsa mukaan määrää $100 sakkoa tai kolme kuukautta vankeutta tämän kontoisesta rikoksesta. „Jos minä saakaan tätä miestä, niin unio maksaa sakon ja ottaa sen jäseniltään jäsenmaksuissa ja syytettä pääsee ilman rangaistusta. Toiselta puolen minä ajattelen, että kolmen kuukauden vankeus on liian ankara ensimmäisestä rikkomisesta. Mutta kaikesta huolimatta minun on rangaistava tätä miestä ja opetettava unioille, etteivät ne voi seikanlaisia „kunniallisten työläisten“asioihin, jotka haluavat tehdä työtä, huolimatta siitä kuuluvatko he järjestöön tai ei. Minä tuomitsin hänet viideksi päiväksi vankeuteen.“

Charlemagne Rodier, joka ajoi asiaa syytetyn puolesta, ilmotti paikalla vetoavansa tuomiosta yleempiin oikeuksiin, jonka oikeuden tuomari Leet myönsi.

Gratton, jälkeen kun lakko oli julaistu 256 City Hal avenuella olevan suuren talon rakennuksella, piti tarkasti silmällä työhaluisia miehiä ja kehotti heitä luopumaan halpamaisesta menettelystään. Rakennusyhtiön hankkimat todistajat sanoivat Grattonin sanoneen: „Jos te menette työhön, niin katsokaa eteenne“.

Eiköhän Canadassa ole kohtsiltään laki, joka kieltää työläiset menemästä lakkoon?

TOGO SAANUT LIIAKSI JUHLIA.

Boston, Mass., elok. 17 p. — Amiraali Togo on jo toisen kerran sairastunut liiallisen juhlimisen takia, joka on tullut hänen osakseensa tässä maassa. Amerikalaiset ruuat ovat hänelle liian vahvoja, joten hänen on täytynyt palata riisin syöntiin. Tilapäisen sairautensa takia on hän kieltäytynyt useista huviretkistä, joita amerikalaiset hänelle valmistavat ihan loppumattomiin asti. — Togo ehkä pelännee, että amerikalainen liha, joka tappoi satoja amerikalaisia sotilaita amerikalais-espanjalaisen sodan aikana, voi olla hänelle vaarallisempaa kuin venäläisten kuulat.

PUVUNTEKIJÄIN UNION PRESIDENTIN PROTESTEERAUKSESTA TAISI OLLA HIUKKAISEN APUA.

Montreal, elok. 19 p. — Montrealin kaupungin hallinto on saanut tukuttain valituksia tehtaista, kauppahuoneista ja vieläpä asuinrakennuksistakin, että ne ovat epätäydellisesti varustettu pelastusvälineillä tulipalon sattuessa. Rakennusten tarkastaja on jo nostanut useita kanteita tällaisten rakennusten omistajia vastaan.

Kuten muistetaan kävi puvuntekijäin union presidentti kaupungin hallinnon kokouksessa protesteeramassa tällaista olotilaa vastaan, josta näyttää olevan ainakin vähän hyötyä.

Synnyinmaastamme

SIPERIAAN KARKOITETTUJEN KOHTALOSTA.

Syitä, miksi vangitseminen tapahtui?

Kun viime vuoden kesäk. 8 p. vangittiin suuri joukko rehellisiä työntekijöitä työväen keskuudessa m. m. Santeri Jacobsson, Vera la Ljuda Ostroumovit, niin oltiin epätietoisia siitä, mistä heitä oikeastaan syytettiin. Otaksuttiin vaan, että heidät oli provokatsionin avulla saatu tekemään jotakin varomattomia tekoja, ja sitten oli joku urkkija-veijari ilmiantanut heidät ryssäläiselle santarmi- ja urkkijalaitokselle.

Nyt voimme antaa joitakin selvittäviä tietoja, jotka kohdastaan osoittavat, minkälaisilla silmillä m. m. Venäjän viranomaiset arvostelivat vangittujen toimintaa. Nämä mielenkiintoiset tiedot antavat samalla hyviä, joskin hajanaisia tietoja siitä, miten vangitut itse ajattelivat kohtalostaan.

Mitä ensiksi vangittujen karkoitukseen tulee, niin siitä mainittakoon ,että heille ennakolta ilmoitettiin, ettei heidän juttunsa tule oikeuden käsiteltäväksi, vaikka heitä tutkitaankin vankilan seinien sisäpuolella. Kylmästi vaan ilmoitetaan, että heidät karkoitetaan Siperiaan hallinnollista tietä. Tämä jos mikään on oikeuden ivaamista mitä suurimmassa määrin, eivätkä siitä liioin mitkään porvarilliset lehdet pitäneet melua. Mutta huomautettakoon, että vangitut olivat sosialidemokraatteja.

Omituinen ilmiö on myös se, että vangitut saatuaan kuulla karkoituksen 5.ksi vuodeksi Siperiaan vakuuttivat, että he muka olivat päässeet helpolla. Tämä psykologinen harvinaisuus: olla sittenkin tyytyväinen tämmöisenkin tuomion jälkeen, on selitettävissä vain niissä omituisissa olosuhteissa, jotka vallitsevat Venäjällä valtiollisesti vangittujen keskuudessa.

Mitä itse ilmiantamispuoleen tulee, niin sanottakoon siitäkin jotakin. Ilmiantoa Venäjän santarmistolle ei ole tehnyt kukaan vangittujen tovereista, kuten alussa otaksuttiin, vaan perustuvat kaikki urkkijain tiedonantoihin, jotka eivät niin ollen vastaa ollenkaan tarkoituksiaan, koska urkkijat nähtävästi ovat saaneet kokonaan pintapuolisia tietoja. Urkkijathan vaanivat näet vangittuja heidän joka askeleellaan, kun he olivat vapaalla jalalla, ja tällöin on selitettävissä, että he voivat iskeä oikein urakkasummalla harhaan. — Perimäinen syy siis kuitenkin näyttää olevan se, että Venäjän hallitusvalta halusi saada joitakin uhreja, joiden nojalla sitten voitaisin käydä käsiksi Suomen kansalaisiin. Tahdottiin ylläpitää keinotekoista kiihotusta, jotta senjälkeen voitaisin rynnätä Suomen vastustuspuolueiden kimppuun, joka eivät hyväksy venäläisen virkavallan nykyistä sotaretkeä Suomen perinpohjaisesti saalistamiseksi. Tähän tosiasiaan viittaavat m. m. ne seikat, että vangittujen luona toimeenpannuissa kotitarkastuksissa ei löydetty mitään vaarallista, kuten vangituille oli vakuutettu santarmilaitoksesta. Samaa osoittavat myös viimeiset kotitarkastukset, jolloin ei mitään saatu kiinni. Peittääkseen omaa nolouttaan oli Venäjän hallituksen pakko sitten karkoittaa nämä henkilöt Siperi-

Mikäli lisäksi tietoomme on tullut, ovat urkkijat Viipurin santarmiston suosiollisella avulla syyttäneet vangituita jos jonkinlaisista perättömistä rikoksista. Niinpä eräässäkin raportissa oli sanottu, että Vera Ostroumov jolloinkin oli puhunut Viipurin työväentalolla ja oli tällöin kehoittanut aseisiin tarttumaan virkavaltaista Venäjän hallitusta vastaan. Milloin puhe olisi pidetty, on tietämätöntä, joten raportti on kokonaan kelpaamaton. Kuvaava kyllä! Hymyyn venähtyy jokaisen suu, kun toinen raportti kertoo, että Vera Ostroumov olisi perustanut agitaattorikoulun Juustilaan Saimaan kanavan varrelle. Täällä olisi V. O:n pitänyt antaa opetusta ja ohjeita joillekin henkilöille. Mikä verraton ilmianto! Hullunkuriseksi käyvät myös urkkijain tiedot Ljuba Ostroumovista. Häntä syytettiin m. m. siitä, että oli käynyt tanssimassa venäläisten sotamiesten kanssa. Kukapa nuori nainen ei tanssisi solttujen kanssa, jos he vaan ovat kunnollista väkeä. Olisiko tämä myös rikos? Vaaralliseksi taas katsottiin toimittaja Santeri Jacobssonin toiminnassa se, että hän toimi juutalaisten kansalaisoikeuksien saavuttamiseksi Suomessa, ja tällöin muka piti yllä vaarallista agitatsionia juutalaisten keskuudessa. Onpa sekin syytös, jonka luulisi olevan jotakuinkin löyhän. Mutta tällaiset näkökohdat eivät luonnollisesti saa tulla kysymykseen asioita tasapuolisesti arvosteltaessa.

Kun jälkeenpäin saa kuulla tämmöistä, niin herää luonnollisesti inho kaikkea sitä alhaisuutta vastaan, jota urkintatoimessa on niin runsaasti. Selvästi syyttömät ihmiset joutuvat kärsimään pitkiksi ajoiksi jonkun rappeutuneen indiviidin vuoksi, joka on valmis joistakin juudaksen penningeistä myömään sielunsa ja ruumiinsa urkkijahallituksen kätyreiksi. Surkuteltavaa on tällainen asiantila, ja surkuteltavammaksi näkyy se tulevan nyttemmin, jos lisäksi kotimaisetkin miehet alkavat käydä pitkin mustia polkuja.

LÄHES 5,000-VUOTIAS LUURANKO LÖYDETTY.

Marianhaminasta, heinäk. 29 p. Luuranko löydettiin parin asuinluolan läheltä saviastiainkappaleiden, muutamien kiviaseiden ja runsaan nisäkkäiden, kalojen ja lintujen luukasan seasta, joka kaikki muodosti kivikauden haudan. Luuranko on kyykistyneessä asennossa polvet koukussa. Kuolleen mukaan oli hautaan pantu työkaluja, kuten reikäpura, kovasin y. m. ja sitä paitsi ruoan jätteillä täytetty astia päättäen siinä olevista kalanluista y. m. Luurangon vierestä löydetystä kirvesmuodosta, nykyisestä merenkorkeudesta ja vieressä olevista asuinpaikkaluolista sekä tulisijoista päätäen, voidaan vertailemalla aika määrätä noin 3,000 vuodeksi ennen Kristusta.

Lääkintäneuvos F. W. Westerlund on tutkinut luurankoa ja löytösuhteita.

PAINIJA SAANUT PAINISSA SURMANSA.

Tampereella oli voimisteluseura „Yrityksen“ järjestämät painikilpailut, jossa tamperelainen painija Mäkelä sai surmansa. Poliisi-

tuksen johdosta, jonka piti sisältää rikokseen kehoittamista. Kanne kumottiin.

PAIKKAKUNNALTA LIVISTÄNYT.

Kotkasta on v. k. 8 p:nä salaa poistunut paikkakunnalla yleisesti tunnettu liikemies, ajuri Edvard Hovi. Lienee jättänyt joitakin asioitaan selvittämättä. Hovi oli jo useita vuosia sikäläisen ajuriyhdistyksen rahastonhoitaja y. m. luottamustoimissa. Mielipiteiltään oli hän kiivas suomettarelainen ja arvellaan hänen matkustaneen Amerikkaan. Paikkakunnalla kerrotaan, että erään kapakan tarjoilijattaren paikkakunnalta poistuminen noin kuukausi sitten olisi yhteydessä Hovin pois matkustamisen kanssa. Lähin tulevaisuus tuonee valaistusta salaperäiseen katoamiseen.

VERITYÖ KURITUSHUONEESSA.

Vanki iskenyt vartijaa kirveellä.

T. k. 1 p. klo 11 aikaan tapahtui Sörnäisten kuritushuoneella julma veriteko.

Vartija Walfrid Thurmanin istuessa vankien työhuoneessa tuolilla, lähestyi häntä takaapäin vanki Hugo Aleksanteri Lehti ja sanaakaan sanomatta iski T:a kirveellä ammottavan haavan selkään sekä toisen vasempaan olkavarteen niin että lihakset menivät poikki ja luu murtui.

Syynä tekoon arvellaan olevan sen ,että vartija T. oli päässyt selville jostakin vankien salavehkeestä ja oli Lahti sen saanut tietää. Todennäköisesti tahtoi hän kostaa sen T:lle.

Lehti, joka on syntynyt 1890 Viipurin pitäjässä, oli kärsimässä 1 v. 9 kk. rangaistusta kahdesta toiskertaiseta varkaudesta.

Vartija Thurman, joka on 26 vuotta vanha, on perheetön. Hänen vaahansa eivät toki liene hengenvaarallisia.

JUNAILIJA PLATHAN PUOLUSTAUTUU.

Junailija John Plathanilta, joka, kuten muistettanee, katosi yhtäkkiä Helsingistä noin pari kuukautta sitten, on nyt eräälle hänen tuttavalleen saapunut kirje, jossa P. puolustautuu sanomalehti „Työväenliiton“ häntä vastaan tekemien syytösten johdosta, että hän on muka urkkija ja ollut osallisena neitien Ostroumovien y. m. vangitsemiseen. P. väittää, ettei hänellä ole ollut mitään tekemistä mainitun asian kansssa, mutta ilmoittaa samalla, että hän paljasti sen provokaattorin, joka ilmiantoi venäläiset Viipurissa ja Helsingissä. Mainittu provokaattori harjoitti valokuvausta ja hänen nimensä on Boris Kolorenko tai Nerarenko, kotoisin Kijevistä. P. oli Oulunkylässä saanut käsiinsä hänen valokuvansa ja lähetti sen kiertämään eri osiin maata sekä huomasi sittemmin, että Kolorenko oli harjoittanut provokatsionia Viipurisa, josta hän sitten oli matkustanut Venäjälle.

Äkillisen katoamisensa syistä on kuljettaja Plathan tehnyt selvää rautatiehallitukselle lähettämässään virkaerohakemuksessa. Hän ilmoittaa siinä, että hän oli jo pitemmän aikaa venäläisten urkkijain ahdistamana, jotka lopulta asettivat hänelle kaksi ehtoa, joko ruveta urkkijaksi tai tulla karkotetuksi Siperiaan. Hänen henkeänsä oli usein uhattu, kun hän toimitti uskollisesti tehtävänsä eikä peitellyt santarmien petollista menettelyä. Vaikka P. oli Suomen kansalainen, ei hän kui-

sinten aiheiden kanssa, ja eivätkö nuo molemmat ystävysvallat sinä hetkenä, jolloin Saksan „korvaus“-vaatimukset Marokossa ovat maailmanpolitiikan ensimmäisenä huomion esineenä, tahdo hankkia itselleen „korvausta“ Persiassa. Kansainvälisen diplomatian hienostuneen-hävyttömät metkut tulevat tapauksessa hyvin räikeinä näkyvin.

Ei ole epäilystäkään, ettei karkotetun shahin äkillinen palaaminen Persiaan olisi sivulta päin valmistettu. Erään „Times“-lehdessä olleen uutisen mukaan huomautti Persian hallitus jo joitakuita aikoja sitte Venäjälle huhuista, että entinen shahi valmistelee Persian alueelle hyökkäystä. Samoin huomautti se Venäjän hallitukselle entisen shahin pääagentin Arschad-ed-Doulehin Venäjällä oleskelusta ja hänen hommistaan, hän kun, mikäli tiedetään, oli kulettanut Bakuhun suuret määrät kiväärejä ja vääriä passeja. Mutta Venäjän hallitus kieltäytyi jyrkästi tarttumasta asiaan ja tuo agentti sai jatkaa matkaansa rauhassa turkmenien alueelle, jossa nyt on kohotettu kapinan lippu karkotetun shahin takaisin valtaan nostamiseksi. Muitakin Muhamed Alin kannattajia saapui Bakuhun mukanaan suuria patruunavarastoja ja saivat Venäjän hallitukselta Persian hallituksen muistutuksista huolimatta luvan mennä Petrovskiin, jossa heillä oli neuvotteluja turkmenilaispäälliköiden kanssa. Venäjän hallitukselle ei myöskään voinut olla tuntematonta, että entinen shahi johti Odessasta, jossa hän asui, Persian taantumuksellisten vehkeilyjä ja kapinan valmisteluja. Englannissa ollaan vakuutettuja, että entinen shahi on toiminut Venäjän hallituksen täydellä suostumuksella ja että hän sai rahoja yritykseensä Venäjältä. Ja lisäksi osottaa se seikka, että entinen shahi tuntemattomana voi kulkea halki Venäjän Bakuhun, että hän pääsi venäläisellä laivalla maihin Persiassa, täysin selvästi sitä, että Persian entinen hallitsija toimii Venäjän agenttina Persiaa vastaan. Venäjän viralliset lehdet luonnollisesti kieltävät totutulla teeskentelytaidollaan, että tiesivät mitään näistä asioista ja vakuuttavat, että entisen shahin menettely on ne täydellisesti yllättänyt. Kuitenkin on Venäjän hallitus kaikella kiireellä jo jonkun aikaa pannut sotakannalle joukkoja, jotka tulevat marssimaan Azarbeigshanin maakuntaan Persiassa, olemaan varuillaan kaikkien mahdollisuuksien varalta. On itsestään selvää, että myöskin Englannin hallitus on tyytyväinen entisen shahin paluuseen, koska tämän kerrotaan antaneen arvokkaita vakuutuksia. Osat ovat hyvin jaetut näyttelijäin kesken ja lähiviikkojen tapaukset tullevat osottamaan, että nyt alkanut Persian vastavallankumous ei olekaan pelkkä Persian „sisäinen asia“.

Kieli, jota venäläinen hallituslehdistö käyttää Persian tapahtumain johdosta, hävittää viimeisetkin epäilyt nyt alkaneen toiminnan todellisesta luonteesta. „Novoje Wremja“ kirjottaa: „Venäjä ja Englanti ovat melkoisesti ponnistelleet ja käyttäneet rahavaroja kukistuvan persialaisen valtiorakennuksen pystyssä pitämiseksi. Mutta eivät mitkään niiden hyvää tarkottavat aikeet ole vieneet mihinkään tuloksiin. Käytännöllisemmin kuin ne on Turkki toiminut. Teheranin hallituksen heikkouteen nojaten on se anastanut yhden Persian rikkaimmista raja-alueista, Urmian maakunnan, . . tä hallitsemaan ja vallitsemaan Persiassa oman mielemme mukaan ainoastaan Venäjän ja Persian kansan(?) etuja silmällä pitäen.“ Mikäli muut Pietarin lehdet tietävät kertoa, eivät Persian tapaukset suinkaan tulleet odottamatta hallituspiireille. Venäjän hallituksen kanta määritellään seuraavasti: Entisen shahin palaaminen Persiaan on täydellisesti Persian sisäinen asia eikä voi aiheuttaa vieraiden valtojen sekaantumista. Mutta jos samalla Venäjän ja Englannin edut joutuvat uhatuiksi, silloin ryhtyvät nuo vallat välttämättmiin toimenpiteisiin. Selvemmin kuin näissä sanomalehtien ja hallituspiirien lausunnoissa ei voida nykysen „sekaantumattomuuden“ tekopyhää lunnetta kuvata.

Luonnollisesti olisi historiallisten tosiasiain kieltämistä väittäminen ,että nykyinen pula Persiassa johtuisi yksinomaan Venäjän ja Englannin metkuiluista. Persian vallankumouksen vuoden 1909 heinäkuun 12 p:nä tapahtuneen voiton ja shahi Muhamet Alin karkotuksen jälkeen ovat maan edistysmieliset ainekset epätoivoisesti ponnistelleet tehdäkseen mahdolliseksi siirtymisen itsevaltiudesta perustuslailliseen hallitusmuotoon. Mutta tiellä on ollut monellaisia esteitä. Maan alhainen sosialinen kehitysaste ei tarjonnut riittävää perustaa terveelle politiselle kehitykselle. Ankarana vallankumouksen voiton jälkeen puhennut luokkataistelu sysäsi omistavat ja etuoikeutetut luokat jyrkästi oikealle päin. Ja lopuksi oli venäläis-englantilainen puristus, joka yhdeltä puolen ilmeni venäläisten joukkojen oleskelussa maan rajojen sisäpuolella ja toiselta puolen kultaisena ansana, jonka Englanti ja Venäjä panivat Persian hallituksen kaulaan, alituisena vaarana Persian politiselle kehitykselle.

Viime vuosina Persiassa tapahtuneita sosialisia ja politisia mulkkauksia kuvasi joitakuita kuukausia sitte, silloin kuin „maltilliset“ pääsivät voitolle „radikaleista“, toveri L. Martoff seuraavaan tapaan: „Keskivarakas kauppaporvaristo, papisto ja erinäiset maaatelisainekset, jotka olivat alkaneet liikkeen, vetäytyivät ajan mukana pois vallankumouksellisten piiristä ja asettautuivat odottavalle kannalle, kun perustuslaillisten yleisestä joukosta irtaantuivat kansanvaltaiset, jotka nojautuen pikkuporvaristoon ja työmiehiin, asettivat maakysymyksen ratkaisun päävaatimukseen. Vallankumouksen sotapäälliköt, Sattarkaani ja Bagir-kaani, liittyivät kansanvaltaisiin ja saivat loppuun saakka tukea kaukasialaisilta „fidajeilta“. „Maltillisten“ ja „jyrkkien“ välinen luokkataistelu kehittyi Persiassa ulkonaisen diplomatian ankaran painostuksen alla, diplomatian, joka ei hetkeksikään jättänyt Persiaa rauhaan. Viime kuukausina on venäläis-englantilaisen diplomatian sekautuminen Persian asioihin uudelleen vahvasti enentynyt. Rahantarpeen johtamana, ehkä myöskin tavotellen venäläisten kasakkaupseerien välitöntä apua luokkataistelussaan „kansanvillitsijöitä“ vastaan, lähenivät Persian „maltilliset“ valtiomiehet yhä avonaisemmin kompromissiaikeissa tätä diplomatiaa, jonka päämääränä saavuttaa politinen ja taloudellinen yliherruus Persiassa.“

Nämä rivit kirjoitettiin aikana, jolloin Potsdamin kohtaus ei ollut vielä heittänyt varjoaan Persian kysymykseen. Tiettäästi on Saksan diplomatia tehnyt Venäjän diplomatialle myönnytyksiä Bag-

Can you speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia vihlova ja kiusaava sille joka ei ole oppinut englanninkieltä. Miksi enää kauemmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yhtäläinen oikeus kuin muillakin oppia englanninkieli ja tehdä elämäsi edistyväksi, hauskaksi ja mukavaksi tässä maassa. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe, luku ja kirjotustaidon kuudessa kuukaudessa. Me opetamme kirjevaihdon kautta englanninkieltä. Sitäpaitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja yleisiä akademisia tieteitä. Oppilaillemme hankimme vapaasti paikkoja liikealalla, varsinkin Chicagossa ja ympäristöllä. Tuhannet kansalaiset ovat ottaneet meiltä kursseja englanninkielessä ja saavat nyt ilolla niittää työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäissä..

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

Tiedättekö että **FINLAND STEAMSHIP CO. AGENCY**
(Suomen Höyrylaiva-osakeyhtiön Asioimisto)
Vuosittain välittää enemmän

Kurssi on Smk. 5.15 dollarista

RAHOJA
AMERIKASTA SUOMEEN

kuin kaikki muut Suomalaiset rahalähetys-liikkeet yhteensä, eikä yksikään lähetys ole joutunut hukkaan. Kansalaiset ovat siis huomanneet kenelle ovat antaneet luottamuksensa.

Lähettäkää Tekin rahanne sukulaisille ja tuttaville Suomessa meidän kauttamme saadaksenne suurimman varmuuden ja nopeimman toiminnan.

Välitämme rahoja talletettavaksi POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKIIN, TURUN OSAKEPANKKIIN, SUOMEN YHDYSPANKKIIN, WAASAN OSAKEPANKKIIN sekä kaikkiin muihin pankkeihin Suomessa.

Tehkää siis rahalähetyksenne meidän välityksellämme, niin ette kadu.

Finland Steamship Co. Agency
15 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.
Haarakonttoreja { 73 Hanover St. Boston, Mass. / 128 St. Antoine St., Montreal, Can.

VALOKUVIA

Me olemme ottaneet haltuumme entisen Lane'in valokuvaamon Port Arthurissa ja varustaneet sen uudella kalustolla ja uusilla koneilla, joten voimme vakuuttaa tekevämme teille siellä mitä hienoimmat kuvat.

Myöskin on meillä vielä entinen kuvaamomme Fort Williamissa, joten, jos haluatte ensi luokan kuvia, voitte ne tulla ottamaan kumnassa tahansa näissä meidän kuvaamoissamme.

Burgers Studio,
PORT ARTHUR FORT WILLIAM

BY·ROYAL·WARRANT·MILLERS·TO·H.R.H.THE·PRINCE·OF·WALES

Parhainta Manitoban vehnää
Siistin ja puhtain nykyajan myllyistä
Taitavimmat myllärit
Suosittelee ja välittää jauhoja nimeltä

OGILVIE
ROYAL HOUSEHOLD FLOUR

nämä täyttävät jokaisen huolellisen perheen emännän vaatimukset täydellisesti. — Näistä saa

Hyvää leipää, piirakoita sekä torttuleivoksia.

vaan, että heidät oli provokatsionin avulla saatu tekemään jotakin varomattomia tekoja, ja sitten oli joku urkkija-veijari ilmiantanut heidät ryssäläiselle santarmi- ja urkkijalaitokselle.

Nyt voimme antaa joitakin selvittäviä tietoja, jotka kohdastaan osoittavat, minkälaisilla silmillä m. m. Venäjän viranomaiset arvostelivat vangittujen toimintaa. Nämä mielenkiintoiset tiedot antavat samalla hyviä, joskin hajanaisia tietoja siitä, miten vangitut itse ajattelivat kohtalostaan.

Mitä ensiksi vangittujen karkoitukseen tulee, niin siitä mainittakoon ,että heille ennakolta ilmoitettiin, ettei heidän juttunsa tule oikeuden käsiteltäväksi, vaikka heitä tutkitaankin vankilan seinien sisäpuolella. Kylmästi vaan ilmoitetaan, että heidät karkoitetaan Siperiaan hallinnollista tietä. Tämä jos mikään on oikeuden ivaamista mitä suurimmassa määrin, eivätkä siitä liioin mitkään porvarilliset lehdet pitäneet melua. Mutta huomautettakoon, että vangitut olivat sosialidemokraatteja.

Omituinen ilmiö on myös se, että vangitut saatuaan kuulla karkoituksen 5.ksi vuodeksi Siperiaan vakuuttivat, että he muka olivat päässeet helpolla. Tämä psykologinen harvinaisuus olla sittenkin tyytyväinen tämmöisenkin tuomion jälkeen, on selitettävissä vain niissä omituisissa olosuhteissa, jotka vallitsevat Venäjällä valtiollisesti vangittujen keskuudessa.

Mitä itse ilmiantamispuoleen tulee, niin sanottakoon siitäkin jotakin. Ilmiantoa Venäjän santarmistolle ei ole tehnyt kukaan vangittujen tovereista, kuten alussa otaksuttiin, vaan perustuvat kaikki urkkijain tiedonantoihin, jotka eivät niin ollen vastaa ollenkaan tarkoituksiaan, koska urkkijat nähtävästi ovat saaneet kokonaan pintapuolisia tietoja. Urkkijathan vaanivat näet vangittuja heidän joka askeleellaan, kun he olivat vapaalla jalalla, ja tällöin on selitettävissä, että he voivat iskeä oikein urakkasummalla harhaan. — Perimäinen syy siis kuitenkin näyttää olevan se, että Venäjän hallitusvalta halusi saada joitakin uhreja, joiden nojalla sitten voitaisin käydä käsiksi Suomen kansalaisiin. Tahdottiin ylläpitää keinotekoista kiihotusta, jotta senjälkeen voitaisin rynnätä Suomen vastustuspuolueiden kimppuun, joka eivät hyväksy venäläisen virkavallan nykyistä sotaretkeä Suomen perinpohjaisesti saalistamiseksi. Tähän tosiasiaan viittaavat m. m. ne seikat, että vangittujen luona toimeenpannuissa kotitarkastuksissa ei löydetty mitään vaarallista, kuten vangituille oli vakuutettu santarmilaitoksesta. Samaa osoittavat myös viimeiset kotitarkastukset, jolloin ei mitään saatu kiinni. Peittääkseen omaa nolouttaan oli Venäjän hallituksen pakko sitten karkoittaa nämä henkilöt Siperiaan. Samoin olisi kai menetelty viimeistenkin kotitarkastusuhrien kanssa, jolleivät tulokset olisivat olleet niin laihoja. Nyt kuitenkin joutui ainakin yksi henkilö samallaisen kohtalon esineeksi, kuin ennen vangitut, koska väitettiin heidän olleen tekemisissä keskenään. Tälläistä jatkuvaisuuden sarjaa voidaan niin ollen aina käyttää kehppihevosena, ja käytetäänkin, kun taas toimeenpannaan uusia kotitarkastuksia, ja uhreja syytetään siitä, että he ovat tunteneet ennen Siperiaan karkoitetut henkilöt, ja siksi ovat syyllisiä johonkin vaaralliseen rikokseen. Tässä muutamia niitä loogillisia perusteita, joita vangitut esittävät ja jotka saavat myös vastakaikua jokaisen terveesti ajattelevan henkilön sydämessä.

loin puhe olisi pidetty, on tietämätöntä, joten raportti on kokonaan kelpaaamton. Kuvaava kyllä! Hymyyn venähtyy jokaisen suu, kun toinen raportti kertoo, että Vera Ostroumov olisi perustanut agitaattorikoulun Juustilaan Saimaan kanavan varrelle. Täällä olisi V. O:n pitänyt antaa opetusta ja ohjeita joillekin henkilöille. Mikä verraton ilmianto! Hullunkuriseksi käyvät myös urkkijain tiedot Ljuba Ostroumovista. Häntä syytettiin m. m. siitä, että oli käynyt tanssimassa venäläisten sotamiesten kanssa. Kukapa nuori nainen ei tanssisi solttujen kanssa, jos he vaan ovat kunnollista väkeä. Olisiko tämä myös rikos? Vaaralliseksi taas katsottiin toimittaja Santeri Jacobssonin toiminnassa se, että hän toimi juutalaisten kansalaisoikeuksien saavuttamiseksi Suomessa, ja tällöin muka piti yllä vaarallista agitatsionia juutalaisten keskuudessa. Onpa sekin syytös, jonka luulisi olevan jotakuinkin löyhän. Mutta tällaiset näkökohdat eivät luonnollisesti saa tulla kysymykseen asioita tasapuolisesti arvosteltaessa.

Kun jälkeenpäin saa kuulla tämmöistä, niin herää luonnollisesti inho kaikkea sitä alhaisuutta vastaan, jota urkintatoimessa on niin runsaasti. Selvästi syyttömät ihmiset joutuvat kärsimään pitkiksi ajoiksi jonkun rappeutuneen indiviidin vuoksi, joka on valmis joistakin juudaksen penningeistä myömään sielunsa ja ruumiinsa urkkijahallituksen kätyreiksi. Surkuteltavaa on tällainen asiantila, ja surkuteltavammaksi näkyy se tulevan nyttemmin, jos lisäksi kotimaisetkin miehet alkavat käydä pitkin mustia polkuja.

LÄHES 5,000-VUOTIAS LUURANKO LÖYDETTY.

Marianhaminasta, heinäk. 29 p. Luuranko löydettiin parin asuinluolan läheltä saviastiainkappaleiden, muutamien kiviaseiden ja runsaan nisäkkäiden, kalojen ja lintujen luukasan seasta, joka kaikki muodosti kivikauden haudan. Luuranko on kyykistyneessä asennossa polvet koukussa. Kuolleen mukaan oli hautaan pantu työkaluja, kuten reikäpura, kovasin y. m. ja sitä paitsi ruoan jätteillä täytetty astia päättäen siinä olevista kalanluista y. m. Luurangon vierestä löydetystä kirvesmuodosta, nykyisestä merenkorkeudesta ja vieressä olevista asuinpaikkaluolista sekä tulisisijoista päätäen, voidaan vertailemalla aika määrätä noin 3,000 vuodeksi ennen Kristusta.

Lääkintäneuvos F. W. Westerlund on tutkinut luurankoa ja löytösuhteita.

PAINIJA SAANUT PAINISSA SURMANSA.

Tampereella oli voimisteluseura „Yrityksen" järjestämät painikilpailut, jossa tamperelainen painija Mäkelä sai surmansa. Poliisikuulustelussa on käynyt ilmi seuraavaa:

Mäkelä paini paraikaa Jyryn jäsenen O. Kummun kanssa. Kumpu otti M:stä puolinelsonin ja toisella kädellä vyötäisotteen ja väänsi tällä tavoin M:ää. Viimemainittu oli silloin äännähtänyt, jolloin K. heitti otteen irti. Mäkelä huomattiin tajuttomaksi ja kannettiin pukuhuoneeseen ja sieltä sairaalaan jossa hän kuoli.

KANNISHALLITUS „SOSIALISTIN" KIMPUSSA. — EPÄONNISTUI.

Turun raastuvanoikeudessa oli v. k. 29 p. käsiteltävänä painohallituksen ilmiannosta nostettu juttu „Sosialistin" vastaavaa K. H. Heikeliä vastaan „Terroristinen liike Venäjällä"-nimisen kirjoi-

kan tarjoilijattaren paikkakunnalta poistuminen noin kuukausi sitten olisi yhteydessä Hovin pois matkustamisen kanssa. Lähin tulevaisuus tuonee valaistusta salaperäiseen katoamiseen.

VERITYÖ KURITUSHUONEESSA.

Vanki iskenyt vartijaa kirveellä.

T. k. 1 p. klo 11 aikaan tapahtui Sörnäisten kuritushuoneella julma veriteko.

Vartija Walfrid Thurmanin istuessa vankien työhuoneessa tuolilla, lähestyi häntä takaapäin vanki Hugo Aleksanteri Lehti ja sanaakaan sanomatta iski T:a kirveellä ammottavan haavan selkään sekä toisen vasempaan olkavarteen niin että lihakset menivät poikki ja luu murtui.

Syynä tekoon arvellaan olevan sen ,että vartija T. oli päässyt selville jostakin vankien salavehkeestä ja oli Lahti sen saanut tietää. Todennäköisesti tahtoi hän kostaa sen T:lle.

Lehti, joka on syntynyt 1890 Viipurin pitäjässä, oli kärsimässä 1 v. 9 kk. rangaistusta kahdesta toiskertaiseta varkaudesta.

Vartija Thurman, joka on 26 vuotta vanha, on perheetön. Hänen vaahansa eivät toki liene hengenvaarallisia.

JUNAILIJA PLATHAN PUOLUSTAUTUU.

Junailija John Plathanilta, joka, kuten muistettanee, katosi yhtäkkiä Helsingistä noin pari kuukautta sitten, on nyt eräälle hänen tuttavalleen saapunut kirje, jossa P. puolustautuu sanomalehti „Työväenliiton" häntä vastaan tekemien syytösten johdosta, että hän on muka urkkija ja ollut osallisena neitien Ostroumovien y. m. vangitsemiseen. P. väittää, ettei hänellä ole ollut mitään tekemistä mainitun asian kansssa, mutta ilmoittaa samalla, että hän paljasti sen provokaattorin, joka ilmiantoi venäläiset Viipurissa ja Helsingissä. Mainittu provokaattori harjoitti valokuvausta ja hänen nimensä on Boris Kolorenko tai Nerarenko, kotoisin Kijevistä. P. oli Oulunkylässä saanut käsiinsä hänen valokuvansa ja lähetti sen kiertämään eri osiin maata sekä huomasi sittemmin, että Kolorenko oli harjoittanut provokatsionia Viipurisa, josta hän sitten oli matkustanut Venäjälle.

Äkillisen katoamisensa syistä on kuljettaja Plathan tehnyt selvää rautatiehallitukselle lähettämässään virkaerohakemuksessa. Hän ilmoittaa siinä, että hän oli jo pitemmän aikaa venäläisten urkkijain ahdistamana, jotka lopulta asettivat hänelle kaksi ehtoa, joko ruveta urkkijaksi tai tulla karkotetuksi Siperiaan. Hänen henkeänsä oli usein uhattu, kun hän toimitti uskollisesti tehtävänsä eikä peitellyt santarmien petollista menettelyä. Vaikka P. oli Suomen kansalainen, ei hän kuitenkaan enää katsonut Suomen lain voivan suojella häntä urkkijain juonilta.

Plathan oleskelee nyt Tukholmassa; toiminnastaan siellä ei hän ole antanut mitään tietoja.

PERSIAN KYSYMYS.

Mitä suurimmassa määrässä omituiselta näyttää, että maailman nyt juuri yllättävät Persian tapaukset, jotka epäilemättä ovat johdantona Venäjän ja Englannin uuteen voimakkaaseen esiintymiseen Vähässä-Aasiassa. Vasten tahtoaankin tulee epäilleeksi, eikö tämä esiintyminen, joka toistaiseksi naamioi karkotetun shahin Muhamed Alin Persiaan marsiminen, ole mitä kiinteimmässä yhteydessä Marokko-kysymyksen nu-

huista, että entinen shahi valmistelee Persian alueelle hyökkäystä. Samoin huomautti se Venäjän hallitukselle entisen shahin pääagentin Arschad-ed-Doulehin Venäjällä oleskelusta ja hänen hommistaan, hän kun, mikäli tiedetään, oli kulettanut Bakuhun suuret määrät kiväärejä ja vääriä passeja. Mutta Venäjän hallitus kieltäytyi jyrkästi tarttumasta asiaan ja tuo agentti sai jatkaa matkaansa rauhassa turkmenien alueelle, jossa nyt on kohotettu kapinan lippu karkotetun shahin takaisin valtaan nostamiseksi. Muitakin Muhamed Alin kannattajia saapui Bakuhun mukanaan suuria patruunavarastoja ja saivat Venäjän hallitukselta Persian hallituksen muistutuksista huolimatta luvan mennä Petrovskiin, jossa heillä oli neuvotteluja turkmenilaispäälliköiden kanssa. Venäjän hallitukselle ei myöskään voinut olla tuntematonta, että entinen shahi johti Odessasta, jossa hän asui, Persian taantumuksellisten vehkeilyjä ja kapinan valmisteluja. Englannissa ollaan vakuutettuja, että entinen shahi on toiminut Venäjän hallituksen täydellä suostumuksella ja että hän sai rahoja yritykseensä Venäjältä. Ja lisäksi osottaa se seikka, että entinen shahi tuntemattomana voi kulkea halki Venäjän Bakuhun, että hän pääsi venäläisellä laivalla maihin Persiassa, täysin selvästi sitä, että Persian entinen hallitsija toimii Venäjän agenttina Persiaa vastaan. Venäjän viralliset lehdet luonnollisesti kieltävät totutulla teeskentelytaidollaan, että tiesivät mitään näistä asioista ja vakuuttavat, että entisen shahin menettely on ne täydellisesti yllättänyt. Kuitenkin on Venäjän hallitus kaikella kiireellä jo jonkun aikaa pannut sotakannalle joukkoja, jotka tulevat marssimaan Azarbeigshanin maakuntaan Persiassa, olemaan varuillaan kaikkien mahdollisuuksien varalta. On itsestään selvää, että myöskin Englannin hallitus on tyytyväinen entisen shahin paluuseen, koska tämän kerrotaan antaneen arvokkaita vakuutuksia. Osat ovat hyvin jaetut näyttelijäin kesken ja lähiviikkojen tapaukset tullevat osottamaan, että nyt alkanut Persian vastavallankumous ei olekaan pelkkä Persian „sisäinen asia".

Kieli, jota venäläinen hallituslehdistö käyttää Persian tapahtumain johdosta, hävittää viimeisetkin epäilyt nyt alkaneen toiminnan todellisesta luonteesta. „Novoje Wremja" kirjottaa: „Venäjä ja Englanti ovat melkoisesti ponnistelleet ja käyttäneet rahavaroja kukistuvan persialaisen valtiorakennuksen pystyssä pitämiseksi. Mutta eivät mitkään niiden hyvää tarkottavat aikeet ole vieneet mihinkään tuloksiin. Käytännöllisemmin kuin ne on Turkki toiminut. Teheranin hallituksen heikkouteen nojaten on se anastanut yhden Persian rikkaimmista raja-alueista, Urmian maakunnan... Me emme tosin kaipaa alueittemme laajentamista... Mutta kohtaloaan ei voi välttää. Tahtoo meidän ulkoasiain ministeristömme tai ei, niin ei ilmeisesti ole muuta keinoa käytettävissä, kuin taata rauha ja levollisuus Kaukasian rajamaissa tarmokkaammalla tavalla, kuin mitä tähän asti on tapahtunut." Avosydämisempi kun tämä ulkoasiainministerin viittauksia noudattaen kirjottava lehti, on tosivenäläisten puoluelehti Semshtshina, joka lörpöttelee Venäjän hallituksen aikeet: „Kun Englanti on ottanut itselleen oikeuden Egyptin miehittämiseen ja asettanut sitte lordi Kitchenerin hallituksen hoitajaksi, kun Ranskalla on oikeus miehittää sotajoukoillaan Marokon pääkaupunki, niin on jumala itse käskenyt mei-

nomalehtien ja hallituspiirien lausunnoissa ei voida nykysen „sekaantumattomuuden" tekopyhää lunnetta kuvata.

Luonnollisesti olisi historiallisten tosiasiain kieltämistä väittäminen ,että nykyinen pula Persiassa johtuisi yksinomaan Venäjän ja Englannin metkuiluista. Persian vallankumouksen vuoden 1909 heinäkuun 12 p:nä tapahtuneen voiton ja shahi Muhamet Alin karkotuksen jälkeen ovat maan edistysmieliset ainekset epätoivoisesti ponnistelleet tehdäkseen mahdolliseksi siirtymisen itsevaltiudesta perustuslailliseen hallitusmuotoon. Mutta tiellä on ollut monellaisia esteitä. Maan alhainen sosialinen kehitysaste ei tarjonnut riittävää perustaa terveelle politiselle kehitykselle. Ankarana vallankumouksen voiton jälkeen puhennut luokkataistelu sysäsi omistavat ja etuoikeutetut luokat jyrkästi oikealle päin. Ja lopuksi oli venäläis-englantilainen puristus, joka yhdeltä puolen ilmeni venäläisten joukkojen oleskelussa maan rajojen sisäpuolella ja toiselta puolen kultaisena ansana, jonka Englanti ja Venäjä panivat Persian hallituksen kaulaan, alituisena vaarana Persian politiselle kehitykselle.

Viime vuosina Persiassa tapahtuneita sosialisia ja politisia mullkauksia kuvasi joitakuita kuukausia sitte, silloin kuin „maltilliset" pääsivät voitolle „radikaleista", toveri L. Martoff seuraavaan tapaan: „Keskivarakas kauppaporvaristo, papisto ja erinäiset maaatelisainekset, jotka olivat alkaneet liikkeen, vetäytyivät ajan mukana pois vallankumouksellisten piiristä ja asettautuivat odottavalle kannalle, kun perustuslaillisten yleisestä joukosta irtaantuivat kansanvaltaiset, jotka nojautuen pikkuporvaristoon ja työmiehiin, asettivat maakysymyksen ratkaisun päävaatimukseen. Vallankumouksen sotapäällikköt, Sattarkaani ja Bagir-kaani, liittyivät kansanvaltaisiin ja saivat loppuun saakka tukea kaukasialaisilta „fidajeilta". „Maltillisten" ja „jyrkkien" välinen luokkataistelu kehittyi Persiassa ulkonaisen diplomatian ankaran painostuksen alla, diplomatian, joka ei hetkeksikään jättänyt Persiaa rauhaan. Viime kuukausina on venäläis-englantilaisen diplomatian sekautuminen Persian asioihin uudelleen vahvasti enentynyt. Rahantarpeen johtamana, ehkä myöskin tavotellen venäläisten kasakkaupseerien välitöntä apua luokkataistelussaan „kansanvillitsijöitä" vastaan, lähenivät Persian „maltilliset" valtiomiehet yhä avonaisemmin kompromissiaikeissa tätä diplomatiaa, jonka päämääränä saavuttaa politinen ja taloudellinen yliherruus Persiassa."

Nämä rivit kirjoitettiin aikana, jolloin Potsdamin kohtaus ei ollut vielä heittänyt varjoaan Persian kysymykseen. Tiettäästi on Saksan diplomatia tehnyt Venäjän diplomatialle myönnytyksiä Bagdadin radan hyväksi suunnistamalla Pohjois-Persian radat kuuluvan Venäjän politikan piiriin. Bethmann-Holloveg on Saksan valtiopäivillä selittänyt, että „Venäjän täytyy tehdä etunsa määrääviksi Pohjois-Persiassa". Ilmeisesti on nyt tullut aika, jolloin Venäjä aikoo, Saksan diplomatian, jonka apua Persian perustuslailliset ovat tavotelleet, antaessa siihen vaikenemalla suostumuksensa, muuttaa rahaksi Potsdamissa asettamansa vekselin.

seja englanninkielessä ja saavat nyt ilolla niittää työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäissä..

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

Tiedättekö
että
FINLAND STEAMSHIP CO. AGENCY
(Suomen Höyrylaiva-osakeyhtiön Asioimisto)
Vuosittain välittää enemmän
RAHOJA
AMERIKASTA SUOMEEN
kuin kaikki muut Suomalaiset rahalähetys-liikkeet yhteensä, eikä yksikään lähetys ole joutunut hukkaan. Kansalaiset ovat siis huomanneet kenelle ovat antaneet luottamuksensa.
Lähettäkää Tekin rahanne sukulaisille ja tuttaville Suomessa meidän kauttamme saadaksenne suurimman varmuuden ja nopeimman toiminnan.
Välitämme rahoja talletettavaksi POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKIIN, TURUN OSAKEPANKKIIN, SUOMEN YHDYSPANKKIIN, WAASAN OSAKEPANKKIIN sekä kaikkiin muihin pankkeihin Suomessa.
Tehkää siis rahalähetyksenne meidän välityksellämme, niin ette kadu.
Kurssi on Smk. 5.15 dollarista
Finland Steamship Co. Agency
15 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.
Haarakonttoreja { 73 Hanover St. Boston, Mass. / 128 St. Antoine St., Montreal, Can.

VALOKUVIA
Me olemme ottaneet haltuumme entisen Lane'in valokuvaamon Port Arthurissa ja varustaneet sen uudella kalustolla ja uusilla koneilla, joten voimme vakuuttaa tekevämme teille siellä mitä hienoimmat kuvat.
Myöskin on meillä vielä entinen kuvaamomme Fort Williamissa, joten, jos haluatte ensi luokan kuvia, voitte ne tulla ottamaan kummassa tahansa näissä meidän kuvaamoissamme.
Burgers Studio,
PORT ARTHUR FORT WILLIAM

BY ROYAL WARRANT MILLERS TO H.R.H. THE PRINCE OF WALES
Parhainta Manitoban vehnää
Siistin ja puhtain nykyajan myllyistä
Taitavimmat myllärit
Suosittelee ja välittää jauhoja nimeltä
OGILVIE
ROYAL HOUSEHOLD FLOUR
nämä täyttävät jokaisen huolellisen perheen emännän vaatimukset täydellisesti. — Näistä saa
Hyvää leipää, piirakoita sekä torttuleivoksia.
Kysykää ruokatavarakaupastanne
THE OGILVIE FLOUR MILLS CO., Ltd
Montreal Fort William Winnipeg
Jauhaa — 15,000 tynnyriä päivässä.

Saadaksenne
hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.
Peter W. Sture.

Työkansan ja Väkäleuan
tilauksia otetaan Rajalan ja Albomin palloroomassa.
PEARL ST. PORT ARHUR.

KAKSI RUUMAINEN KAMPPA
myytävänä tilanahtauden tähden Albert Str. 124.
K. Helenius.

SOTAAN.

Kirj. E. Militsina.
Venäj. kielestä suom. E. H.

Hiljainen pyhäilta oli kylässä. Portailla, porttien luona olevilla penkeillä, vajojen ja piha-aitojen ympärillä näkyy ihmisryhmiä. Huolestuneet kasvot. hiljaiset, hillityt puhelut kertovat levähtämisestä raskaan työn jälkeen. Riihen luona katoksen alla on kesken purkamatta olevia lyhdekuormia ja kaikesta näkyy että elonkorjuu on kiireimmillään. Moni olisi nytkin lähtenyt vetämään kuhilaita, mutta „Boris-Gleb'' on anakara pyhimys, ei uskalla suututtaa häntä, ettei jälestäpäin tulisi onnettomuuksia. Rotkon yli olevalla pienellä sillalla seisoo kolme partasuuta miestä. Nojautuen kyynärpäillään käsipuuhun he katsovat tylsästi rotkon rasvaisessa, haisevassa, haisevassa, lantavedessä pulikoivia lapsia. Lapset ottavat pivollisia mustaa, rasvaista lokaa, voitelevat sillä ruumistaan, räiskyttävät sitä ympärilleen, ajelevat toinen toistaan ja sukeltaessaan nostavat pohjasta mutaa.

Vähän matkan päässä heistä lepää hännätön Sharik. Se aukaisee vähän väliä ainota puolisokeata silmänsä ja katsoa tirkistelee epäillen lapsia, peläten, että he heittävät hänenkin päälleen tahmeaa lokaa.

Kukkulalle, rotkon jyrkänteen yläpuolella, kirjava tyttöryhmä ikäänkuin jähmettyi iltaruskon punasessa valossa. He astuivat ensimäisinä „ulos kadulle'' ja seisoivat jo kotvan aikaa täällä suljetussa joukossa milloin laulaen yksitoikkoisia lauluja, joista ei voi eroittaa sanoja jonkun pitkäksi venytetyn nuotin tähden, milloin taas alkaen kirkua jotakin hyvin nopeasti, taputtaen käsiään ja hyppien, jonka jälkeen taas sama terävä, venytetty ääni kuuluu.

Yhteisen varastoaitan portailla on suuri väkiryhmä. Tässä on ainoastaan miehiä. „talonisäntiä'', ja pyhäinen mieliala on vieläkin vakavampi, vieläkin juhlallisempi.

— Sota on alkanut, — he keskustelevat, — ja mikähän siitä tulee?

— Niin, oikein aika sota.

— Meidän sotamiehemme toi tänään asemalta lehden ja luki jotakin siitä, mutta me emme oikein sitä ymmärtäneet, — etti lyökö japanilainen meitä, vai mekö voitamme. Eikä sotamies voi selittää sitä oikein.

— Varmaankin he siellä sanomalehdessään jotakin hämmentävät. Olemmeko me todellakin niin tolkuttomia?

— Kohta opettaja tulee sanomalehtineen asemalta.

— No, hän kyllä kertoo meille, — virkkoivat muutamat — selittää kaikki juurta jaksaen ja vieläpä lisää itsekin jotakin.

— Ja miten hän sen kaikki osaakin? Sanoo kaikki niin järjestänsä, aivankuin sormilla lukisi. Ajattelin ennen, että hän ainoastaan kykenee opettamaan meidän poikiamme, tukistamaan heitä siellä ja muuta sellaista ... Mutta nytpä on käynytkin niin, — ettei muilta kuin häneltä vain voi kysyäkään.

— Niin, niin. järkevä mies hän on, — myönsivät muut.

Tuossa nöyrässä tunnustuksessa ilmeni jotakin uutta: tieto jostakin välttämättömyydestä, joka nyt selveni heille kaikille.

Kului vähän aikaa ja todellakin näkyi kadun päästä joku henkilö musta palttoo yllä. Näkyi kalpeat, laihat kasvot pienine ruskeine partoineen.

Miesjoukossa syntyi liikettä. Jotakin eloisaa välähti heidän väsyneissä kasvoissaan, leimahti hei-

ryhmien välissä pyörivät lapset, milloin pysähtyen kuuntelemaan, milloin taas jatkaen leikkejään.

Opettaja lukeee verkalleen sähkösanomia tappelusta Ljaojanin luona.

Miehet kuuntelevat tarkkaavaisesti päät alaspainuneina. Vaimot. liikahtamatta seisoen, eivät ensinkään kuuntele opettajan sanoja, koska he eivät kunnolleen käsitä niitä. Heille riittää kun vaan kuulevat hänen ääntänsä ja näkevät miesten jännitetyn vaitiolon; sisällisen tunteen tuli ilmoittaa heille kaiken muun.

Sähkösanomat loppuvat. Opettaja vaikenee ja luo katseensa kansanjoukkoon. Häneen katsovat liikkumattomat kasvot, ällistyneinä odottaen vielä jotakin käsittämätöntä.

— Vaan yhä puhutaan, että me voitamme — kuuluu joku epäavrma ääni. — Sanovat, etei noilla japanilaisilla ole enää mitään syötävää jälellä; ovat jo syöneet loppuun kaikki hiiret ja rotat ja on jälellä vain saippua; he näet valmistavat saippuaa ylt'ympäri koko Japanissa. Ja nyt he ovat ryhtyneet syömään tuota saippuaakin. Mutta meidän väkemme pilkkaavat heitä: „Mitä olette voit taneet, kun ei syötävääkään ole?'' ja varmemmaksi. — „Me syömme teidät suuhumme sisuksinenne päivinenne!'' Mutta englantilaiset ovat vaarallisia miehiä. Heitä vastaan tulee vielä sodittavaksi, mutta tuo japanilainen — hän on mitätön, kauan sitten jo jalkamme alla.

Kuuntelijain kasvot käyvät iloisemmiksi.

— Japanilainen tahtoi tehdä välirauhan kakhdeksikymmeneksi päiväksi — jatkaa puhuja — mutta Kuropatkin vastasi hänelle: „En tahdo.''

— Mistä rauhasta te, veljet, puhutte? — lausuu opettaja tuskallisella äänellä. — Kuulittehan, minä luin teille, että meikäläisten täytyi peräytyä Jjajoanista. Meidän oli jätettävä vahvasti varustettu kaupunki, sota- ja ruokavarastot. Raskaat tykit jätettiin sinne — vaan te puhutte, että japanilainen pyytää rauhaa. Mistä olette tuon saaneet?

— Kansa juttelee niin.

— Vähät siitä, mitä jutellaan. Ei tule uskoa kaikkia huhuja. Uskokaa ennemmin mitä sanomalehdet ilmoittavat.

Syntyy synkkä äänettömyys. — — —

—Mutta mitä siellä vielä on kirjoitettu?

Opettaja lukee peräytymisen yksityissseikkoja kirjeenvaihtajain tiedonannoista.

Taas tulee äänettömyys.

— Näkyy, että olemme huonosti rukoilleet Jumalaa, sen vuoksi tuli tuo sota.

— Tietysti, niin se onkin.

— Noh, mutta onhan Jumala armollinen. Vosiko hän kyljätä meidät?

— Ei se ole mahdollista.

— Meidän tsaarimme alkoi sodan kahdeksikymmeneksi vuodeksi, ottaakseen itselleen vielä kaksi maata.

— Mutta ihmiset juttelivat, että kuudeksi vuodeksi kaikkiaan. Ehkäpä ei hänellä riittäisi ihmisiäkään 20 vuodeksi.

— Riittää kyllä! Meidän tsaarillamme on paljonkansaa. Ellei nuoria riitä, niin entisten kutsuntojen sotamiehiä „ajetaan.''

— Yhä puhutaan, että kahdentena kymmenentenä kahdeksantena päivänä tapahtunee jotakin.

— Tapahtukoon vain! — kuuluu luja, kirkuva ääni. — Venäjällä onkin lisääntynyt liian paljon kansaa; se ei voi elää ensinkään. Meille tulee silloin parempi olla.

sitäkään emme enää voi saada.

— Ja miksi sotaan ryhtyivät niin kaukana? — kysyy valkeatukkainen mies epävarmalla äänellä.

— Ivan lähetti sieltä kirjeen — kuuluu ääni koko ajan ääneti olleitten vaimojen joukosta. — Hän kirjoittaa: „Te nyt, äiti, siellä kotona paistatte bliniä vehnästä, mutta meille, täällä Port-Arthurissa, lentää joka haaralta rautaisia blinejä, viiden puudan painavia...''

— O—o—oh! poloiset! huokailevat toiset vaimot.

— Noh, te naiset, hiljaa siellä! ärjähtävät miehet heille. — Olkaa vaiti! Älkää häiritkö lukemista!

Opettaja alkaa taas lukea. Tällä kertaa kaikki kuuntelevat vielä ahnaammin hänen sanojaan, hänen äänensä painoa, niitä lyhyitä huomautuksia, joilla hän säestää lukuaan. Kuuluu vain hillityitä huokauksia, raskasta hengitystä..

.. Opettaja koettaa lukea vielä tajuttavimmin, kertoo hunguusijoukoista, jotka toimiskelevat armeijan selässä japanilaisten upseerien johdolla; kenraali Ma'n kiinalaisten sotajoukkojen kokoontumisesta Mandshurian länsirajalla; Itämeren sotalaivaston valmistamista retkelle...

— Mutta miksi ei meidän tsaarimme käske antamaan kiinalaisille aika selkäsaunaa? — kuuluu saman valkoverisen miehen ääni, joka oli kysynyt — miksi sota alotettiin nin kaukana. Silloinhan he eivät uskaltaisi auttaa japanilaisia.

Opettaja ääneti kääntää kokoon sanomalehden.

— No, hyvästi, ukot, sanoo opettaja.

— Hyvästi, hyvästi! Kiitos hyvistä sanoistasi! Kiitos ettet halveksi meitä.

On puoliyö. Kylä on vaipunut sikeään uneen. Illalla, samaten kuin edellisinä päivinä, oli paljon juteltu siitä,, — rupeavatko todellakin „ajamaan'' sotaan reservissä olevia, joille oli neljä päivää sitä ennen tullut tiedonanto, etteivät saisi lähteä kotoa pois, — vai jääkö kaikki entiselleen ja tämä on „vain tyhjää hätäilemistä''. Suurin osa kutsutuista oli erillään asuvia, jotka olivat ehtineet hankkia itselleen perhettä. Muutamat heistä kiirehtivät järjestämään omaisuuttansa: myymään jonkun tarpeettoman tuvan ja nau dan, antamaan kylämiehilleen maan ja neuvoivat vaimojaan, miten oli meneteltävä jälellejääneen tarpeettoman, tahi naisten liian vaikeasti hoidettavan omaisuuden kanssa. Toisissa tuo kielto, poislähtemiskielto kotoa vaikutti pelkoa ja he odottivat joka hetki tuskallisesti kauheaa viestiä. Suurin osa päätti odottaa, mitä tulee.

Leveä kylänkatu oli tyhjä. Ainoastaan muutamat vartijat — kirkon, yhteisen varastoaitan ja palosammutuskalujen vajan luona — antoivat hiukan elävyyttä tuolle yksitoikkoiselle pimeydelle.

Tieltä kuului kellojen kilinää. Jotkut puolikatetut vaunut ajoivat kylään ja seisahtuivat samallaiseen pimeyteen vajonneen kunnantalon eteen.

— Kukahan tuo lienee? ... — vartijat hämmästyivät.

Hetken kuluttua juoksi kunnan talosta käskyläinen kunnanvanhimman pirtin luo.

— Sergejitsh, mitä on tapahtunut? — kiirehtivät häntä vastaan vartijat.

— Joku upseeri on tullut, — ilmoitti käskyläinen juosten. — Käski kutsua heti kunnanvanhinta, kirjuria, kylänvanhinta, ja kaikki esimiehet. On kiire, en jouda.

— Upseeriko? Noh, niin onkin, se on „hän'', — päättivät vartijat

Surkeat valitukset muuttuivat toivottomaksi, sydäntäsärkeväksi huudoksi, jota taas vuorostaan seurasivat tukahutetut, epätoivoiset vaikeroimiset ja parkumiset.

— Saattepa nähdä, ennen aamua jo kaikki ajetaan pois; eivät anna edes kunnollisesti ottaa jäähyväisiäkään, — virkkoivat muutamat; — ei hän suotta tullut yöllä.

— Tiettyhän se on, me makaamme, vaan tsaarin sana kulkee, — muut myönsivät masentuneina.

— — —

Kylänvanhimman perhe nukkui myös sikeässä unessa. Akkunaan koputettiin.

— Jermilitsh, nouse. Sinne kunnantalolle on tullut eräs upseeri hän käski kutsua sinut, kunnanvanhimman, kirjurin ja kaikki kylän esimiehet. Ja joutuin! Heti juoksen kunnanvanhimman luo!

Ja käskyläinen katosi taas pimeään.

Ei ehditty vielä sytyttää valkeaa, kun kylänvanhimman avara tupa kaikui vaimoväen parusta. Tämä oli suuri perhe: isä, äiti, kolme veljeä, kaikki naineet, ja he odottivat päivä päivältä keskimäisen veljen kutsuntaa sotaan; nyt, kuullessaan yöllä tuota akkunaan koputusta ja käskyn, että oli tultava jonkun upseerin luo, ymmärsivät he, että tämä oli kutsunta.

Hän, jota tämä tarkoitti — atleettivartaloinen mies, — istui pöydän ääressä, nojaten siihen pörröistä päätään. Hänen toisella sivullaan vaikeroi äiti, toisella taas hänen ainoa lapsensa, neljätoista vuotias tyttö. Tämän takana seisoi hänen vaimonsa.

— Äiti, — sotamies kohotti päänsä, — riittää jo, älä itke, äiti... Lakkaa jo ... Marishka, miksi itket? — hän kääntyi tyttären. — Marishka! Älkää vaivatko minun sydäntäni. Herran tähden, älkää itkekö.

Ja sotamies kääntyi vuoroin äidin, vuoroin tyttären puoleen. Hänen suuri tuuhea partansa oli pörröllään ja takkuinen. Penkillä makuulavojen alla istuivat hänen kälynsä: kylänvanhimman sekä hänen nuorimman veljensä vaimo.

Kylänvanhin meni kunnantalolle.

— No, lakatkaa nyt! No, mitä te nyt itkette? — rukoili sotamies, mutta hänen omassa äänessäänkin kuului itkuväristystä. — Nähtävästi tämä on Jumalan tahto . .. Mitä nyt on tehtävä? ... Minäkö itse omasta tahdostani menen? ... No, jos tulen tapetuksi, mitenkä sitten?

Hän sammalsi vähän, sillä odottaessaan päivä päivältä kutsuntaa, hän oli jonkun verran juonut näinä päivinä.

— Mutta te ... eläkää täällä hiljaan, rauhallisesti ... pyydän teitä Jumalan tähden. Kaikkia pyydän ... kaikkia. Ei minun tähteni, vaan Herran Jumalan tähden.

Äiti yhä vain vaikeroi. Tytär väliin vaikeni, väliin taas itkeä nyyhkytti.

— Marishka, rakkaani! — hänen isänsä taas kääntyi häneen ja hänen äänensä oli epätoivoinen, — lakkaa nyt! ... Sydänkäpyni! Mitä minun tulee sinulle? Mitä minä lahjoittaisin sinulle? Sano — mitä?

— En minä mi--tään tar--vit--se, — vastasi tytär aivan kuin loukkaantuneena ja parkui vielä lujemmin.

Vaimo ja kälyt olivat yhä ääneti. Sotamiehen isä, harmaapää, kyyryselkäinen vanhus, tuli tupaan. Ukon tullessa, tämän vaimo ja Marishka lakkasivat vaikeroimasta.

— Isä, äiti, pyydän teitä, älkää

KATSOKAA! - - -

FORTUN'in akkunoita

66, 68 ja 70 Cumberland Street, Port Arthur.

Js tarvitsette jotakin mikä kuu'uu miesten vaatetukseen kuten pukuja, sukkia, kenkiä, hattuja lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanauhoja, henkseleitä y. m.

Katsokaa näitä komeita, uusia „Swetereitä'' kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia
$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria **$1.00**

Meidän uusi täyteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. $1.00. Paidat .... 75c.
Taval. 35 ja 50c. Nektite .... 25c.

monsa puoleen, — minä tiedän, hän ei jää tänne teidän luoksenne. Hän lähtee kaupunkiin, palvelemaan keittäjättärenä. No, Dunja, ole kotona, ole edes yksi vuosi ... Mitä?

Hänen vaimonsa oli yhä vaiti ja liikahtamaton.

Sotamiehen äänessä kuului vielä enemmän tuskaa, — Marishka, minun rakkaani, sydämeni ... älä mene pois kotoa; kärsi, tee työtä, koeta parastasi ... Kärsi kaikki. Lupaathan sinä edes minulle, ettet lähde pois? Lupaathan?

Marishka oli vaiti alakuloisena.

— Ah, hyvä Jumala! — sotamies tarttui päähänsä ja alkoi taas rukoilla isää ja äitiä, joiden tahdosta yksistään talo pysyi pystyssä, sillä veljekset olivat keskenään vihamielisiä, mutta kälyt eivät puhutelleet toisiaan koko vuosimääriin.

— Kukapa häntä ajaa pois täältä? — vastasi äiti hänelle kolkolla äänellä. — Eläköön rehellisesti, tehköön työtä ... Eihän kukaan häntä aja ...

— Oh, enhän minä sitä! — huudahti sotamies epätoivoisena. — Säälikää häntä! Älkää antako kenenkään loukata häntä! Oh, mitä minun tulee tehdä ... Yhdessä päivässä olen nyt elänyt kaksikymmentä vuotta! ... En sääli itseäni, no, jos tulen tapetuksi — niin tappakoot! Sellainen on siis kohtaloni, enkä voi sitä välttää. Marishkaa minun on sääli.

Ja hän jatkoi vielä kauvan sydäntäsärkevää valitteluaan, monilukuisen perheensä tylysti vaiti ollessa.

— — —

Varhain aamulla, päivän koittaessa, on kolmannen pirtin luona jo väkeä.

— Kiitos teille, — puhuu kokoontuneelle joukolle sotaan lähtevä, — että te neuvoitte minua tekemään jaon veljeni kanssa.

.. Tietysti, siten on parempi, — vastataan hänelle. — Kun hän ei pelännyt räyhätä sillä tavalla sinun täällä ollessasi, niin miten olisi käynyt sinun poissa ollessasi? Hän olisi tappanut sinun voimosi ja tehnyt kaikki lapsesi raajarikoiksi. Onhan nyt muutenkin surkeata katsoa, kun sinut lähetetään mestattavaksi.

— Ota itsellesi, Fedjka, — sa-

saattavien omaisten ja läheisten kanssa.

Hiljalleen vierivät rattaat, jossa on poislähtevän eväs ja omaisuus, mutta neljäkymmentä askelta edellä astuu hiljaan ryhmä ja sen keskellä matkaan lähtevä.

Hänet voi huomata jo kaukaa, sillä hänessä on jotakin sellaista, mikä erottaa hänet muista. Se ilmenee niin hyvin hänen katseessaan kuin myös saattajissa. Tuo erikoisuus tuntuu sotaan lähtevän äidin itkusta, kun tämä avuttomasti tarttuu käsillään poikaansa, käärien pitkän valkean vaippansa helmaa hänen ympärilleen, ikäänkuin suojellakseen häntä tulevista vaaroista. Se tuntuu hänen vaimonsa murtuneessa haahmossa tämän astuessa hänen toisella sivullaan rintalapsi käsivarrellaan, ja toisten pienten lasten juostessa edellä. Se tuntuu koko saattojoukon juhlallisessa, vakavassa vaitiolossa, kotikylän ja kotikirkon yhä kauemmaksi hänestä jäädessä; se punoutuu eron viimeisin raskaihin hetkiin, ja ahdistaa sydäntä, joka on pakahtumaisillaan polttavasta tuskasta.

Pirteistä, joitten ohiste lähtijä kulkee keskellä leveää katua, tulee hitaasti ulos henkilöitä, ja lähestyy häntä. Hän suutelee heitä astuessaan.

— Hyvästi Wanja, — he lausuvat.

— Hyvästi setä Sofran, hyvästi täti Anisja, — vastaa hän samaten lyhyesti heille.

— Älä muista meitä pahalla.

— No, miksi pahalla? Hyvästi.

Ja hän astuu taas lujin askelin eteenpäin, mutta setä Sofran ja täti Anissa joko yhtyvät ääneti ryhmään, tahi samaten ääneti astuvat takaisin pirtteihinsä ja seuraavat vielä kauvan katseillaan häntä, seisoen portaillaan.

— Menee suoraan kuolemaan, — kuulee hän virkettävän takanaan.

— Niin, varman turmion kuiluun, — toistavat toiset surullisesti.

Vimeinen pirtti on jo jäänyt taakse. Vielä muutama askel ja rattaat seisahtuvat hiljaa vastapäätä hautausmaata, joka leviää aivan tien vieressä kylän lopussa. Koko joukko pysähtyy heti. Muutamat jäävät tielle, toiset menevät poislähtevän kanssa hautaus maalle, rukoilemaan noilla haudoilla, jotka ovat hänelle niin kal-

HIEROJA.

Otan vastaan sairaita perheissä ja kotonani.

Helsingissä tutkinnon suorittanut.

Mrs. T. Löfqvist,
318 Bay St.
Secord ja Bay katujen kulmassa.

Laihoille

Jos olette laiha, jos tunnette voiman puutetta, jos veri on heikko, jos olette valju, jos tunnette pyörtymystä, Päänkivistystä. Hermostumista, Innostuksen ja ruokahalun puutetta j. n. e.—niin se kaikki johtuu heikosta ruoasta ja raudan puutteesta veressä.

Rautaa tulee silloin käyttää parannuskeinona, eikä tähän saakka vielä ole keksitty mitään, joka sen tekisi niin helposti kuin Rauta-pillerit.

Ne ovat helpot nauttia, lisäävät voima ja painoa merkillisen lyhyessä ajassa, sekä miehille että naisille.

New York, N. Y.
Herra Apteekkari: Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle niitä samoja "Rautapilleria" joita lähetitte viime syksynä. Lähettäkää kaksi pakettia. Ne oli erittäin hyviä, autoivat ruokahalua, ja vahvistivat verta. Lähettäkää aivan niitä samoja, sillä ne oli erittäin hyviä vahvistamaan myös hermostoa. Kunnioituksella
Wannotettu Kopia H. Hakonen.

Tilatkaa—heti tänään—viivyttelemättä-kuukauden parannusmäärä—"Lignell'in Vahvistavia Rautapillereitä." Postissa täydellisen käyttöohjeen kanssa $1.00—(postikulut maksettuina).

Lignell'in Suom. Apteekki
Osoitte: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

— Minun rakkaani, oi, minun omani! — vaikeroi hänen äitinsä, kumartuen poikansa ylitse ja vuodattaen katkeria kyyneleitä. Oi mitenkä voin päästää sinut pois! ... Suureen taisteluun ... kuolemaan tappotantereelle! ... Sitä vartenko minä sinut synnytin maa ilmaan, sitä vartenko kasvatin ja elätin? ...

Hänen kanssaan vaikeroivat myös sisaret ja muut naiset.

Isät ja veljet seisovat ääneti naisten takana, antaen näitten purkaa ylemmääräistä surunsa.

— No, riittää, sanoo heikolla, murtuneella äänellä sotamies, nousee, kumartaa vielä kerran kaikille haudoille ja alkaa hyvästellä kaikkia, levittäen käsivartensa ja sulkien vuorotellen jokaisen syleilyynsä. Sitten, niinkuin muistaen jotakin, pudistaa hän päätänsä ja lähtee pois hautausmaalta. Rattaitten luona jättää hän hyvästi muille saattajille, ja astuu masentuneena, epävarmoin askelin saattojoukon edellä.

Rattaat lähtevät liikkeelle. Naiset vaikeroivat vielä äänekkäämmin, mutta kun on kuljettu hautausmaan ohitse, lakkaa heidän itkunsa äkkiä, ikäänkuin komen-

... seisoo kolme partasuuta miestä. Nojautuen kyynärpäillään käsipuuhun he katsovat tylsästi rotkon rasvaisessa, haisevassa, haisevassa, lantavedessä pulikoivia lapsia. Lapset ottavat pivollisia mustaa, rasvaista lokaa, voitelevat sillä ruumistaan, räiskyttävät sitä ympärilleen, ajelevat toinen toistaan ja sukeltaessaan nostavat pohjasta mutaa.

Vähän matkan päässä heistä lepää hännätön Sharik. Se aukaisee vähän väliä ainota puolisokeata silmänsä ja katsoa tirkistelee epäillen lapsia, peläten, että he heittävät hänenkin päälleen tahmeaa lokaa.

Kukkulalle, rotkon jyrkänteen yläpuolella, kirjava tyttöryhmä ikäänkuin jähmettyi iltaruskon punaisessa valossa. He astuivat ensimäisinä „ulos kadulle" ja seisoivat jo kotvan aikaa täällä suljetussa joukossa milloin laulaen yksitoikkoisia lauluja, joista ei voi eroittaa sanoja jonkun pitkäksi venytetyn nuotin tähden, milloin taas alkaen kirkua jotakin hyvin nopeasti, taputtaen käsiään ja hyppien, jonka jälkeen taas sama terävä, venytetty ääni kuuluu.

Yhteisen varastoaitan portailla on suuri väkiryhmä. Tässä on ainoastaan miehiä. „talonisäntiä", ja pyhäinen mieliala on vieläkin vakavampi, vieläkin juhlallisempi.

— Sota on alkanut, — he keskustelevat, — ja mikähän siitä tulee?

— Niin, oikein aika sota.

— Meidän sotamiehemme toi tänään asemalta lehden ja luki jotakin siitä, mutta me emme oikein sitä ymmärtäneet, — että lyökö japanilainen meitä, vai mekö voitamme. Eikä sotamies voi selittää sitä oikein.

— Varmaankin he siellä sanomalehdessään jotakin hämmentävät. Olemmeko me todellakin niin tolkuttomia?

— Kohta opettaja tulee sanomalehtineen asemalta.

— No, hän kyllä kertoo meille, — virkkoivat muutamat — selittää kaikki juurta jaksaen ja vieläpä lisää itsekin jotakin.

— Ja miten hän sen kaikki osaakin? Sanoo kaikki niin järjestänsä, aivankuin sormilla lukisi. Ajattelin ennen, että hän ainoastaan kykenee opettamaan meidän poikiamme, tukistamaan heitä siellä ja muuta sellaista ... Mutta nytpä on käynytkin niin, — ettei muilta kuin häneltä vain voi kysyäkään.

— Niin, niin. järkevä mies hän on, — myönsivät muut.

Tuossa nöyrässä tunnustuksessa ilmeni jotakin uutta: tieto jostakin välttämättömyydestä, joka nyt selveni heille kaikille.

Kului vähän aikaa ja todellakin näkyi kadun päästä joku henkilö musta palttoo yllä. Näkyi kalpeat, laihat kasvot pienine ruskeine partoineen.

Miesjoukossa syntyi liikettä. Jotakin eloisaa välähti heidän väsyneissä kasvoissaan, leimahti heidän silmissään, jotka tarkasti seurasivat lähestyvää.

— Rakas, mitä kerot meille sodasta? kysyvät he häneltä. — Millä meitä nyt ilahutat?

Opettaja seisahtuu ja ottaa taskustaan sanomalehden.

— Odotatteko vain ilosanomia? hän kysyy.

— Miten muuten, vai onko taasen meikäläiset kärsineet tappion?

Koko miesryhmä lähestyy opettajaa. Muista pirteistä alkaa myös kokoontua uteliaita. Näitten takana on vaimojakin. Muutaman minuutin kuluttua oli jo kokoontunut 50-henkinen joukko.

Miehet ympäröivät opettajaa ahtaana piirinä. Näistä syrjään vaimot ryhmittyivät. Molempien ... odottaen vielä jotakin käsittämätöntä.

— Vaan yhä puhutaan, että me voitamme — kuuluu joku epäavrma ääni. — Sanovat, etei noilla japanilaisilla ole enää mitään syötävää jälellä; ovat jo syöneet loppuun kaikki hiiret ja rotat ja on jälellä vain saippua; he näet valmistavat saippuaa ylt'ympäri koko Japanissa. Ja nyt he ovat ryhtyneet syömään tuota saippuaakin. Mutta meidän väkemme pilkkaavat heitä: „Mitä olette voittaneet, kun ei syötävääkään ole?" ja varmemmaksi. — „Me syömme teidät suuhumme sisuksinenne päivinenne!" Mutta englantilaiset ovat vaarallisia miehiä. Heitä vastaan tulee vielä sodittavaksi, mutta tuo japanilainen — hän on mitätön, kauan sitten jo jalkamme alla.

Kuuntelijain kasvot käyvät iloisemmiksi.

— Japanilainen tahtoi tehdä välirauhan kakhdeksikymmeneksi päiväksi — jatkaa puhuja — mutta Kuropatkin vastasi hänelle: „En tahdo."

— Mistä rauhasta te, veljet, puhutte? — lausuu opettaja tuskallisella äänellä. — Kuulittehan, minä luin teille, että meikäläisten täytyi peräytyä Jjajoanista. Meidän oli jätettävä vahvasti varustettu kaupunki, sota- ja ruokavarastot. Raskaat tykit jätettiin sinne — vaan te puhutte, että japanilainen pyytää rauhaa. Mistä olette tuon saaneet?

— Kansa juttelee niin.

— Vähät siitä, mitä jutellaan. Ei tule uskoa kaikkia huhuja. Uskokaa ennemmin mitä sanomalehdet ilmoittavat.

Syntyy synkkä äänettömyys. — — —

—Mutta mitä siellä vielä on kirjoitettu?

Opettaja lukee peräytymisen yksityissseikkoja kirjeenvaihtajain tiedonannoista.

Taas tulee äänettömyys.

— Näkyy, että olemme huonosti rukoilleet Jumalaa, sen vuoksi tuli tuo sota.

— Tietysti, niin se onkin.

— Noh, mutta onhan Jumala armollinen. Vosiko hän kyljätä meidät?

— Ei se ole mahdollista.

— Meidän tsaarimme alkoi sodan kahdeksikymmeneksi vuodeksi, ottaakseen itselleen vielä kaksi maata.

— Mutta ihmiset juttelivat, että kuudeksi vuodeksi kaikkiaan. Ehkäpä ei hänellä riittäisi ihmisiäkään 20 vuodeksi.

— Riittää kyllä! Meidän tsaarillamme on paljonkansaa. Ellei nuoria riitä, niin entisten kutsuntojen sotamiehiä „ajetaan."

— Yhä puhutaan, että kahdentena kymmenentenä kahdeksantena päivänä tapahtunee jotakin.

— Tapahtukoon vain! — kuuluu luja, kirkuva ääni. — Venäjällä onkin lisääntynyt liian paljon kansaa; se ei voi elää ensinkään. Meille tulee silloin parempi olla.

Kaikki katsahtavat huutavaan. Toisten kasvoissa näkyy hämmästys ja silmissään välähti jotakin iloista, vilkasta. Toiset taas pudistivat soimaten päätänsä.

— Ei siitä tule parempia oloja — sanoo opettaja.

— Miksi ei? Tulee paljon maata vapaaksi — väittää taaskin huutaja.

— Mutta jos Siperia otetaan pois meiltä?

— Niin mitäpä siitä?

— Kuinka? Siellähän on niin paljon hedelmällistä maata, metsiä, kaikellaisia kaloja.

— Emme me kuitenkaan saa metsää, kruunu sen anastaa, kaloja emme ole ikinä nähneetkään. Ehkä joskus silliä ostamme, mutta ja kertaa kaikki kuuntelevat vielä ahnaammin hänen sanojaan, hänen äänensä painoa, niitä lyhyitä huomautuksia, joilla hän säestää lukuaan. Kuuluu vain hillityitä huokauksia, raskasta hengitystä.. .. Opettaja koettaa lukea vielä tajuttavimmin, kertoo hunguusijoukoista, jotka toimiskelevat armeijan selässä japanilaisten upseerien johdolla; kenraali Ma'n kiinalaisten sotajoukkojen kokoontumisesta Mandshurian länsirajalla; Itämeren sotalaivaston valmistamista retkelle...

— Mutta miksi ei meidän tsaarimme käske antamaan kiinalaisille aika selkäsaunaa? — kuuluu saman valkoverisen miehen ääni, joka oli kysynyt — miksi sota alotettiin niin kaukana. Silloinhan he eivät uskaltaisi auttaa japanilaisia.

Opettaja ääneti kääntää kokoon sanomalehden.

— No, hyvästi, ukot, sanoo opettaja.

— Hyvästi, hyvästi! Kiitos hyvistä sanoistasi! Kiitos ettet halveksi meitä.

On puoliyö. Kylä on vaipunut sikeään uneen. Illalla, samaten kuin edellisinä päivinä, oli paljon juteltu siitä,, — rupeavatko todellakin „ajamaan" sotaan reservissä olevia, joille oli neljä päivää sitä ennen tullut tiedonanto, etteivät saisi lähteä kotoa pois, — vai jääkö kaikki entiselleen ja tämä on „vain tyhjää hätäilemistä". Suurin osa kutsutuista oli erillään asuvia, jotka olivat ehtineet hankkia itselleen perhettä. Muutamat heistä kiirehtivät järjestämään omaisuuttansa: myymään jonkun tarpeettoman tuvan ja naudan, antamaan kylämiehilleen maan ja neuvoivat vaimojaan, miten oli meneteltävä jälellejääneen tarpeettoman, tahi naisten liian vaikeasti hoidettavan omaisuuden kanssa. Toisissa tuo kielto, poislähtemiskielto kotoa vaikutti pelkoa ja he odottivat joka hetki tuskallisesti kauheaa viestiä. Suurin osa päätti odottaa, mitä tulee.

Leveä kylänkatu oli tyhjä. Ainoastaan muutamat vartijat — kirkon, yhteisen varastoaitan ja palosammutuskalujen vajan luona — antoivat hiukan elävyyttä tuolle yksitoikkoiselle pimeydelle.

Tieltä kuului kellojen kilinää. Jotkut puolikatetut vaunut ajoivat kylään ja seisahtuivat samallaiseen pimeyteen vajonneen kunnantalon eteen.

— Kukahan tuo lienee? ... — vartijat hämmästyivät.

Hetken kuluttua juoksi kunnan talosta käskyläinen kunnanvanhimman pirtin luo.

— Sergejitsh, mitä on tapahtunut? — kiirehtivät häntä vastaan vartijat.

— Joku upseeri on tullut, — ilmoitti käskyläinen juosten. — Käski kutsua heti kunnanvanhinta, kirjuria, kylänvanhinta, ja kaikki esimiehet. On kiire, en jouda.

— Upseeriko? Noh, niin onkin, se on „hän", — päättivät vartijat yksimielisesti ja jokainen heistä kiirehti vuoronsa ilmoittamaan tästä hänelle, parhaille tuttavilleen, joiden perheessä löytyi joku reserviin kuuluva sotamies. — Nytpä tulee parkua koko kylän — sanoivat he, hajoten eri suuntiin.

Ja todellakin muutamien minuuttien kuluttua tehtiin tulia tupiin siellä ja täällä. Kiireesti puhallettiin valkeaa, savuavat lamput sytytettiin ja perhe, sekä vanhat että nuoret, kokoontui yhteen. Kaikki herätettiin, pikku lapsetkin, makeasta unestaan.

Ja valon mukana tulvasi ulos pimeälle tyhjälle kadulle reserviläisten äitien, vaimojen ja sisarten itku.

hän käski kutsua sinut, kunnanvanhimman, kirjurin ja kaikki kylän esimiehet. Ja joutuin! Heti juoksen kunnanvanhimman luo!

Ja käskyläinen katosi taas pimeään.

Ei ehditty vielä sytyttää valkeaa, kun kylänvanhimman avara tupa kaikui vaimoväen parusta. Tämä oli suuri perhe: isä, äiti, kolme veljeä, kaikki naineet, ja he odottivat päivä päivältä keskimäisen veljen kutsuntaa sotaan; nyt, kuullessaan yöllä tuota akkunaan koputusta ja käskyn, että oli tultava jonkun upseerin luo, ymmärsivät he, että tämä oli kutsunta.

Hän, jota tämä tarkoitti — atleettivartaloinen mies, — istui pöydän ääressä, nojaten siihen pörröistä päätään. Hänen toisella sivullaan vaikeroi äiti, toisella taas hänen ainoa lapsensa, neljätoista vuotias tyttö. Tämän takana seisoi hänen vaimonsa.

— Äiti, — sotamies kohotti päänsä, — riittää jo, älä itke, äiti... Lakkaa jo ... Marishka, miksi itket? — hän kääntyi tyttäreen. — Marishka! Älkää vaivatko minun sydäntäni. Herran tähden, älkää itkekö.

Ja sotamies kääntyi vuoroin äidin, vuoroin tyttären puoleen. Hänen suuri tuuhea partansa oli pörröllään ja takkuinen. Penkillä makuulavojen alla istuivat hänen kälynsä: kylänvanhimman sekä hänen nuorimman veljensä vaimo.

Kylänvanhin meni kunnantalolle.

— No, lakatkaa nyt! No, mitä te nyt itkette? — rukoili sotamies, mutta hänen omassa äänessäänkin kuului itkuväristystä. — Nähtävästi tämä on Jumalan tahto .. Mitä nyt on tehtävä? ... Minäkö itse omasta tahdostani menen? ... No, jos tulen tapetuksi, mitenkä sitten?

Hän sammalsi vähän, sillä odottaessaan päivä päivältä kutsuntaa, hän oli jonkun verran juonut näinä päivinä.

— Mutta te ... eläkää täällä hiljaan, rauhallisesti ... pyydän teitä Jumalan tähden. Kaikkia pyydän ... kaikkia. Ei minun tähteni, vaan Herran Jumalan tähden.

Äiti yhä vain vaikeroi. Tytär väliin vaikeni, väliin taas itkeä nyyhkytti.

— Marishka, rakkaani! — hänen isänsä taas kääntyi häneen ja hänen äänensä oli epätoivoinen, — lakkaa nyt! ... Sydänkäpyni! Mitä minun tulee sinulle? Mitä minä lahjoittaisin sinulle? Sano — mitä?

— En minä mi--tään tar--vit--se, — vastasi tytär aivan kuin loukkaantuneena ja parkui vielä lujemmin.

Vaimo ja kälyt olivat yhä ääneti. Sotamiehen isä, harmaapää, kyyryselkäinen vanhus, tuli tupaan. Ukon tullessa, tämän vaimo ja Marishka lakkasivat vaikeroimasta.

— Isä, äiti, pyydän teitä, älkää loukatko minun Marishkaani, — lausui sotamies taasen. — Ja älköön kukaan häntä loukatko, hän on ainoa minulle koko maailmassa ... Antakaa hän miehelään. Antakaa hänelle myötäjäisiksi lammas ja vaatteita ... niinkuin on tapana ... Herran Kristuksen tähden pyydän teitä ... Ei itseni tähden, vaan Herran tähden. Enkö minä ole palvellut teitä kaikkia?

Sotamies oli ollut kaikkein paras työntekijä perheessä ja häntä oli kiittäminen hyvinvoinnista. Molemmilla veljillä oli myös kumpaisellakin ainoastaan yksi tytär.

— En pyydä mitään muuta teiltä; vaimoni tähden en pyydä ... Dunja, — hän kääntyi vaimonsa puoleen, — minä tiedän, hän ei jää tänne teidän luoksenne. Hän lähtee kaupunkiin, palvelemaan keittäjättärenä. No, Dunja, ole kotona, ole edes yksi vuosi ... Mitä?

Hänen vaimonsa oli yhä vaiti ja liikahtamaton.

Sotamiehen äänessä kuului vielä enemmän tuskaa. — Marishka, minun rakkaani, sydämeni ... älä mene pois kotoa; kärsi, tee työtä, koeta parastasi ... Kärsi kaikki. Lupaathan sinä edes minulle, ettet lähde pois? Lupaathan?

Marishka oli vaiti alakuloisena.

— Ah, hyvä Jumala! — sotamies tarttui päähänsä ja alkoi taas rukoilla isää ja äitiä, joiden tahdosta yksistään talo pysyi pystyssä, sillä veljekset olivat keskenään vihamielisiä, mutta kälyt eivät puhutelleet toisiaan koko vuosimääriin.

— Kukapa häntä ajaa pois täältä? — vastasi äiti hänelle kolkolla äänellä. — Eläköön rehellisesti, tehköön työtä ... Eihän kukaan häntä aja ...

— Oh, enhän minä sitä! — huudahti sotamies epätoivoisena. — Säälikää häntä! Älkää antako kenenkään loukata häntä! Oh, mitä minun tulee tehdä ... Yhdessä päivässä olen nyt elänyt kaksikymmentä vuotta! ... En sääli itseäni, no, jos tulen tapetuksi — niin tappakoot! Sellainen on siis kohtaloni, enkä voi sitä välttää. Marishkaa minun on sääli.

Ja hän jatkoi vielä kauvan sydäntäsärkevää valitteluaan, monilukuisen perheensä tylysti vaiti ollessa.

— — —

Varhain aamulla, päivän koittaessa, on kolmannen pirtin luona jo väkeä.

— Kiitos teille, — puhuu kokoontuneelle joukolle sotaan lähtevä, — että te neuvoitte minua tekemään jaon veljeni kanssa.

.. Tietysti, siten on parempi, — vastataan hänelle. — Kun hän ei pelännyt räyhätä sillä tavalla sinun täällä ollessasi, niin miten olisi käynyt sinun poissa ollessasi? Hän olisi tappanut sinun voimosi ja tehnyt kaikki lapsesi raajarikoiksi. Onhan nyt muutenkin surkeata katsoa, kun sinut lähetetään mestattavaksi.

— Ota itsellesi, Fedjka, — sanoo sotamies veljelleen, — uusi kivirakennus, sinä olet naimaton minulle kelpaa kyllä puinen tupa. Etkä tarvitse maksaa siitä mitään, mene vain pois kiireemmin, Heran tähden. Ja karja ja kaikki muu omaisuus on tasan jaettu; ota kumman puolen haluat, anna vain minulle rauha.

— Mutta te, — hän kääntyy taas naapurivanhuksen puoleen, — todistakaa sitten kaikki niinkuin olla pitää kunnanhallitukselle. Näettehän itse, etten ehdi. Luotan teihin, mutta minun on aika lähteä ... Kiitos! Kiitos

— — —

Ja kuormarattaat toinen toisensa perästä vierivät kyläntieta pitkin sotaan kutsuttujen ja heitä saattavien omaisten ja läheisten kanssa.

Hiljalleen vierivät rattaat, jossa on poislähtevän eväs ja omaisuus, mutta neljäkymmentä askelta edellä astuu hiljaan ryhmä ja sen keskellä matkaan lähtevä.

Hänet voi huomata jo kaukaa, sillä hänessä on jotakin sellaista, mikä erottaa hänet muista. Se ilmenee niin hyvin hänen katseessaan kuin myös saattajissa. Tuo erikoisuus tuntuu sotaan lähtevän äidin itkusta, kun tämä avuttomasti tarttuu käsillään poikaansa, käärien pitkän valkean vaippansa helmaa hänen ympärilleen, ikäänkuin suojellakseen häntä tulevista vaaroista. Se tuntuu hänen vaimonsa murtuneessa haahmossa tämän astuessa hänen toisella sivullaan rintalapsi käsivarrellaan, ja toisten pienten lasten juostessa edellä. Se tuntuu koko saattojoukon juhlallisessa, vakavassa vaitiolossa, kotikylän ja kotikirkon yhä kauemmaksi hänestä jäädessä; se punoutuu eron viimeisin raskaihin hetkiin, ja ahdistaa sydäntä, joka on pakahtumaisillaan polttavasta tuskasta.

Pirteistä, joitten ohiste lähtijä kulkee keskellä leveää katua, tulee hitaasti ulos henkilöitä, ja lähestyy häntä. Hän suutelee heitä astuessaan.

— Hyvästi Wanja, — he lausuvat.

— Hyvästi setä Sofran, hyvästi täti Anisja, — vastaa hän samaten lyhyesti heille.

— Älä muista meitä pahalla.

— No, miksi pahalla? Hyvästi.

Ja hän astuu taas lujin askelin eteenpäin, mutta setä Sofran ja täti Anissa joko yhtyvät ääneti ryhmään, tahi samaten ääneti astuvat takaisin pirtteihinsä ja seuraavat vielä kauvan katseillaan häntä, seisoen portaillaan.

— Menee suoraan kuolemaan, — kuulee hän virkettävän takanaan.

— Niin, varman turmion kuiluun, — toistavat toiset surullisesti.

Vimeinen pirtti on jo jäänyt taakse. Vielä muutama askel ja rattaat seisahtuvat hiljaa vastapäätä hautausmaata, joka leviää aivan tien vieressä kylän lopussa. Koko joukko pysähtyy heti. Muutamat jäävät tielle, toiset menevät poislähtevän kanssa hautausmaalle, rukoilemaan noilla haudoilla, jotka ovat hänelle niin kalliit ja joille hän nyt jättää hyvästi.

Taas hän on kaikkien edellä. Lujin askelin lähestyy hän erästä muitten keskellä olevaa hautakumpua ja, kumarrettuna sille maahan asti ensin, hän heittäytyy sen päälle suoraan kasvoilleen maahan ja jää liikkumattomaksi siihen, kovasti painaen kasvojaan käsiinsä. Ja kauvan makaa hän niin ... Silloin vasta vähitellen jättää hänet tuo outo tunne, joka odottamatta oli vallannut hänet, ahdistanut hänen sydäntänsä koko matkan, eikä antanut kyyneleenkään vieriä hänen kuivista, tulehtuneista silmistään.

Vaimot ympäröivät häntä, valkeat suruliinat päässään.

— Minun rakkaani, oi, minun omani! — vaikeroi hänen äitinsä, kumartuen poikansa ylitse ja vuodattaen katkeria kyyneleitä. Oi mitenkä voin päästää sinut pois? ... Suureen taisteluun ... kuoleman tappotantereelle! ... Sitä vartenko minä sinut synnytin maa ilmaan, sitä vartenko kasvatin ja elätin? ...

Hänen kanssaan vaikeroivat myös sisaret ja muut naiset.

Isät ja veljet seisovat ääneti naisten takana, antaen näitten purkaa ylemmääräistä suruansa.

— No, riittää, sanoo heikolla, murtuneella äänellä sotamies, nousee, kumartaa vielä kerran kaikille haudoille ja alkaa hyvästellä kaikkia, levittäen **käsivartensa ja** sulkien vuorotellen jokaisen syleilyynsä. Sitten, niinkuin muistaen jotakin, pudistaa hän päätänsä ja lähtee pois hautausmaalta. Rattaitten luona jättää hän hyvästi muille saattajille, ja astuu masentuneena, epävarmoin askelin saattojoukon edellä.

Rattaat lähtevät liikkeelle. Naiset vaikeroivat vielä äänekkäämmin, mutta kun on kuljettu hautausmaan ohitse, lakkaa heidän itkunsa äkkiä, ikäänkuin komennosta.

Poislähtevä käntyy viimeisen kerran ja kumartaa nyt jo kaikille yhteensä, kumartaa viimeisen keran kotikylälleen ...

Ja niin seisahtuvat kunkin poislähtevän kuormarattaat hautausmaan eteen ja viimeiset jäähyväiset heitettyään poislähtevät jatkavat kulkuaan...

Jo on kuljettu viimeistenkin tuulimyllyjen ohi, jotka erillään seisovat kedolla ja kuormarattaat toinen toisensa jälestä katoavat taivaanrannalla, vieden poislähtevät Kaukaiseen Itään sekä heidän saattajansa läheisimmät omaiset, kuvernementin pääkaupunkiin saakka, mutta mun saattoväki palaa vitkalleen kotiin ...

Katsokaa näitä komeita, uusia „Swetereitä" kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia

$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria **$1.00**

Meidän uusi täyteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. $1.00 Paidat .... 75c.

Taval. 35 ja 50c. Nektite .... 25c.

HIEROJA.

Otan vastaan sairaita perheissä ja kotonani.

Helsingissä tutkinnon suorittanut.

Mrs. T. Löfqvist,
318 Bay St.
Secord ja Bay katujen kulmassa.

Laihoille

Jos olette laiha, jos tunnette voiman puutetta, jos veri on heikko, jos olette valju, jos tunnette pyörtymystä, Päänkivistystä, Hermostumista, Innostuksen ja ruokahalun puutetta j. n. e.—niin se kaikki johtuu heikosta ruoasta ja raudan puutteesta veressä.

Rautaa tulee silloin käyttää parannuskeinona, eikä tähän saakka vielä ole keksitty mitään, joka sen tekisi niin helposti kuin Rauta-pillerit.

Ne ovat helpot nauttia, lisäävät voima ja painoa merkillisen lyhyessä ajassa, sekä miehille että naisille.

New York, N. Y.
Herra Apteekkari: Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle niitä samoja "Rautapilleria" joita lähetitte viime syksynä. Lähettäkää kaksi pakettia. Ne oli erittäin hyviä, autoivat ruokahalua, ja vahvistivat verta. Lähettäkää aivan niitä samoja, sillä ne oli erittäin hyviä vahvistamaan myös hermostoa. Kunnioituksella
Wannotettu Kopia H. Hakonen.

Tilatkaa—heti tänään—viivyttelemättä-kuukauden parannusmäärä—"Lignell'in Vahvistavia Rautapillereitä." Postissa täydellisen käyttöohjeen kanssa $1.00—(postikulut maksettuina).

Lignell'in Suom. Apteekki

Osoite: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

TYOKANSA,
ilmestyy joka tiistaina ja perjantaina 8-sivuisena. Port Arthurissa Ont., Canadassa.
Toimitus ja konttori Bay katu No. 314. Puhelin 402.

Toimittajat:
J. W. Kannasto, Vastaava. Yrjö Mäkelä, M. Hahl.

P. Katainen, Taloudenhoit. — Manager.

TILAUSHINNAT:
Canadaan:
1 vuosikerta $2.50
½ vuosikert. 1.25
3 kuukautta .... .75
Yhdysvaltoihin ja Suomeen:
1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta .... .75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmotuksista tuntuva alennus. Ilmotuksista uutisten muodossa 10c. riviltä. -:- Ilmotuksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)
Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

— Ei ainoastaan „vapaa kansalainen", vaan vapaa työläinen, se on sosialismin tehtävä. „Vapaita kansalaisia" on meillä tänäpäivänä paljon, mutta vapaita työläisiä meillä ei ole yhtään.

VIRGINIAN, MINN., S. S. OSASTO

kokouksessaan t. k. 6 p. päätti antaa yleisesti tiettäväksi s. s. osastoille sekä yksityisille puoluetovereille:

että Heikki Sarenius ei ole sovelias nauttimaan mitään luottoa järjestyneen työväen keskuudessa, sillä hän on kavaltaja.

Mainittu henkilö on kavaltanut V. s. s. osastoa sekä on hän myös pettänyt useita puoluetovereita täältä lähteissään, jonkavuoksi vaadimme, ettei H. Sareniusta osastot ottaisi puolueeseen ennenkun hän on sovittanut rikoksensa V. s. s. osastolle.

Toisiakin puoluelehtiä pyydämme ottamaan tämän palstoilleen.

Matti Mattson, Vilho Lehtinen, Samuel Ruotsala.
V. s. s. osaston valitsema komitea.

SOSIALISTIEN EHDOKKAITA DOMINION VAALEISSA.

South Cape Bretonista, Nova Scotiasta on sosialistien ehdokkaan tov. Alex Mac Kinnon. Ennen on tätä vaalipiiriä edustanut konservatiivi J. W. Madden.

Montrealista on sosialistien ehdokkaana tov. W. U. Cottons, Cottons Weeklyn toimittaja. Tätä

den nimiä ei tämän kirjottaja tiedä.

Sosialistien on tehtävä kaiken mitä voivat, saadaksensa omat ehdokkaansa valituksi. Sen, mihin sosialistipuolueeseen ehdokas kuuluu, ei saa antaa pienimmässäkään määrässä vaikuttaa vaaleihin.

KANNATTAVAT PUOLUEIDEN YHTYMISTÄ.

Coleman, Alta.

The Canadan Socialist Federation ja Socialist Democraatic Party of Canada yhtymiskysymyksestä keskusteli Colemanin suomalaisen sosialistiosaston jäsenet pitämässään kokouksesa 13 p:nä elokuuta, josta jonkun aikaa keskusteltuamme tulimme yksimieliseen päätökseen siitä, että näiden kahden eri puolueen liittyminen toisiinsa on aivan tärkeä ja hyödyllinen askel köyhälistöliikkeelle, ettei sitä sovi milään sivuuttaa, vaan yhtyminen pitäisi tapahtua niin nopeaan kuin mahdollista. Myöskin me tarkastimme kummankin puolueen peruslait ja näimme Socialist Democratic-puolueen säännöt paremmiksi, joten me puolustamme niiden käytäntöön ottoa yhtymisen jälkeen. Näihinkin sääntöihin kyllä sopisi joitain pienempiä muutoksia sekä sopisi niihin joitain lisäyksiäkin, mutta ne ei ole niin suuria ettei niitä voisi tehdä yhtymisen jälkeenkin.

Katsottuna tämän asian tärkeyteen, me voimme sanoa, että mitä pikemmin The Canadian Socialist Feredation sekä Socialist Democratic-puolueen toisiinsa liittyminen tapahtuu, sitä parempi. Yhteenliittyminenhän on meillä työläisillä ainoa ase kapitalistiluokkaa vastaan. Ilman suurempaa yhtymistä emme me saa suinkaan mitään aikaan. Näin ollen me Colamnin s. s. osaston jäsenet puolustamme näiden kahden puolueen yhtymistä.

Kirjeenvaihtaja.

MUUTAMIA KONSERVATIVIEN VÄITTEITÄ TULLIKYSYMYKSESTÄ.

Port Arthurin konservativit, jotka „runnaavat Dominion parlamenttiin J. J. Carrick-nimistä, Ontarion lainlaatijakunnan jäsentä koettavat perustella „kantaansa" seuraavanlaisilla väitteillä:

Noin 15 vuotta taaksepäin Yhdysvallat eivät olisi mistään hinnasta hyväksyneet senluontoista tullisopimusta kuin nyt on ehdotettu. Tämä johtuu siitä, että Yhdysvalloilla oli silloin itsellään tarpeeksi useamman laisia raaka-aineita ja he eivät sentähden halunneet Canadan raaka-aineita. Nyt ovat Yhdysvaltain raaka-aineet loppuneet ja sentähden he nyt työntyvät Canadaan, lopettamaan myöskin täkäläiset raaka-aineet. Rautaa ei Yhdysvalloissa ole enää kovinkaan pitkäksi ajaksi Asbestosta ei ole paljoa koko maailmassa muualla paitsi Canadassa. Metsät vähenevät Yhdysvalloista nopeasti ja useat muutkin raaka-aineet ovat kohta lopussa. Yhdyavaltain trustit haluavat nyt täältä kaikenlaista raakainetta, joka kuletetaan rajan yli Yhdysvaltain puolelle ja valmistetaan siellä ja tuodaan valmistettuna takaisin Canadaan. Yhdysvaltalaiset eivät halua mitään valmista Canadasta, ainoastaan raaka-aineita.

Maanviljalijöitä säälivät konservatiivit oikein „isällisesti". He sanovat, että Yhdysvalloista tuodaan hedelmiä, perunoita ja vieläpä viljaakin Canadaan ja myydään täällä niin halvalla, että tä-

tarkastamaan sosialistin silmällä ontuu se joka puolelta.

CANADIAN SOCIALIST FEDERATIONIN JA SOCIALDEMOCKRATIC-PARTY OF CANADA'N YHTYMINEN.

Toisessa paikassa lehteä on Colemannin osaston kirjeenvaihtajan kirje, jossa kerrotaan Colemanin osaston keskustelleen nykyään kysymyksessä olevasta puolueiden yhtymisestä ja samalla sanotaan kirjeessä että

„Työkansan no. 64 kirjotus Sosialismi Canadassa, on luullaksemme jonkunverran tekiänä suomalaisten keskuudessa, jos tästä yhtymishommasta ei sattuisi tulemaan mitään, sillä sinä kirjoituksessa annetaan suoraan ymmärtää että C. S. F. ei passaa alistua S. D.-partyyn, jos S. D. party tahtoo ohjelmansa viedä läpitse niinkuin se on laadittu, ja näin ollen ei suuremman puolueen sopisi yhtyä pienempään puolueeseen."

Edellisessä lienee väärinkäsitys. Asia on nyt yksinkertaisesti näin:

Socialdemockratic Party of Canada ei ole ehdottanutkaan, että Federation yhtyisi heihin, vaan, että he yhtyisivät Federationiin, „koska", sanotaan Socialdemocratic Partyn lähettämässä yhtymisehdotuksessa, „nimi Federation paremmin sopii yhdistyneille puolueille. Socialdemockratic Party ehdottaa vain, että yhtyessä hyväksytäisiin heidän ohjelmansa ja sääntönsä, ne kun ovat täydellisemmät, mutta sitäkään Socialdemokratic Party ei vaadi ehdottomasti, vaan he sanovat, että, jos näette ohjelmassamme ja säännöissämme olevan muuttamisen aihetta niin sanokaa missä kohdassa ja ehdottakaa muutoksia.

Näin siis on asia, ja tämän huomioon ottaen suomalaisten osastojen sopii yhtymisestä keskustella ja päättää.

Minun mielestäni yhtyminen voisi tapahtua aivan Socialdemockratic Partyn ehdotuksen mukaan. Olen koettanut harkiten ja arvostellen käydä läpi Sosialdemocratic Partyn ohjelman ja säännöt, enkä ole niissä huomannut mitään „kipeää" korjauksen tarvetta, päinvastoin olen päässyt siihen tulokseen, että ne ovat parhain suunnitelma ohjelmaksi ja säännöiksi, mitä vielä koskaan on Canadan sosialistipuolueille laadittu. Minun ymmärtääkseni olisi jokaisen suomalaisen osaston kannatettava yhtymistä, sillä yhdistämällä nämä puolueet saadaan puolue, jolla on jo huomattava yhteiskunnallinen voima. Jos me olemme arvostelleet vanhaa puoluetta (Socialist Party of Canada) ja perustaneet uusia puolueita, niin siitä ei tarvitse seurata, että meidän pitää riidellä „tikusta" ja kannattaa mahdollisimman monen puolueen olemassaoloa. Me olemme arvostelleet vanhaa puoluetta sitä varten, että saisimme sen hyväksymään nykyaikaisen menettelytavan ja sitä varten me tyytymättömät olemme uusia puolueita perustaneet. Mutta nyt kun „tyytymättömien" kanta on voittanut, olkaamme johdonmukaisia ja yhdistäkäämme kaikki yhdistää mahdolliset ainekset yhdeksi puolueeksi. Se on selvää ja sosialistista taktiikkaa.

M. Hahl.

„TYÖN"-PÄIVÄ LÄHENEE.

Ei ole enään täyttä kahta viikkoa labourdayhin. Oletteko jo tehneet kaikki mahdolliset varustukset saadaksenne mahdollisimman hyvät tulokset Työkansalle? Jos ette ole vielä mitään hommanneet, niin ryhtykää toimiin, vaikka vie-

kinäisten erimielisyyksien häiritä tätä labourday-ryntäystä, vaan osottakaa, että sosialistit osaavat ja tahtovat keskinäisten nahinainkin vallitessa seisoa asian kohdalla yksimielisinä ja antaa jakamattoman kannatuksensa sellaiselle asialle, joka on kannattamisen arvoinen keskinäisien erimielisyyksien ohellakin. Jos on sellaisia erimielisyyksiä, joista „täytyy välttämättömästi vieläkin sanoa", niin onhan sitä aikaa vielä sittenkin jos nyt toimitaan yksimielisesti. — Muuten sellaiset Työkansan arvostelijat ja erimieltä olijat, jotka aina vain ovat erimieltä, mutta eivät milloinkaan tee mitään lehden hyväksi, ovat nollia, joiden mölykään ei paljon paina. Köyhälistön taistelussa ei ole pääasia suunsoitto ja arvostelu, vaan pääasia on teko. Teko yksin ja ainoastaan se kykenee muuttamaan maailman ja työväenluokan yhteiskunnallista asemaa. Suunsoitto ja arvostelu ovat tarpeellisia ja asiallisina suotavia, mutta pieninkin teko on kaikissa tapauksessa arvokkaampi „terävintäkin" suukopua.

Työkansakin on jo saanut osaksensa niin paljon arvosteluja ja hiljaista vastustusvikinää, että on jo aika ruveta tekemään sen hyväksi jotain huomattavampaa. Me vetoamme teihin, jos te keran olette sosialisteja, (samantekevää minkä sosialistipuolueen jäseniä), on teidän toimittava Työkansan hyväksi. Siis tekin, jotka ette vielä ole mitään aikoneet labourdayna tehdä Työkansan hyväksi, herätkää! ja toimikaa niinkuin luokkatietoiset sosialistit eikä niinkuin keskenänsä riitelevät narrit, jotka eivät huomaa, että heidän molempien todellinen vihollinen seisoo heidän selkänsä takana ja vahingonilosta hykerrellen katselee yhteiskunnallisten vastustajiensa keskinäistä jupakoimista ja — heiluttaa ruoskaansa kummankin selkään.

Yhtenä miehenä rynnistäkäämme labourdaynä Työkansan hyväksi, olkoon tunnussana. Jäämme odottamaan kelpaako tällainen tunnussana kaikille Canadan suomalaisille sosialisteille.

KURIKKA JA „SOSIALISTIT".

Me olemme jo ennenkin kertoneet, että Kurikan Matti hommailee nykyään länsi-Canadassa; hän kuuluu olevan jonkinlaisena maa-agenttina Vancouverissa, B. C. Matti on itsekkin kertonut, että hänellä on aikomuksena saada entisen „Kalevan kansan" omaisuus uuden „Sointula"-homman käsiin. Nyt on hän pitänyt muutamien lännen „sosialistien" kanssa kokousta Vancouverisa. Kokous on ollut t. k. alkupäivinä.

Vancouver World kertoo t. k. 8 p. numerossaan tuosta kokouksesta y. m. Kurikan hommista. Alkupuolella Wordin kirjoitusta lyhyesti selitellään Kurikan ja „Kalevan kansan" entisiä vaiheita, kuten Sointulan tulipaloa, Aikalehden ilmestymistä ja sitä mille perusteille rakennettu „Kalevan kansan" „Sointula"-yritys oli.

Kokouksessa, jonka tarkoituksena on ollut „Kalevan kansan" uudelleen järjestäminen, kertoo World olleen läsnä 45 osakkeenomistajaa ja valtakirjoilla edustettuja oli 15. Kokouksen kutsui järjestykseen entinen „Kalevan kansa Company Limitedin" presidentti Andrew Järvinen. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin mr. Järvinen, kirjuriksi John Myntti ja puhevuorojen merkitsijäksi Victor Saari.

Kokouksessa keskusteltiin komp-

Canadaan ja vieläpä Suomeenkin. Nyt Kurikka värvää suomalaisia Canadaan maanviljelijöiksi. Canadan kansalaisen sanoo World Kurikan olleen vuodesta 1903 alkaen.

Siinä nyt ei ole mitään ihmettä vaikka Kurikka hommaileekin uusien „Sointuloitten" perustamisessa, mutta tuntuu se jo melkein ihmeeltä, että enää löytyy muita sellaisia idealisteja, jotka Matin kanssa antautuvat yhdessä tuollaisin hommiin. Samat miehet, jotka nyt ovat tuon henkiin herätetyn „Kalevan kansa"-kompanian johtokunnassa ja muuten sen eturintamassa, ovat vuosikausia syyttäneet Työkansaa epä-sosialistisuudesta. Nyt kuitenkin näyttää siltä, että syyttäjät eivät itse olekkaan ollenkaan sosialisteja, vaan ovat vain muissa tarkoituksissa kuuluneet joukkoomme, ehkäpä etupäässä saadakseen hajaannusta sosialistipuolueessa aikaan. Sehän onkin muuten selvä asia, että vastustajamme ennemmin taikka myöhemmin paljastavat itsensä.

Jos tuolla hommalla ei olisi tarkoitusta kuin ainoastaan saada Kalevan kansan omaisuus, jonka he väittävät oikeilta omistajilta ryöstetyn takaisin, takaisin niiden käsiin, joille se kuuluu, niin ei kenelläkään sosialistilla olisi mitään sanottavaa vaikka länteläiset puoluemiehet olisivatkin mukana. Mutta kun on kysymyksessä uuden „Sointulan" perustaminen niin silloin voi „sosialisteja", jotka mokomaan yritykseen antautuvat, pitää narrimaisuuteen asti lapsellisina. Kurikan hommat ja vehkeilyt ovat siksi tunnettuja, että joutuupa ajattelemaan yhtä ja toista miehistä, jotka ovat hänen kelkkaansa istuneet.

Kannattaako tullisopimuksen tähden antaa äänensä.

Kumpikin Canadan nykyisistä porvaripuolueista näkyvät osaavan keinotella itsellensä valtaa Yhdysvaltain kanssa aijotulla tullisopimuksella. Konservativit vetoavat työväestöön, selittämällä miten canadalaiset tehtailijat joutuvat sulkemaan tehtaansa, jos kyseessäoleva tullisopimus hyväksytään. Tämän kautta joutuvat tehtaissa ennen työskennelleet työläiset työttömiksi ja kurjuuteen. Maanviljelijöille sanovat konservativit: jos te äänestätte liberaaleja ja siten tullisopimuksen puolesta, alenee teidän tuotteittenne hinta mitättömiin. Eräänä päivänä viime viikolla tapasin yhden Port Arthurin lähiseudun farmarin. Hän sanoi joutuneensa täkäläisen konservativien ehdokkaan, Carrickin konttooriin ja siellä sukeutui seuraavanlainen keskustelu:

„Sinähän olet farmari",
„Olen" vastasi puhuteltu.
„Onko sinulla oikeus äänestää",
„On", sanoi farmari.
„Sitten tahdon sanoa sinulle": „jos sinä aijot jotakin tehdä maallasi, jos meinaat tulla kunnallisesti toimeen niin silloin äänestä Carrickiä liberaalipuolue aikoo johtaa Canadan asiat päin mäntyyn. Ajatteleppas että he pääsevät nyt enemmistöpuolueeksi, silloin he suoraa päätä hyväksyvät Yhdysvaltain kanssa tullisopimuksen. Sen hyväksyminen taas merkitsee sitä, että esim. peruna säkki, jonka tavallinen hinta on ennen ollut $1.00 maksaa vai 35 tai korkeintaan 50 senttiä"

Kummatkin, sekä konservatiivit, että liberaalit puhuvat edellä viitatuissa väitteissään koko paljon totta ja yhtä paljon pötyä. Jos tullisopimuksesta johtuva taloudellinen muuttuminen saisi vapaasti vaikuttaa saisi se kieltämättä suuria aikaan. Niille, joille nyt on korkeista tulleista ollut vahinkoa muuttuisi tullien poistaminen hyödyksi ja päinvastoin. Mutta kapitalistisissa yhteiskunnissa eivät reformit, jollaisiksi tätä tullikysymystä voi hyvällä syyllä sanoa, useinkaan muuta vallitsevaa asiain tila läheskään siinä määrässä kuin usein edeltäpäin lasketaan Konservativien esimerkki perunasäkin hinnan laskemisesta vaikka se olisi osattu paikalleen ei silti vielä yleensä vaikuta sanottavastikaan canadalaisen maanviljelijän asemaan, sillä avautuuhan maanviljelijälle silloin tilaisuus ainakin ensialussa saada koneensa halvemmalla ja silloin kuin koneitten hinta on ehtinyt nousemaan saa farmarikin jo $1.00 perunasäkistä. Sitä paitsi perunain halpeneminen on kuluttajille hyödyksi joskin siitä maanviljelijä jonkunverran kärsii.

Se mitä edellä sanoimme on vain olettamista. Ei ole ollenkaan varmaa, että maanviljelyskoneitten hinta pysyväisesti laskee eikä sekään ole varmaa, että perunasäkin täytyy aina myydä 35—50 sentillä. Mutta se on varmaa, että vaikkapa kaikki tullit poistetaan ei canadalainen työmies sittenkään voi ostaa alle $1.00 hintaa perunasäkkiä. Nykymaailmassa eivät tullit enää määrää tavarain hintoja eivätkä ne ole ennenkään määränneet, mutta ne ovat antaneet tykkänään toiselle voimalle tilaisuuden tavarain hintojen määräämiseen. Nykyään määräävät trustit tavarain hinnan ja ne sen ovat jo ennenkin määränneet, mutta niiden apuna on ollut tullit. Nyt ne tulevat jo ilman tulleitta toimeen. Pötyä on siis uskottaa työväestölle että sille on kyseessäolevan tullisopimuksen hyväksymisestä enempää kuin hylkäämisestäkään hyötyä tai vahinkoa. Samoin on pötyä sekin, että farmarille uskotetaan hänen hyötyvän tai joutuvan häviölle jos tämä tullisopimus hyväksytään tai hyljätään.

Jotkut sentään tuosta kysymyksestä hyötyvät ja joillekin sen täytyy olla vahingollinen koskapa sitä niin tulisella innolla ajetaan. Yhdysvaltain trusteille siitä on hyötyä sillä he saavat silloin tuoda tuotteitansa Canadan markkinoille ja kun Canadaan on muualta tuodessa useille samoille tavaroille tulli voivat Yhdysvaltain trustiutuneet tehtailijat täällä kiskoa tuotteistansa hyvät hinnat ja sittenkin ne pystyvät kilpailemaan täälläolevan muun teollisuuden kanssa.

Yhdysvaltain republikaani puolue ajaa trustien asiaa ja sentähden se ei tuntuvammin vastustanut kauppasopimuksen hyväksymistä. Demokratit taas ovat suojelustullien poistamisen kannalla sentähden, että he siten uskovat ulkomalaisen teollisuuden kilpailun avulla voitavan alentaa tavarain hintaa ja saatavan trustiutuminen ehkäistyksi ja sentähden he olivat niin innokkaita hyväksymään republikanisen Taftin ehdotuksen. Demokratit tietysti erehtyvät sillä Canadasta ei tuoda mitään sellaista Yhdysvaltoihin joka siellä kykenisi hintoja laskemaan ja saamaan entisen vapaakilpailun vallalle. Molemmat siis sekä republikaninen että demokratinen puolue ovat toiset tieten toiset tietämättään edistämään trustien asiaa.

liike, mutta se merkitsee Canadan luonnonrikkauksien hävittämistä.

Ainoa voikutus mikä tästä tullisopimuksesta, jos se hyväksytään, kohtaa maanviljelijää, on se, itä-Canadan hedelmäfarmarit saavat lakata hedelmäin viljelyksestä, sillä he eivät kylmemmän ilmanalan tähden kykene kilpailemaan hintojen pienuudessa Yhdysvaltain hedelmien kasvattajien kanssa. Tämä seikka onkin ainoa mikä välittömästi koskee köyhälistöön, kaikki muu mitä nyt uskotetaan, kuten maanviljelyskalujen halpeneminen y. m. on vain pelkkää kuvittelua. Eikäpä siinäkään mitään pahaa ole, vaikka itä-Canadan maanviljelijät joutuvatkin hedelmäviljelystänsä vähentämään. Kehitys johtaa jättiläisaskelin maailman talouteen ja sen hyvinvoinnista huolehtimisen ja maailman taloudessa taas on järkevätät viljellä hedelmiä siellä missä ne helposti kasvavat ja olla viljelemättä siellä missä niiden viljeleminen on vaikeata.

Mitään luokkaluonnetta ei tällä uudella tullisopimuksella ole, se ei tule pienimmässäkään määrässä muutamaan omistavan ja omistamattoman luokan suhdetta toisiinsa ja sentähden, tuleepa se hyväksytyksi tai hylätyksi ei se vaikuta meihin työläisiin yhtikäs mitään.

Yleensä ei tuo sopimus ole niinkään suurimerkityksinen kuin sitä tahdotaan uskottaa. Täällä Canadassa sen vain otti konservativinen puolue keppihevoseksensa kiivetäksensä sen avulla valtaan. Sentähden se on synnyttänyt sellaisen metelin kuin täällä nykyään on.

Minä olen tavannut muutamia suomalaisia työmiehiä, jotka ovat olleet hyvin epätietoisia siitä ketä puoluetta nyt olisi äänestettävä kun toinen ajaa tullisopimusta ja toinen sitä vastustaa. Tällaisille epätietoisille tahtoisin huomauttaa, etä sekä liberaalit että konservatiivit ovat porvareita joita ei työläisten kannata nostaa valtaan. Tullisopimus ei taas muuta työväestön asemaa sinne eikä tänne tulipa se hyväksytyksi taikka hylätyksi. Sentähden on parhainta äänestää sosialisteja siellä missä heitä on ehdokkaina ja siellä missä ei ole sosialistien ehdokasta on parasta tehdä vaalilakko.

J. W. K—to.

Canadan suomalaiset.

NEPIGON, ONT.

Nyt se kauvan odotettu Canadan Northern rautatien teko on alkanut kahden puolen Nepigoa. Linjaa on avattu ja kuuluu jo „muskeeki kontrahtiakin saavan. Siis on taas pari vuotta liikettä paikkakunnallamme.

S. S. osastomme päätti viime kokouksessaan avustaa Työkansaa päivälehdeksi, joka olisi tosi tarpeen jo Canadan suomalaisten äänenkannattajana.

V. N.

KALLISTA RIIJUUTA.

Garhamissa, Grand Trunkilla eräs pettäjä parturi koppasi suomalaista tyttöä jonkun kerran ja kun näki, että tyttö ei pärjää maan kielestä, niin sai hän sille puhua miten tahtoi, eikä tyttö ymmärtänyt minkäänlaista. Niin pähän kehui yhdenkin kerran että minkälaisia neitejä ne ovat. Mutta yhden kerran hän rupesikin ulkona tyttöä haukkumaan

3 kuukautta ..... .75

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta ..... .75

Ilmoitushinnat: 25 sentti palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. rivilti. -:- Ilmoituksista suositvulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

UNION LABEL PORT ARTHUR

— Ei ainoastaan „vapaa kansalainen", vaan vapaa työläinen, se on sosialismin tehtävä. „Vapaita kansalaisia" on meillä tänäpäivänä paljon, mutta vapaita työläisiä meillä ei ole yhtään.

VIRGINIAN, MINN., S. S. OSASTO

kokouksessaan t. k. 6 p. päätti antaa yleisesti tiettäväksi s. s. osastoille sekä yksityisille puolueto-vereille:

että Heikki Sarenius ei ole sovelias nauttimaan mitään luottoa järjestyneen työväen keskuudessa, sillä hän on kavaltaja.

Mainittu henkilö on kavaltanut V. s. s. osaston sekä on hän myös pettänyt useita puoluetovereita täältä lähteissään, jonkavuoksi vaadimme, ettei H. Sareniusta osastot ottaisi puolueeseen ennenkun hän on sovittanut rikoksensa V. s. s. osastolle.

Toisiakin puolueläehtiä pyydämme ottamaan tämän palstoilleen.

Matti Mattson, Vilho Lehtinen, Samuel Ruotsala.
V. s. s. osaston valitsema komitea.

SOSIALISTIEN EHDOKKAITA DOMINION VAALEISSA.

South Cape Bretonista, Nova Scotiasta on sosialistien ehdokkaan tov. Alex Mac Kinnon. Ennen on tätä vaalipiiriä edustanut konservatiivi J. W. Madden.

Montrealista on sosialistien ehdokkaana tov. W. U. Cottons, Cottons Weeklyn toimittaja. Tätä vaalipiiriä on ennen edustanut liberali Robert Bickerdike.

Brockvillestä, Ont., on sosialistien ehdokkaana tov. Byron Wing. Ennen on tätä vaalipiiriä edustanut rautatie ja kanava ministeri, konservatiivi, George Graham.

Winnipegistä on sosialistien ehdokkaana tov. R. H. Rigg, Winnipegin Trades and Labor Counciln presidentti.

Edmontonista, Albertasta, on sosialistien ehdokkaana tov. Formilo.

Vancouverista, B. C., on sosialistien ehdokkaana tov. Kingsley.

Ottawasta on asetettu sosialistien ehdokkaaksi tov. A. G. Mac Calhum.

Nipissingin, Ont., vaalipiirissä samoin kuin Yale-Cariboon piiristä, B. C., on myöskin asetettu sosialistien ehdokkaat, mutta niikuuta, josta jonkun aikaa keskusteltuamme tulimme yksimieliseen päätökseen siitä, että näiden kahden eri puolueen liittyminen toisiinsa on aivan tärkeä ja hyödyllinen askel köyhälistöliikkeelle, ettei sitä sovi millään sivuuttaa, vaan yhtyminen pitäisi tapahtua niin nopeaan kuin mahdollista. Myöskin me tarkastimme kummankin puolueen peruslait ja näimme Socialist Democratic-puolueen säännöt paremmiksi, joten me puolustamme niiden käytäntöön ottoa yhtymisen jälkeen. Näihinkin sääntöihin kyllä sopisi joitain pienempiä muutoksia sekä sopisi niihin joitain lisäyksiäkin, mutta ne ei ole niin suuria ettei niitä voisi tehdä yhtymisen jälkeenkin.

Katsottuna tämän asian tärkeyteen, me voimme sanoa, että mitä pikemmin The Canadian Socialist Feredation sekä Socialist Democratic-puolueen toisiinsa liittyminen tapahtuu, sitä parempi. Yhteenliittyminenhän on meillä työläisillä ainoa ase kapitalistiluokkaa vastaan. Ilman suuremmpaa yhtymistä emme me saa suinkaan mitään aikaan. Näin ollen me Colamnin s. s. osaston jäsenet puolustamme näiden kahden puolueen yhtymistä.

Kirjeenvaihtaja.

MUUTAMIA KONSERVATIIVIEN VÄITTEITÄ TULLIKYSYMYKSESTÄ.

Port Arthurin konservativit, jotka „runnaavat Dominion parlamenttiin J. J. Carrick-nimistä, Ontarion lainlaatijakunnan jäsentä koettavat perustella „kantaansa" seuraavanlaisilla väitteillä:

Noin 15 vuotta taaksepäin Yhdysvallat eivät olisi mistään hinnasta hyväksyneet senluontoista tullisopimusta kuin nyt on ehdotettu. Tämä johtuu siitä, että Yhdysvalloilla oli silloin itsellään tarpeeksi useammanlaisia raaka-aineita ja he eivät sentähden halunneet Canadan raaka-aineita. Nyt ovat Yhdysvaltain raaka-aineet loppuneet ja sentähden he nyt työntyvät. Canadaan, lopettamaan myöskin täkäläiset raaka-aineet. Rautaa ei Yhdysvalloissa ole enää kovinkaan pitkäksi ajaksi Asbestosta ei ole paljoa koko maailmassa muualla paitsi Canadassa. Metsät vähenevät Yhdysvalloista nopeasti ja useat muutkin raaka-aineet ovat kohta lopussa. Yhdyvaltain trustit haluavat nyt täältä kaikenlaista raakaaineetta, joka kuletetaan rajan yli Yhdysvaltain puolelle ja valmistetaan siellä ja tuodaan valmistettuna takaisin Canadaan. Yhdysvaltalaiset eivät halua mitään valmista Canadasta, ainoastaan raaka-aineita.

Maanviljalijöitä säälivät konservatiivit oikein „sisälisesti". He sanovat, että Yhdysvalloista todaan hedelmiä, perunoita ja vielläpä viljaakin Canadaan ja myydään täällä niin halvalla, että täkäläisten maanviljelijäin ei kannata ollenkaan kasvattaa mitään.

Kuluttajille eivät konservatiivit sano halvasta ruokatavarasta olevan mitään hyötyä, sillä välikädet kyllä pitävät hinnat korkeina. Tämä on jo melko rehellinen tunnustus ja konservatiivit sen tekevät vain suurimmassa hädässä, koettaessaan saada työväestön puolellensa. Pikku porvaristan tällainen tunnustus vain kiihottaa sillä heillä on todella halu päästä siihen asemaan, että voisivat halvalla ostaa ja kalliista myydä.

Poliittista yhtymistä Yhdysvaltain kanssa konservatiivit myöskin pelkäävät ja käyttävät sitä yhtenä valttinansa taistellessansa liberaaleja vastaan.

Konservativien väite on porvarillisella kannalta katsottuna melko järkevä. Mutta jos sitä rupeaa laisten keskuudessa, jos tasta tahtymishommasta ei sattuisi tulemaan mitään, sillä sinä kirjoitukssa annetaan suoraan ymmärtää että C. S. F. ei passaa aliatua S. D.-partyyn, jos S. D. party tahtoo ohjelmansa viedä läpitse niinkuin se on laadittu, ja näin ollen ei suuremman puolueen sopisi yhtyä pienempään puolueeseen."

Edellisessä lienee väärinkäsitys. Asia on nyt yksinkertaisesti näin:

Socialdemoekratic Party of Canada ei ole ehdottanutkaan, että Federation yhtyisi heihin, vaan, että he yhtyisivät Federationiin, „koska", sanotaan Socialdemoeratic Partyn lähettämässä yhtymisehdotuksessa, „nimi Federation paremmin sopii yhdistyneille puolueille. Socialdemoekratic Party ehdottaa vain, että yhtyessä hyväksytäisiin heidän ohjelmansa ja sääntönsä, ne kun ovat täydellisemmät, mutta sitäkään Socialdemokratic Party ei vaadi ehdottomasti, vaan he sanovat, että, jos näette ohjelmassamme ja säännöis sämme olevan muuttamisen aihetta niin sanokaa missä kohdassa ja ehdottakaa muutoksia.

Näin siis on asia, ja tämän huomioon ottaen suomalaisten osastojen sopii yhtymisestä keskustella ja päättää.

Minun mielestäni yhtyminen voisi tapahtua aivan Socialdemoeckratic Partyn ehdotuksen mukaan. Olen koettanut harkiten ja arvostellen käydä läpi Sosialdemocratic Partyn ohjelman ja sääntnöt, enkä ole niissä huomannut mitään „kipeää" korjauksen tarvetta, päinvastoin olen päässyt siihen tulokseen, että ne ovat parhain suunnitelma ohjelmaksi ja sääntnöiksi, mitä vielä koskaan on Canadan sosialistipuolueille laadittu. Minun ymmärtääkseni olisi jokaisen suomalaisen osaston kannatettava yhtymistä, sillä yhdistämällä nämä puolueet saadaan puolue, jolla on jo huomattava yhteiskunnallinen voima. Jos me olemme arvostelleet vanhaa puoluetta (Socialist Party of Canada) ja perustaneet uusia puolueita, niin siitä ei tarvitse seurata, että meidän pitää jäädellä „tikusta" ja kannattaa mahdollisimmän monen puolueen olemassaolaa. Me olemme arvostelleet vanhaa puoluetta sitä varten, että saisimme sen hyväksymään nykyaikaisen menettelytavan ja sitä varten me tyytymättömät olemme uusia puolueita perustaneet. Mutta nyt kun „tyytymättömien" kanta on voittanut, olkaamme johdonmukaisia ja yhdistäkäämme kaikki yhdistää mahdolliset ainekset yhdeksi puolueeksi. Se on selvää ja sosialistista taktiikkaa.

M. Hahl.

„TYÖN"-PÄIVÄ LÄHENEE.

Ei ole enään täyttä kahta viikkoa labourdayhin. Oletteko jo tehneet kaikki mahdolliset varustukset saadaksenne mahdollisimman hyvät tulokset Työkansalle? Jos ette ole vielä mitään hommanneet, niin ryhtykää toimiin, vaikka vielä „viimeisellä hetkellä". Parempi myöhempäänkin kuin ei ensinkään; parempi vähäkin kuin ei mitään.

Tästä labourday-ryntäyksestä riippuu suureksi osaksi Työkansan laajennus. Jos tähän ensimäiseen laajennusryntäykseen ei oteta osaa yli maan, niin vähän on toivoa että tehtäisiin mitään laajennuksen hyväksi myöhemminkään. Lehden laajennus ei ole sellainen pikkuasia, että sitä voitaisiin ruveta viemään läpi ilman siihen tarvittavia edellytyksiä. Ja ne edellytykset ovat: tilaajamäärän kohottaminen ja laajennusrahaston hankkiminen. Ne toteutuakseen tarvitsevat kaikkien Canadan s. s. osastojen ja puolueto veri en yksimielisen kannatuksen.

Alkää antako mahdollisien kesjoiden mölykään ei paljon paina. Köyhälistön taistelussa ei ole pääasia suunsoitto ja arvostelu, vaan pääasia on teko. Teko yksin ja ainoastaan se kykenee muuttamaan maailman ja työväenluokan yhteiskunnallista asemaa. Suunsoitto ja arvostelu ovat tarpeellisia ja asiallisina suotavia, mutta pieninkin teko on kaikissa tapauksessa arvokkaampi „teräväintäkin" suukopua.

Työkansakin on jo saanut osaksensa niin paljon arvosteluja ja hiljaista vastustusvikinää, että on jo aika ruveta tekemään sen hyväksi jotain huomattavampaa. Me vetoamme teihin, jos te kerran olette sosialisteja, (samanteekvää minkä sosialistipuoluheen jäseniä), on teidän toimittava Työkansan hyväksi. Siis tekin, jotka otte vielä ole mitään aikoneet labourdayna tehdä Työkansan hyväksi, herätkää! ja toimikaa niinkuin luokkatietoiset sosialistit eikä niinkuin keskenänsä riitelevät narrit, jotka eivät huomaa, että heidän molempien todellinen vihollinen seisoo heidän selkäusä takana ja vahingonilosta hykerrellen katselee yhteiskunnallisten vastustajiensa keskinäistä jupakoimista ja — heiluttaa ruoskaansa kummankin selkään.

Yhtenä miehenä ryynnistäkäämme labourdaynä Työkansan hyväksi, olkoon tunnussana: Jäämme odottamaan kelpaako tällainen tunnussana kaikille Canadan suomalaisille sosialisteille.

KURIKKA JA „SOSIALISTIT".

Me olemme jo emmekin kertoneet, että Kurikan Matti hommaile nykyään länsi-Canadassa; hän kuuluu olevan jonkinlaisena maaagenttina Vancouverissa, B. C. Matti on itsekkin kertonut, että hänellä on aikomuksena saada entisen „Kalevan kansan" omaisuus uuden „Sointula"-homman käsiin. Nyt on hän pitänyt muutamien lännen „sosialistien" kanssa kokousta Vancouverissa. Kokous on ollut t. k. alkupäivinä.

Vancouver World kertoo t. k. 8 p. numerossaan tuosta kokouksesta y. m. Kurikan hommista. Alkupuolella Wordin kirjoitusta lyhyesti selitellään Kurikan ja „Kalevan kansan" entisiä vaiheita, kuten Sointulan tulipaloa, Aikalehden ilmestymistä ja sitä mille perusteille rakennettu „Kalevan kansan" „Sointula"-yritys oli.

Kokouksessa, jonka tarkoituksena on ollut „Kalevan kansan" uudelleen järjestäminen, kertoo World olleen läsnä 45 osakkeenomistajaa ja valtakirjoilla edustettuja oli 15. Kokouksen kutsui järjestykseen entinen „Kalevan kansa Company Limitedin" presidentti Andrew Järvinen. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin mr. Järvinen, kirjuriksi John Myntti ja puhevuorojen merkitsijäksi Victor Saari.

Kokouksessa keskusteltiin kompanian tulevasta toiminnasta ja jätettin johtokunnalle valta järjestää asiat etupäässä omaisuuden takaisin hankkiminen miten se vain parhaaksi näkee.

Virkailijoiksi valittiin Matti Kurikka presidentiksi ja johtokunnan jäseniksi Christian Aho, John Myntti ja Joseph Lehto, Vancouveristä; Andrew Järvinen ja Victor Laaksonen, Ladysmithistä; V. Hendrickson (Oikari) Nanaimosta; V. Karts. V. Peippo ja E. Mielity, Websters Cornersista; J. Maikson, Stevestonesta, ja V. Rossi San Fransiscosta.

Kompanian konttori pätettiin perustaa Vancouveriin, B. C.

World vielä selostaa, miten Kurikka Malcolm saaren „Sointulan" perustaja on toimittaja New Yorkin uutisissa, jota leviää laajalti sekä Yhdysvaltoihin, että sialistisuudesta. Nyt kuitenkin näyttää siltä, että syyttäjät eivät itse olekkaan ollenkaan sosialisteja, vaan ovat vain muissa tarkoituksissa kuuluneet joukkoomme, ehkäpä etupäässä saadakseen hajaannusta sosialistipuolueessa aikaan. Sehän onkin muuten selvä asia, että vastustajamme ennemmin taikka myöhemmin paljastavat itsensä.

Jos tuolla hommalla ei olisi tarkoitusta kuin ainoastaan saada Kalevan kansan omaisuus, jonka he väittävät oikeilta omistajilta röstetyn takaisin, takaisin niiden käsiin, joille se kuuluu, niin ei kenelläkään sosialistilla olisi mitään sanottavaa vaikka länteläiset puoluemiehet olisivatkin mukana. Mutta kun on kysymyksessä uuden „Sointulan" perustaminen niin silloin voi „sosialisteja", jotka mokomaan yritykseen antautuvat, pitää narrimaisuuteen asti lapsellisina. Kurikan hommat ja vehkeilyt ovat siksi tunnettuja, että joutuupa ajattelemaan yhtä ja toista miehistä, jotka ovat hänen kelkkaansa istuneet.

Kannattaako tullisopimuksen tähden antaa äänensä.

Kumpikin Canadan nykyisistä porvaripuolueista näkyvät osaavan keinotella itsellensä valtaa Yhdysvaltain kanssa aijotulla tullisopimuksella. Konservatiivit vetoaa vat työväestöön, selittämällä miten canadalaiset tehtailijat joutuvat sulkemaan tehtaansa, jos kyseessäoleva tullisopimus hyväksytään. Tämän kautta joutuvat tehtaissa ennen työskennelleet työläiset työttömiksi ja kurjuuteen. Maanviljelijöille sanovat konservativit: jos te äänestätte liberaaleja ja siten tullisopimuksen puolesta, alenee teidän tuotteittenne hinta mitättömiin. Eräänä päivänä viime viikolla tapasin yhden Port Arthurin lähiseudun farmarin. Hän sanoi joutuneensä täkäläisen konservativien ehdokkaan, Carrickin konttoorin ja siellä sukeutui seuraavanlainen keskustelu:

„Sinähän olet farmari",

„Olen" vastasi puhuteltu.

„Onko sinulla oikeus äänestää",

„On", sanoi farmari.

„Sitten tahdon sanoa sinulle", „jos sinä aijot jotakin tehdä maallasi, jos meinaat tulla kunnallisesti toimeen niin silloin äänestä Carrickiä liberaalipuolue aikoo johtaa Canadan asiat päin mäntyyn. Ajatteleppas että he pääsevät nyt enemmistöpuolueeksi, silloin he suoraa päätä hyväksyvät Yhdysvaltain kanssa tullisopimuksen. Sen hyväksyminen taas merkitsee sitä, että esim. peruna säkki, jonka tavallinen hinta on ennen ollut $1.00 maksaa vai 35 tai korkeintaan 50 senttiä".

Liberaalit taas väittävät, että korkeat suojelustullit estävät Canadan nopeaa vaurastumista. Liikeyhteys Yhdysvaltain kanssa ei voi olla hyvä silloin kuin on korkeat tullit sitä vaikeuttamassa. Jos saadaan Yhdysvalloista vapaasti tuoda sitä mitä tarvitaan ja viedä sitä mitä haluamme, silloin edistymme. Maanviljelijät esim. saavat, jos tulleja alennetaan huokeammalla maanviljelyskaluja kuin mitä he ovat nyt korkeitten tullien aikana saaneet. Liberaalit sanovat konservatiivien puhuvan pötyä sanoessaan kotimaisen teollisuuden lamautuvan siitä, että tulleja alennetaan. Päinvastoin, väittävät liberaalit, kotimainen teollisuus virkistyy ja saa uutta intoa silloin kun sille ilmestyy ulkoapäin kilpailija.

ta vaikka se olisi osattu paikalleen ei silti vielä yleensä vaikuta sanottavastikaan canadalaisen maanviljelijän asemaan, sillä avautuuhan maanviljelijälle silloin tilaisuus ainakin ensialussa saada koneensa halvemmalla ja silloin kuin koneitten hinta on ehtinyt nousemaan saa farmarikin jo $1.00 perunasäkistä. Sitä paitsi perunain halpeneminen on kuluttajille hyödyksi joskin siitä maanviljelijä jonkunverrän kärsii.

Se mitä edellä sanoimme on vain olettamasta. Ei ole ollenkaan varmaa, että maanviljelyskoneitten hinta pysyväisesti laskee eikä sekään ole varmaa, että perunasäkin täytyy aina myydä 35—50 sentillä. Mutta se on varmaa, että vaikkapa kaikki tullit poistetaan . ei canadalainen työmies sittenkään voi ostaa alle $1.00 hintaa perunasäkkiä. Nykymaailmassa eivät tullit enää määrää tavaroin hintoja eivätkä ne ole ennenkään määränneet, mutta ne ovat antaneet tykkänään toiselle voimalle tilaisuuden tavaroin hintojen määräämiseen. Nykyään määräävät trustit tavaroin hinnan ja neen ovat jo ennenkin määränneet, mutta niiden apuna on ollut tullit. Nyt ne tulevat jo ilman tulleitta toimeen. Pötyä on siis uskottaa työväestölle että sille on kyseessäolevan tullisopimuksen hyväksymisestä enempää kuin hyl käämisestäkään hyötyä tai vahinkoa. Samoin on pötyä sekin, että farmarille uskotetaan hänen hyötyvän tai joutuvan häviölle jos tämä tullisopimus hyväksytään tai hyljätään.

Jotkut sentään tuosta kysymyksestä hyötyvät ja joillekin sen täytyy olla vahingollinen koskapa sitä niin tulisella innolla ajetaan. Yhdysvaltain trusteille siitä on hyötyä sillä he saavat silloin tuoda tuotteitansa Canadan markkinoille ja kun Canadaan on muualta tuodessa useille samoille tavaroille tulli voivat Yhdysvaltain trustiutuneet tehtailijat täällä kiskoa tuotteistansa hyvät hinnat ja sittenkin ne pystyvät kilpailemaan täällaolevan muun teollisuuden kanssa.

Yhdysvaltain republikaani puolue ajaa trustien asiaa ja sentähden se ei tuntuvammin vastustanut kauppasopimuksen hyväksymistä. Demokratit taas ovat suojelustullien poistamisen kannalla sentähden, että he siten uskovat ulkomalaisen teollisuuden kilpailun avulla voitavan alentaa tavarain hintaa ja saatavan trustiutuminen ehkäistyksi ja sentähden he olivat niin innokkaita hyväksymään republikanisen Taftin ehdotuksen. Demokratit tietysti erehtyvät sillä Canadasta ei tuoda mitään sellaista Yhdysvaltoihin joka sillä kykenisi hintoja laskemaan ja saamaan entisen vapaakilpailun vallalle. Molemmat siis sekä republikaninen että demokratinen puolue ovat toiset tieten toiset tietämättäkin edistämään trustien asiaa.

Hyötyä siis tästä tulsopimuksesta on Yhdysvaltain trusteille. Canadan yhteiskuntatalous sitä kärsii, sillä nyt avautuu tilaisuus kulettaa Canadan metsät y. m. luonnonrikkaudet Yhdysvaltoihin haaskattaviksi. Tarkkojen laskelmien mukaan ei nykyistä menettelytapaa noudattaen maailman metsät kestä sataa vuotta, sillä niitä haaskataan esim. paperin valmistuksessa sunnnattomasti. Tullin avulla olisi jossain määrin voitu suojella Canadan metsien raiskausta, jotavastoin tullin poistettua ne kuletetaan muutamassa vuodessa Yhdysvaltoihin ja haaskataan siellä.

Samalla tavalla tulee käymään usein muiden Canadan rikkauksien kanssa. Canadan eräimaisa voi lähitulevaisuudessa olla vilkas

vatkin hedelmäviljelystänsä vähen tämään. Kehitys johtaa jättiläisaskelin maailman talouteen ja sen hyvinvoinnista huolehtimisen ja maailman taloudessa taas on järkevätät viljellä hedelmiä siellä missä ne helposti kasvavat ja olla viljelemättä siellä missä niiden viljeleminen on vaikeata.

Mitään luokkaluonnetta ei tällä uudella tullisopimuksella ole, se ei tule pienimmässäkään määräsä muutamaan omistavan ja omistamattoman luokan suhdetta toisiinsa ja sentähden, tuleepa se hyväksytyksi tai hylätyksi ei se vaikuta meihin työläisiin yhtikäs mitään.

Yleensä ei tuo sopimus ole niinkään suurimerkityksinen kuin sitä tahdotaan uskottaa. Täällä Canadassa sen-vain otti konservatiivinen puolue keppihevoseksensa kiivetäksensä sen avulla valtaan. Sentähden se on synnyttänyt sellaisen metelin kuin täällä nykyään on.

Minä olen tavannut muutamia suomalaisia työmiehiä, jotka ovat olleet hyvin epätietoisia siitä kenä puoluetta nyt olisi äänestettävä kun toinen ajaa tullisopimusta ja toinen sitä vastustaa. Tälaisille epätietoisille tahtoisin huomauttaa, että sekä liberaalit että konservatiivit ovat porvareita joita ei työläisten kannata nostaa valtaan. Tullisopimus ei taas muuta työväestön asemaa sinne eikä tänne tulipa se hyväksytyksi taikka hylätyksi. Sentähden on parhainta äänestää sosialisteja siellä missä heitä on ehdokkaina ja siellä missä ei ole sosialistien ehdokasta on pärasta tehdä vaalilakko.

J. W. K—to.

Canadan suomalaiset.

NEPIGON, ONT.

Nyt se kauvan odotettu Canadan Northern rautatien teko on alkanut kahden puolen Nepigoa. Linjaa on avattu ja kuuluu jo „muskeeki kontrahtiakin saavan. Siis on taas pari vuotta liikettä paikkakunnallamme.

S. S. osastomme päätti viime kokouksessaan avustaa Työkansaa päivälehdeksi, joka olisi tosi tarpeen jo Canadan suomalaisten äänenkannattajana.

V. N.

KALLISTA RIISUUTA.

Garhamissa, Grand Trunkilla eräs pettäjä parturi koppasi suomalaista tyttöä junkun kerran ja kun näki, että tyttö ei pärjää maan kielestä, niin sai hän sille puhua miten tahtoi, eikä tyttö ymmärtänyt minkäänlaista. Niin pähän kehui yhdeskin kerran että minkälaisia neitejä me ovat. Mutta yhden kerran kun rupesikin ulkona tyttöä haukkumaan ja siihen sattui poliisi tulemaan, joka jonkun aikaa kuunteli ja sitte kun hän näki, että kaipa asianomaiset eivät sitä ymmärrä, niin hän otti miehen kiinni ja mies sai maksaa 27 dollaria sakkoja. Sen johdosta on hän ollut kolme kertaa putkassa. Siis poliisinkaan korvat eivät kestä sitä, mitä suomalaiset naiset nanrussasuin kuuntelevat. Tytöt, eiköhän olisi parempi, että ensin käytäisiin toiselta tavalla kielikoulua, että eivät saisi näin törkeästi pettäjät haukkua.

VANCOUVERIN UUTISIA.

Lotti on ostettu jo Raivaajalle. Sosialistiyhdistys Raivaajalle on ostettu nyt lotti Keefer st. varrella, läheltä Vernon Drivea. Lotti

on 120 jalkaa pitkä, leveä alley takana. 54 jalkaa leveä. Hinta on kyllä $7,000.00 mutta verrattuna nykyisiin lottien hintoihin ja paikkaan on tämän lotin hinta alapuolella markkinahinnan. Lotti sijaitsee kolmen raitiolinjan lähistöllä: Harris st. raitiotien varrella, kahden blokin päässä Grandvieiwn raitiotielinjasta ja puolentoista tontin päässä Hasting st. vaunutiestä. Jos tulevaisuuteen katsomme, niin paikka on parhaimpia. — Rahasta on vain kysymys. Sitä täytyy haalia kokoon kaikilla keinoin. Rakennuspuuhiin olisi piakkoin päästävä myöskin käsiksi.

* * *

Dr. W. J. Curry ilmottaa nykyisin Työkansassa. Hän on sosialidemokrati, kannattaa kansainvälistä köyhälistöliikettä ja on luja luokkataistelun mies. Hän on ammatissaan etevä, mutta samalla tuntuvasti halvempi muita. Suomalaisten kannatuksen tri Curry toivoo saavansa puolelleen. Hänen osoitteensa on 510 Dominion Trust Building.

TORONTO, ONT.

Tov. M. Hendrikson, palatessaan lännenmatkoiltaan kävi antamassa meillekin sananrieskaa. Puheenieenaan oli „työläisten olot lännellä''. Teki ensin selvää suomalaisten suurimmista asuinpaikoista, heidän harrastuksistaan, elintavoistaan j. n. e.

Sitten hän ryhtyi kuvailemaan työläisten liikaa kasaantumista lännen kultalaan, kuinka idästä tulvaa kaikkia Euroopan eri kansallisuuksia ja osa Aasian palkkaorjista, hakemaan onneaan lännen kultalasta. Mutta kun kapitalisteille on myös edullista, että saadaa paljon työvoimiensa kauppaajia ja halpaa työvoimaa, niin on sitä ryhdytty hankkimaan Kiinasta, Japanista, Indiasta j. n. e., nämä kun ovat tottuneet halvempiin elämänvaatimuksiin eikä järjestymisestä tahdota tietääkään, joten he ovat työnantajille haluttua tavaraa.

Nyt kun työläisiä tulvaa „kultalaan'' idästä ja lännestä, niin muodostuu harjanne näistä työläisistä, jotka sitten tältä harjulta sortuu aina vaan alemmaksi, joista kapitalistit sitten valitsevat heille edullisimmat orjat.. Samalla hän myös kuvasi kuinka Japani ja Kiina rupeavat tuotteitaan tuomaan tälle mantereelle, sensijaan että täältä ennen vietiin sinne. Kuinka lännen satamissa myydään Kiinan ja Japanin kolia $5.00 tonni, samoin sementti. Sanoi, että San Francisko on rakennettu ylös uudelleen melkein japanilaisella sementillä ja melkein ammattitaidottomalla työvoiellä. Sanoi että siihen aikaan kun hänkin oli siellä töissä niin muurarit saivät $7.—8 päiväpalkkoja ja puusepät $5—6. Nyt sanoi päiväpalkkojen olevan $2—2.50 eikä ammattitaito olle välttämätön, sillä rakennukset tehdään rautakehyksistä, sementti seinät ja lattiat. Tehtaissa valmistetut ikkunat ja ikkunapielet. Huoneet sisustetaan emaljeratulla peltillä ja keinotekoisella marmorilla j. n. e. Ei tarvita enään $6—8 dollarin ammattimiehiä näiden jät tiläsrakennusten valmistamiseen, työvoimaa sitä kun on jo liikaakin kahdellakin dollarilla saatavissa. Sanoi näitä olevan melkein mahdotoin järjestää mihinkään järjestöön. Etu mikä tästä on ollut, on se, että ammattilisesti järjestäytyneet ja semmoiset työläiset jotka ovat olleet siedettävissä elämän oloissa ovat tulleet huomaamaan sosialismin tarpeellisuuden, ja että sosialistinen liike on saanut suurta vauhtia. Yhden väksi kannetuista sisäänpääsymaksuista karttui $17.50.

J. W. L.—sa.

CROFTDALE, SASK.

Nyt ovat olleet ja menneet ne Crofdalen ja Lake Coteun to- verien yhteiset kenttäjuhlat, jotka oli t. k. 6 p. Mike Westin mäellä, josta oli laaja näköala, näkyi m. m. viisi kaupunkiakin, Outlook, Broderik. Strongfield, Loreburn ja Elbow. Juhlia suosi erittäin kaunis päivä. Kello 11 a. p. oli juhlain määrä alkaa, vaan ei juhlijoita ollut vielä saapunut vaikka niitä näkyi kyllä tulevan ajaen härkätiimillään joka suunnalta, vaimot ja lapset kärryillä. Kello 12 mennessä oli jo kokoontunut kansaa 50 hengen seuduille, joten voitiin alkaa ohjelma. Juhlat ilmoitti alkaneeksi muutamin sanoin M. West ja sitte lauletin „International''. Tämän jälkeen lausui tov. Matti Oikarainen tilaisuutta varten sepittämänsä runon, lennokkaasti kuvaten työläisten kärsimyksiä, ja taistelua punalipun juurella ja sitte oli puheita M. Oikarisella, K. Markkulalta ja H. Saarelta, kukin kosketellen työväenluokan alaarvoiseen asemaan ja työnriistämiseen ja selittäen niitä keinoja miten työväenluokka on vapautuva painajaisestaan. Pidettiin väliaika ja nautittiin virvokkeita. Sitte lukivat „nyrkkipainoksen'' „Ruoskan'' tov. Vili Tuomi ja mrs Hietala. Ruoska ei ollut sisällöltään erittäin runsas. sillä leipätaistelu tahtoo viedä ajan niin tarkkaan, että ei ole aikaa kirjoittamiseen meillä turpeen tonkijoilla varsinkin kesäaikana. Vielä oli paljo muuta ohjelmaa, runoja. kertomuksia ja kuplettilauluja..

Juhlaan osaanottajain luku oli häyttömän pieni, verraten paikkakunnalla oleviin suomalaisiin. Vaan mitenkä sellaiset ihmiset juh liin jotka ovat vihkineet itsensä kuolemalle. Ptkät matkat myöskin osaltaan vaikuttivat osaanottajain vähyyteen. Juhlan jälkeen illalla pidettiin kokousta. Tulot juhlista päätettiin panna kansan lainakirjastolle, että saadaan lukea uusia kirjoja syksyllä kun siihen on tilaisuuttakin enempi. Myös valittiin paikkakunnalle uutiskirjeenvaihtajaksi Työkansalle allekirjoittanut sekä Työmiehelle tov. Matti Oikarainen sekä kehotettiin heitä myös pitämään huolta lehtitilauksista.

Yksi naula lisää kapitalismin ruumisarkkuun. Otettiin keskusteltavaksi sosialistiosaston perustaminen. Kaikki oltiin sitä mieltä että se on perustettava, vaan ajasta oltiin erimieltä. Osa oli sitä mieltä että perustetaan osasto vasta viljan puinnin jälkeen, kun kaikki koteutuu kämpälleen kesäansioilta, vaan asiaa harkittiin puolelta ja toiselta ja lopulta tuli päätös, että niin pian kuin mahdollista. Toimitettiin nimien keräys, kutka haluaa yhtyä taisteluritamaan, luomaan sosialistista tasaarvo yhteiskuntaa tämän kapitalistisen riistojärjestelmän tilalle. Listaan kirjoitti nimensä kaikki kokoukseen osaanottajat — yhteensä 15 henkeä. Perustava kokous päätettiin pitää seuraavana sunnuntaina eli 13 p. tätä kuuta Toivo Jurvan talolla. Vanhoilliset olivat yksimielisiä siitä, että on pysyttävä pois sosialistien kenttäjuhlasta. Me ollaan myöskin yksimielisiä siinä että taistelemme parempaa yhteiskuntajerjestelmää itsellemme ja myöskin noille kaiken hyvän vastustajille — olemme todellakin jalomielisiä. Uusi vielä kohdussaan oleva tulokas tulee ehkä saamaan anakaraa vastusta osakseen, vaan kehittäkäämme itsemme niin voimakkaaksi, että se taistelussa kyllin hyvin kykenee pitämään puoliansa, jotta sen työ todellisuudessa vastaisi tarkoituksensa, niin tärkeä tehtävä kun sillä työväen valistamisessa onkin. Mutta vaikeata on työväen nostattaa, kehittää ja kasvattaa omaa sanomalehteä itselleen, ensinnä sentähden että sen synnytystuskat on vaikeat, omistavat joukot eivät sitä tue, vaan päinvastoin rahamassillaan sitä painavat niin usen kuin porvarillisen laillisuuden perusteella näkevät tilaisuuden siihen heillä olevan. Toiselta puolen eivät taasen valistumattomat työläiset sitä tilaa, eivätkä anna pienintäkään kannatusta vaan tekevät niinkuin ensinmainitutkin. Nyt siis tästä jo näemme ja huomaamme, että tämän lehden eteenpän vieminen samoin kuin pystyssä pitäminenkin jää yksinomaan itsetietoisien, sosialistisen käsitteiden omaavien työmiesten ja naisten hartioille. Mutta niin ikävä kun sitä onkin nähdä, olen sen kuitenkin nähnyt tässä Soossa että täällä on useita sellaisia, jotka ovat sosialistisessa yhdistyksessä mukana taistelemassa ihmisille ihmisyyttä, sorretuille oikeutta, mutta kumminkin ovat monessa kohden vastustamassa niitä kysymyksiä ja asioita, jotka olisivat eduksi tämän lehtemme taloudelliselle edistykselle ja vaurastumiselle ja tällä vastustamisellaan monesti estävät työnteon lehden hyväksi. Ja se monesti tapahtuu niin pikkumaisien syiden perusteella, joka on suoraan sanoen noiden vastustajien oma syy, koska he muka vaativat että lehden pitäisi olla sisältörikkaamman ja itse eivät tue sitä, sillä se on meidän kaikkien tehtävä kirjottaa — kerätä lehdelle uutisia ja sillä neuvoin edistää sen uutisosastoa, jotta se olisi tuore. Mutta se että istutaan kädet ristissä toimettomina ja joskus pistetään hiukan vastaan kun lehtemme parannuspuhista keskustellaan, se ei vie lehteä eteenpäin ja se teidän pitäisi itsennekin ymmärtämän. Myös tiedätte sen, että itsetietoisen työväen on herätettävä ne monet osatoverimme, jotka eivät joukossamme vielä ole, täällä kuten muuallakin, ja siinä työssä tarvitaan mitä kipeämmin myös lehti. Siksi te Sault Ste Mariassa olevat toverini, lähdetään me myös nyt puhaltamaan yhteen hiileen, jotta saataisiin Työkansa päivälehd. Siitä on sosialistiselle edistymiselle tulevaisuudessa oleva suuri hyöty. Heitäkää nyt jo pois se ajatus jota olette pitäneet ja olen teidän jonkun kuullut sanovankin, että mukaTyökansan toimitus on pohjaton kuin papin pussi. Ette tähän asti ole uskoneet niiden puheita jotka tietävät jotakin niistä kustannuksista, joita syntyy sanomalehtesä toimittaissa ja saadan olla varmat, vaikkei omat sormemme ulotu justiin penkomaan siellä olevia tuloja ja menoja, siitä huolimatta siellä myös on joukko joka velvoittaa siellä toimivat virkailijat tekemään rehellisesti tehtävänsä.

Varkaat kaivavat ja varastavat ja varastavat täälläkin. Elokuun 17 p. veivät tai vei pieni noin 10 vuoden ikäinen italialaisen poika J. Hurskaisen ja J. Benssonnin asunnosta kellon ynnä kaikenmoista pientä tavaraa, joista kuitenkin onnistui asianomainen saada viihiä jä nappasi pojan kiinni ja pakoitti tunnustamaan, jonka poika nen tekikin ja vei asianomaisen eräässeen lähellä olevaan notkoon, johon oli piilottanut varastamansa tavarat — josta tuntuu, että noita poikasia on usampia yhdessä liitossa. Tällaisia syntyy ja kehit-

SAULT STE MARIE, ONT.

Tämä Sault Ste Marie on yksi

JUMALANSORMIOPPIKO HISTORIANKÄSITYKSEN OHJELANKANA.

(Jatkoa.)

Ranska.

Rooman maailmanvallan rauniolta kohosi ensimäiseni Ranska, Frankkien valtakunnan nimellä, pysyvämpään mahtiasemaan. Frankkien kuningas Kaarle, jota historiassa kunnioitetaan „suuren'' nimellä, levitti onnistuneilla ja julmilla sotarettelöillään Frankkien valtakunnan rajoja melko laajalle. Vaikka tuo keisari hallitsikin jotenkin itsevaltiaasti ja suurella julmuudella, antoi hän eri seutujen heimokunnille jotenkin vapaan tilaisuuden määräillä sisäisistä oloistaan. Kaksi kertaa vuodessa kutsuttiin heimojen edustajat yhteiseen neuvotteluun, joten hallitusmuoto oli tavallaan kansanvaltainenkin. Tuolloin ei myöskään ollut lukuisaa, ylelliseen dessä mässäilevää ylimystöä kansan kustannuksella mielivaltaisesti elostelemassa. Sitä myösten kuin sellainen painajaisluokka lääninhaltysherrojen kaikellaisten ritarien piispojen, munkkien y. m. kirkkoruhtinaitten muodossa alkoi lisääntyä, heikontui valtio ja sen rajat supistuivat. Työtätekevä kansanaines joutui yhä suuremmaan kurjuuteen, suurten verokuormien ja herrojen mielivallan alaiseksi.

Saksa ja Espanja erottautuivat itsenäisiksi valtioiksi. Niissä muodostui saman nimisillä dittelellä varustettu yläluokka. Tuon painajaisluokan sekä hengelliset että maalliset ritarit kaikissa maissa riitelivät ja sotivat keskenään alustalaistensa kustannuksella, kalvasivat sekä pettivät toisiaan ja kohtelivat alustalaisiaan kuin eläimiä. Keskiaika onkin ollut alituista sotaa eri valtakuntien ja pikkuruhtinaitten välillä vallanasnastuksista. Valtojen rajat muuttuivat usein. Usia syntyi ja hävisi, taas jälleen syntyäkseen. Tällöin eivät kristityt kirkkoruhtinaat suinkaan olleet vähemmän julmia kansan riistäjiä ja ovelia keinottelijoita — tietysti sielujen autuuden hyväksi. Uskonritarien toimesta vuodatettiin verta yhtä paljon kuin maallisten.

Sotiin ja loistavan hovin kulutukseen riistettiin kansalta veroja, vaikka viimeinenkin eine suusta — aina luonnollisesti isänmaan ja yhteisen hyvän nimessä. 18:sta sataluvun alussa laskettiin kymmenennen osan Ranskan kansasta elättäneen itseään suorastaan kerjuulla, viisi kymmenes osaa oli taloudellisesti kerjäläisen asemassa, neljä kymmenesosaa suurten velkojen ja „oikeuden'' käyntikulujen painostamana ja ainoastaan yksi kymmenesosa tuli hyvin toimeen. Kansa oli niin ruhjottu, että Fenelon saattoi kirjoittaa: „Ranska on suuri autioksi jätetty sairashuone, jossa ei ruokavaroja ole''.

Sellaisissa oloissa syntyi Ranskassa lopuksi vallankumous kaikkine kauhuineen. Varsinainen työtätekevä luokka oli liiaksi kurjaa ja tietämätöntä, voidakseen pitää järjestystä ja valtaa käsissään. Toinen vereniainoinen tyranni toisensa jälkeen kiipeää työläisten kustannuksella määräävään asemaan.

Köyhän korsikalaisen aatelismiehen poika Napoleon, teräväjärkinen ja lujatahtoinen sotilas, onnistui saavuttamaan sotilaittensa luottamuksen, järjestemällä johtoonsa saaman armeijan muonituksen sekä puvuston entistä paremmalle kannalle. Hän koetti huolehtia myöskin kansan pohjakerrosten jonkunlaisesta toimeen-

malan sallimus ole saattanut koskaan kohottaa rietasta riistäjäluokkaa työväiluokan sortajiksi

Kultakantaisia puoluemerkkejä

saatavana Työkansan konttorista.

Hinta 50 senttiä

Lähetetään tilattaessa, postivapaasti.

TILATKAA ITSELLENNE

TASKUSANAKIRJA

Jossa on sekä suomalais-englantilainen että englantilais-suomalainen sanavarasto. Käytännöllinen toveri kaikkialla. Kirjat ovat erittäin siroja ulkoasultaan, sidotut punasiin tai mustiin nahkakansiin, pientä taskukokoa.

Hinta aakkosrekisterin kanssa $2.00
„ ilman rekisteriä $1.60

Tilataan osoitteella:

TYÖKANSA,
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Paikka avoinna.

The Co-operative Tr. Co. Liakauppaan halutaan ammattitaitoinen lihanleikkaaja jonka samalla tulisi hoitaa isännyyttä yllämai nitussa liikkeessa. Hakijalta vaaditaan suomen- ja englanninkielen puhetaito. Kirjanpito taito ei ole välttämätön.

Hakemukset palkkavaatimuksineen, todistusten seuraamina ovat lähetettävät ennen elok. 30 p:vää, osotteella:

THE CO-OPERATIVE TRADING CO. JOHTOKUNTA,
281 Bay st., Port Arthur, Ont.

Huom.! Toimeen on astuttava heti kutsun saatuaan.

Salmon Armin S.S. Osasto

toimeenpanee

suuren ja hauskan

ILTAMAN

Työkansaan hyväksi

syyskuun 2:nen päivä.

OHJELMA HAUSKA JA MONIPUOLINEN.

Tilaisuudessa esitetään 2 näytöksinen ilveily

„Uusi pastori"

y. m. y. m.

Alkaa täsmälleen kello 9 j.pp.

Sisäänpääsy 25c.

Paikka avoinna.

Nainen, joka voipi hoitaa kaksinkertaisen amerikalaisen kirjan ja konttorissa tarvittavan kirjevaihdon, saapi paikan Työkansan konttorissa. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävät ennen elokuun 30 päivää

Osoitteella:

Työkansan johtokunta.
Box 132 Port Arthur, Ont. Can.

Paikka avoinna!

The Co-operative Tr. Co. osuuskauppaan halutaan kirjanpitäjä. Hakialta vaaditaan kaksinkertainen kirjanpito.

Hakemukset palkkavaatimuksineen todistusten kanssa, ovat lähetettävät ennen elok. 30 p.

Osoitteella:

Trading Ct. Johtokunta
281 Bay st., Port Arthur, Ont. Can

Huom.!

sin Työkansassa. Hän on sosialidemokrati, kannattaa kansainvälistä köyhälistöliikettä ja on luja luokkataistelun mies. Hän on ammatissaan etevä. mutta samalla tuntuvasti halvempi muita. Suomalaisten kannatuksen tri Curry toivoo saavansa puolelleen. Hänen osoitteensa on 510 Dominion Trust Building.

TORONTO, ONT.

Tov. M. Hendrikson, palatessaan lännenmatkoiltaan kävi antamassa meillekin sananrieskaa. Puheaineenaan oli „työläisten olot lännellä''. Teki ensin selvää suomalaisten suurimmista asuinpaikoista, heidän harrastuksistaan, elintavoistaan j. n. e.

Sitten hän ryhtyi kuvailemaan työläisten liikaa kasaantumista lännen kultalaan, kuinka idästä tulvaa kaikkia Europan eri kansallisuuksia ja osa Aasian palkkaorjista, hakemaan onneaan lännen kultalasta. Mutta kun kapitalisteille on myös edullista, että saada paljon työvoimiensa kauppaajia ja halpaa työvoimaa, niin on sitä ryhdytty hankkimaan Kiinasta, Japanista, Indiasta j. n. e., nämä kun ovat tottuneet halvempiin elämänvaatimuksiin eikä järjestymisestä tahdota tietääkään, joten he ovat työnantajille haluttua tavaraa.

Nyt kun työläisiä tulvaa „kultalaan'' idästä ja lännestä, niin muodostuu harjanne näistä työläisistä, jotka sitten tältä harjulta sortuu aina vaan alemmaksi, joista kapitalistit sitten valitsevat heille edullisimmat orjat.. Samalla hän myös kuvasi kuinka Japani ja Kiina rupeavat tuotteitaan tuomaan tälle mantereelle, sensijaan että täältä ennen vietiin sinne. Kuinka lännen satamissa myydään Kiinan ja Japanin kolia $5.00 tonni, samoin sementti. Sanoi, että San Francisko on rakennettu ylös uudelleen melkein japanilaisella sementillä ja melkein ammattitaidottomalla työväellä. Sanoi että siihen aikaan kun hänkin oli siellä töissä niin muurarit saivat $7.—8 päiväpalkkoja ja puusepät $5—6. Nyt sanoi päiväpalkkojen olevan $2—2.50 eikä ammattitaito ole välttämätön, sillä rakennukset tehdään rautakehyksisiä, sementti seinät ja lattiat. Tehtaissa valmistetut ikkunat ja ikkunapielet. Huoneet sisustetaan emaljeratulla peltillä ja keinotekoisella marmorilla j. n. e. Ei tarvita enään $6—8 dollarin ammattimiehiä näiden jättiläsrakennusten valmistamiseen, työvoimaa sitä kun on jo liikaakin kahdellakin dollarilla saatavissa. Sanoi näitä olevan melkein mahdotoin järjestää mihinkään järjestöön. Etu mikä tästä on ollut, on se, että ammatillisesti järjestäytyneet ja semmoiset työläiset jotka ovat olleet siedettävissä elämän oloissa ovat tulleet huomaamaan sosialismin tarpeellisuuden, ja että sosialistinen liike on saanut suurta vauhtia. Yhden suurimmista paheista muun kurjuuden rinnolla sanoi olevan juoppouden. Sanoi lännen suomalaistenkin keskuudessa olevan juoppouden niin vallalla, että ansiot ei riitä kohta mihinkään muuhun kuin väkijuomiin. Sanoi sosialistiosastojen jäsenten olevan niin väkijuomien vallassa, että osastojen johtohenkilötkin yhden puheen aikana tarvitsevat käydä vähintäin 2—3 kertaa kapakassa. Jos heille kauppaa lehteä tai kirjallisuutta niin ei ole rahaa. Huomautti että sosialistien keskuudessa olisi pyrittävä lainaamaan enempi huomiota heidän keskuudessaan jo laajalle levinneen alkoholismin suhteen.

Puhetta oli saapunut kuulemaan vähänlaisesti väkeä. Raivaajan hy-

harkatimmillaan joka suunnalta. vaimot ja lapset kärryillä. Kello 12 mennessä oli jo kokoontunut kansaa 50 hengen seuduille, joten voitiin alkaa ohjelma. Juhlat ilmoitti alkaneeksi muutamin sanoin M. West ja sitte lauletin „International''. Tämän jälkeen lausui tov. Matti Oikarainen tilaisuutta varten sepittämänsä runon, lennokkaasti kuvaten työläisten kärsimyksiä, ja taistelua punalipun juurella ja sitte oli puheita M. Oikaraiselta, K. Markkulalta ja H. Saarelta, kukin kosketellen työväenluokan alaarvoiseen asemaan ja työnriistämiseen ja selittäen niitä keinoja miten työväenluokka on vapautuva painajaisestaan. Pidettiin väliaika ja nautittiin virvokkeita. Sitte lukivat „nyrkkipainoksen'' „Ruoskan'' tov. Vili Tuomi ja mrs Hietala. Ruoska ei ollut sisällöltään erittäin runsas. sillä leipätaistelu tahtoo viedä ajan niin tarkkaan, että ei ole aikaa kirjoittamiseen meillä turpeen tonkijoilla varsinkin kesäaikana. Vielä oli paljo muuta ohjelmaa, runoja. kertomuksia ja kuplettilauluja..

Juhlaan osaanottajain luku oli hävyttömän pieni, verraten paikkakunnalla oleviin suomalaisiin. Vaan mitenkä sellaiset ihmiset juhliin jotka ovat vihkineet itsensä kuolemalle. Ptkät matkat myöskin osaltaan vaikuttivat osanottajain vähyyteen. Juhlan jälkeen illalla pidettiin kokousta. Tulot juhlista päätettiin panna kansan lainakirjastolle, että saadaan lukea uusia kirjoja syksyllä kun sihen on tilaisuuttakin enempi. Myös valittiin paikkakunnalle uutiskirjeenvaihtajaksi Työkansalle allekirjoittanut sekä Työmiehelle tov. Matti Oikarainen sekä kehotettiin heitä myös pitämään huolta lehtitilauksista.

Yksi naula lisää kapitalismin ruumisarkkuun. Otettiin keskusteltavaksi sosialistiosaston perustaminen. Kaikki oltiin sitä mieltä että se on perustettava, vaan ajasta oltiin erimieltä. Osa oli sitä mieltä että perustetaan osasto vasta viljan puinnin jälkeen, kun kaikki koteutuu kämpälleen kesäansioilta, vaan asiaa harkittiin puolelta ja toiselta ja lopulta tuli päätös, että niin pian kuin mahdollista. Toimitettiin nimien keräys, kutka haluaa yhtyä taistelurintamaan, luomaan sosialistista tasaarvo yhteiskuntaa tämän kapitalistisen riistojärjestelmän tilalle. Listaan kirjoitti nimensä kaikki kokoukseen osaanottajat — yhteensä 15 henkeä. Perustava kokous päätetiin pitää seuraavana sunnuntaina eli 13 p. tätä kuuta Toivo Jurvan talolla. Vanhoilliset olivat yksimielisiä siitä, että on pysyttäyä pois sosialistien kenttäjuhlasta. Me ollaan myöskin yksimielisiä siinä että taistelemme parempaa yhteiskuntajerjestelmää itsellemme ja myöskin noille kaiken hyvän vastustajille — olemme todellakin jalomielisiä. Uusi vielä kohdussaan oleva tulokas tulee ehkä saamaan anakaraa vastusta osakseen, vaan kehittäkäämme itseämme tiedon ja totuuden aseilla taistelemaan ja oppikaamme myöskin voittamaan.

Wm. Tuomi.

COLEMAN, ALTA.

Täkäläinen s. s. osasto viime kokouksessa keskusteli m. m. siitä Työkansassa olleen kirjoituksen johdosta, jossa käskettin s. s. osastoja ottaa keskustelunalaiseksi m. m. se, että eikö olisi parasta yhtyä C. S. F. ja S. D. C. party toisiinsa. Tästä kysymyksestä keskusteltin ja kokous oli yksimielinen siitä, että yhdytään, jos ohjelma ja peruslaki ovat sopusoinnussa toistensa kanssa. Siis alettiin tutkia näitten kahden puolueen ohjelmaa ja pe-

tuksessa annetaan suoraan ymmärtää, että C. S. F. ei passaa alistua S. D. Partyyn, jos S. D. Party tahtoo ohjelmansa viedä lävitse niinkuin se on laadittu, ja näin ollen ei suuremman puolueen sopisi yhtyä pienempään puolueseen. Vaan luulen että C. S. F. jäsenet etenkin suomalaiset, ovat siksi tietoisia, että mitä suurempi ja voimakkaampi on järjestö sitä suuremmat ovat edellytykset. C. S. F. on nykyään suurin sosialistipuolue Canadassa, vaan voiko se olla varmaa, että se tulee pysymään suurimpana se on ajan kysymys. Koska luulen jokaisen olevan sillä kannalla, että S. D. Partylla on yleensä ehdottomasti parempi ohjelma peruslakineen, niin miksi emme voisi yhtyä heihin, vaikka olemmekin suurempi puolue. Jos S. D. Party ei tahtoisi yhtyä meihin, niin yhdytään me heihin, se on meidän mielipiteemme, vaan antaa äänten ratkaista, ja tulevaisuus tulee näyttämään mikä on kansan tahto.

Tässä vaalipiirissä ollaan kovassa hommassa saada sosialistiehdokas Dominion vaaleihin. Edustajakokouksia on meillä ollut kaksikin sanotun ehdokkaan nimittämisestä, kuin myöskin muista siihen koskevista asioista, vaan vielä tuloksettomia tähän asti, sillä me tahtoisimme hyvän ehdokkaan eikä huonosta huolittaisi, sillä meillä on koko hyvä tilaisuus saada sosialisti valittua parlamenttiin, jos nimittäin saataisiin kyllin kykenevä henkilö ottamaan vastaan ehdokkuuden. Seuraava kokous tulee olemaan elokuun 24 p. Frank'issa, Alta ja silloin luulemme saavamme ehdokkaan nimitettyä sanottuihin vaaleihin.

Täällä komeilee kapitalistisissa englanninkielisissä lehdissä ilmoitus, että kaivantoherrain yhdistys on päättänyt avata kaivannot käyntiin, ilman tunnustamatta uniota ja työläisten vaatimuksia. Komppaniat luulevat, että he saavat tarpeeksi miehiä alkaakseen kaivannot käyntiin (karvajaloilla) vaan saapihan nähdä kuinka he tulevat hommassaan onnistumaan, sillä kuulemani mukaan komppaniain pitäisi maksaa mr. Mac Lead'sin raportin mukaan joka on vieläkin huonompi ennen mainitsemaani tohti Gordon'in raporttia, sillä mr. Mac Leods'in raportin mukaan tulisi noin 22—24 % palkan alennusta n. s. t. pilarityössä. Tuonnempana tulemme näkemään onnistuvatko herrat metkuis sansa.

Kaikille suomalaisille, kaikkialle varoitus, etteivät lähde tänne (distric 18:sta) sillä lakko ei ole loppunut. Ninkuin luultava, tulee kapitali- eli porvarilehdissä olemaan ilmoituksia lakon loppumisesta, mutta jos niin on, niin älkää uskoko porvarilehtiin — ne valehtelevat teille. Sanon vielä — lakko ei ole loppunut.

Kirjeenv.

SAULT STE MARIE, ONT.

Tämä Sault Ste Marie on yksi niistä monista paikoista joita löytyy Canadassa joissa työväestö on vielä henkisestä kehityksestä hyvin paljon jälessä. Sen osan työväestöstä jota sanotaan iltsetietoiseksi ja joka myös on navakasti alkanut vaatia parannusta ja poistamaan työäen monipuolista kurjuutta, joka kaikkialla on työväestölle tarjona, tehtävänä on joukkojen herättäminen, ensimäinen ja tärkein tehtävä on kohdistaa voimansa valistustyön hyväksi, mikäli tilaisuus siihen aikaa ja voimaa myöntää. Jos katsellaan mikä olisi työväen valistustyössä paras ase, on se ehdottomasti työväen oma sanomalehti. Ja meillä sosialistisella työväellä ei ole täällä Canadassa muita kun yksi sellainen (suomalaisilla nimittäin)

len eivät taasen valistumattomat työläiset sitä tilaa, eivätkä anna pienintäkään kannatusta vaan tekevät niinkuin ensinmainitutkin. Nyt siis tästä jo näemme ja huomaamme, että tämän lehden eteenpän vieminen samoin kuin pystyssä pitäminenkin jää yksinomaan itsetietoisien, sosialististen käsitteiden omaavien työmiesten ja naisten hartioille. Mutta niin ikävä kun sitä onkin nähdä, olen sen kuitenkin nähnyt tässä Soossa että täällä on useita sellaisia, jotka ovat sosialistisessa yhdistyksessä mukana taistelemassa ihmisille ihmisyyttä, sorretuille oikeutta, mutta kumminkin ovat monessa kohden vastustamassa niitä kysymyksiä, ja asioita, jotka olisivat eduksi tämän lehtemme taloudelliselle edistykselle ja vaurastumiselle ja tällä vastustamisellaan monesti estävät työnteon lehden hyväksi. Ja se monesti tapahtuu niin pikkumaisien syiden perusteella, joka on suoraan sanoen noiden vastustajien oma syy, koska he muka vaativat että lehden pitäisi olla sisältörikkaamman ja itse eivät tue sitä, sillä se on meidän kaikkien tehtävä kirjottaa — kerätä lehdelle uutisia ja sillä neuvoin edistää sen uutisosastoa, jotta se olisi tuore. Mutta se että istutaan kädet ristissä toimettomina ja joskus pistetään hiukan vastaan kun lehtemme parannuspuuhista keskustellaan, se ei vie lehteä eteenpäin ja se teidän pitäisi itsennekin ymmärtämän. Myös tiedätte sen, että itsetietoisen työväen on herätettävä ne monet osatoverimme, jotka eivät joukossamme vielä ole, täällä kuten muuallakin, ja siinä työssä tarvitaan mitä kipeämmin myös lehti. Siksi te Sault Ste Mariassa olevat toverini, lähdetään me myös nyt puhaltamaan yhteen hiileen, jotta saataisiin Työkansa päivälehd. Siitä on sosialistiselle edistymiselle tulevaisuudessa oleva suuri hyöty. Heittäkää nyt jo pois se ajatus jota olette pitäneet ja olen teidän jonkun kuullut sanovankin, että muka Työkansan toimitus on pohjaton kuin papin pussi. Ette tähän asti ole uskoneet niiden puheita jotka tietävät jotakin niistä kustannuksista, joita syntyy sanomalehteä toimittaissa ja saadan olla varmat, vaikkei omat sormemme ulotu justiin penkomaan siellä olevia tuloja ja menoja, siitä huolimatta siellä myös on joukko joka velvoittaa siellä toimivat virkailijat tekemään rehellisesti tehtävänsä.

Varkaat kaivavat ja varastavat ja varastavat täälläkin. Elokuun 17 p. veivät tai vei pieni noin 10 vuoden ikäinen italialaisen poika J. Hurskaisen ja J. Bensonnin asunnosta kellon ynnä kaikenmoista pientä tavaraa, joista kuitenkin onnistui asianomainen saada vihiä jä nappasi pojan kiinni ja pakoitti tunnustamaan, jonka poika nen tekikin ja vei asianomaisen erääseen lähellä olevaan notkoon, johon oli piilottanut varastamansa tavarat — josta tuntuu, että noita poikasia on useampia yhdessä liitossa. Tällaisia syntyy ja kehittyy työväestön lapsista, kun saavat vapaasti päivät pitkät harjottaa kadulla kaikenmoista pahuutta vanhempain ollessa työssä aamusta varhain iltaan myöhään, jotta ei heille jää ollenkaan aikaa neuvoa ja opettaa lapsilleen hyviä tapoja.

Esa.

suurena jumaluutena, antoi nän eri seutujen heimokunnille jotenkin vapaan tilaisuuden määräillä sisäisistä oloistaan. Kaksi kertaa vuodessa kutsuttiin heimojen edustajat yhteiseen neuvottelun, joten hallitusmuoto oli tavallaan kansanvaltainenkin. Tuolloin ei myöskään ollut lukuisaa, ylellisyydessä mässäilevää ylimystöä kansan kustannuksella mielivaltaisesti elostelemassa. Sitä myösten kuin sellainen painajaisluokka läänitysherrojen kaikellaisten ritarien piispojen, munkkien y. m. kirkkoruhtinaitten muodossa alkoi lisääntyä, heikontui valtio ja sen rajat supistuivat. Työtätekevä kansanaines joutui yhä suurempaan kurjuuteen, suurten verokuormien ja herrojen mielivallan alaiseksi.

Saksa ja Espanja erottautuivat itsenäisiksi valtioiksi. Niissä muodostui saman nimisillä ditteleillä varustettu yläluokka. Tuon painajaisluokan sekä hengelliset että maalliset ritarit kaikissa maissa riitelivät ja sotivat keskenään alustalaistensa kustannuksella, kavalsivat sekä pettivät toisiaan ja kohtelivat alustalaisiaan kuin eläimiä. Keskiaika onkin ollut alituista sotaa eri valtakuntien ja pikkuruhtinaitten välillä vallananastuksista. Valtojen rajat muuttuivat usein. Uusia syntyi ja hävisi, taas jälleen syntyäkseen. Tällöin eivät kristityt kirkkoruhtinaat suinkaan olleet vähemmän julmia kansan riistäjiä ja ovelia keinottelijoita — tietysti sielujen autuuden hyväksi. Uskonritarien toimesta vuodatettiin verta yhtä paljon kuin maallisten.

Sotiin ja loistavan hovin kulutukseen riistettiin kansalta veroja, vaikka viimeinenkin eine suusta — aina luonnollisesti isänmaan ja yhteisen hyvän nimessä. 18:sta sataluvun alussa laskettiin kymmenennen osan Ranskan kansasta elättäneen itseään suorastaan kerjuulla, viisi kymmenes osaa oli taloudellisesti kerjäläisen asemassa, neljä kymmenesosaa suurten velkojen ja „oikeuden'' käyntikulujen painostamana ja ainoastaan yksi kymmenesosa tuli hyvin toimeen. Kansa oli niin ruhjottu, että Fenelon saattoi kirjoittaa: „Ranska on suuri autioksi jätetty sairashuone, jossa ei ruokavaroja ole''.

Sellaisissa oloissa syntyi Ranskassa lopuksi vallankumous kaikkine kauhuineen. Varsinainen työtätekevä luokka oli liiaksi kurjaa ja tietämätöntä, voidakseen pitää järjestystä ja valtaa käsissään. Toinen verenjanoinen tyranni toisensa jälkeen kiipeää työläisten kustannuksella määräävään asemaan.

Köyhän korsikalaisen aatelismiehen poika Napoleon, teräväjärkinen ja lujatahtoinen sotilas, onnistui saavuttamaan sotilaittensa luottamuksen, järjestemällä johtoonsa saaman armeijan muonituksen sekä puvuston entistä paremmalle kannalle. Hän koetti huolehtia myöskin kansan pohjakerrosten jonkunlaisesta toimeentulosta ja lakkauttaa muitten aatelisherrojen rajatonta mielivaltaa kansaa ja etupäässä sotilaita kohtaan. Rintamasotilaitakin kohotti Napoleon kenraaliksi. Kansanmiehelläkin, joka sodassa osoitti älyä ja urhoollisuutta, oli tilaisuus kohota Napoleonin lähimmäksi mieheksi. Siten muuttui Napoleon sotilaittensa jumalaksi ja valloitteli suurimman osan Europaa. Verot luonnollisesti ainaisten sotien vallitessa pysyivät raskaina. Lopuksi yhdistyneet Europan ruhtinaat onnistuivat kukistamaan Napoleonin.

Mikään jumalansallimus ei kohottanut eikä kukistanut Ranskaa. Sen tekivät luonnollisilla aistimilla käsitettävät olosuhteet. Samoin ei mikään rakkauden-jumalan sallimus ole saattanut koskaan kohottaa rietasta riistäjäluokkaa työläisluokan sortajiksi yhtä vähän kuin vapauttaa työläisluokkaa sortajain ylemmääräiseksi paisuneesta kiristyksestä. Milloin työläisluokka on saanut sorrettuun asemaansa helpotuksia, on se tapahtunut työläisten omien ponnistusten tuloksena — ponnistusten, joihin kurjuus on heitä suorastaan pakoittanut. Niin on tapahtunut kaikkina aikoina ja kaikissa maissa.

Espanja

näytteli myöskin lyhyemmän ajan mahtavan valtakunnan osaa. Kaarlo viidennen ja hänen poikansa Filip toisen aikana oli Espanja mahtavimmillaan. Se omisti suuria sirtomaita Amerikassa, joista suuret joukot kultaa virtasi kei-

(Jatkoa 7:llä sivulla.)

„ ilman rekisteriä $1.60
Tilataan osoitteella:
TYÖKANSA,
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Paikka avoinna.

The Co-operative Tr. Co. Liakauppaan halutaan ammattitaitoinen lihanleikkaaja jonka samalla tulisi hoitaa isännyyttä yllämainitussa liikkeessä. Hakijalta vaaditaan suomen- ja englanninkielen puhetaito. Kirjanpito taito ei ole välttämätöin.

Hakemukset palkkavaatimuksineen, todistusten seuraamina ovat lähetettävät ennen elok. 30 p:vää, osotteella:

THE CO-OPERATIVE TRADING CO. JOHTOKUNTA,
281 Bay st., Port Arthur, Ont.

Huom.! Toimeen on astuttava heti kutsun saatuaan.

Salmon Armin S.S. Osasto

toimeenpanee

suuren ja hauskan

ILTAMAN

Työkansaan hyväksi

syyskuun 2:nen päivä.

OHJELMA HAUSKA JA MONIPUOLINEN.

Tilaisuudessa esitetään 2 näytöksinen ilveily

„Uusi pastori“

y. m. y. m.

Alkaa täsmälleen kello 9 j.pp.

Sisäänpääsy 25c.

Paikka avoinna.

Nainen, joka voipi hoitaa kaksinkertaisen amerikalaisen kirjan ja konttorissa tarvittavan kirjevaihdon, saapi paikan Työkansan konttorissa. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävät ennen elokuun 30 päivää

Osoitteella:

Työkansan johtokunta.

Box 132 Port Arthur, Ont. Can.

Paikka avoinna!

The Co-operative Tr. Co. osuuskauppaan halutaan kirjanpitäjä. Hakialta vaaditaan kaksinkertainen kirjanpito.

Hakemukset palkkavaatimuksineen todistusten kanssa, ovat lähetettävät ennen elok. 30 p.

Osoitteella:

Trading Ct. Johtokunta

281 Bay st., Port Arthur, Ont. Can

Kelloja korjataan.

Kelloja korjataan halvalla ja parhailla aineilla. Hyviä kulta ja hopea taskukelloja sekä seinä ja herätys kelloja ja hopea tavaroita.

E. ZASLAWSKY
Kulta ja kelloseppä
Kaikki työ taataan
631 Simpson st. Fort William

Huom.!

Kaupanjohtajaa halutaan suomalaiseen yhteiskauppa yhtiöön Fort Williamissa.

Hakialta vaaditaan amerikalainen kaksinkertainen kirjanpito, tyydyttävä suomen ja englanninkielen puhe-, ja kirjoitustaito sekä $1000. takaus.

Hakukelpoiset, jotka tämän huomioonsa ottavat pyydetään lähettämään todistuksensa ja palkkavaatimuksensa ennen syysk. 5 päivää.

Osoitteella:

Wm. Koponen

210 Robertson st., Fort William, Ont. Can.

Huom! Kykenevä kauppapulainen saa myöskin paikan samassa liikkeessä.

Osuuskaupan Lihamyymälä

Kansalaiset:

Oma etunne vatii teitä ostamaan kaiken tavaranne osuuskaupasta.

Me tarjoamme teille ainoastaan puhdasta ja parhainta saatavissa olevaa lihatavaraa. Monenliset kotitekoiset puhtasti valmistetut makkarat ovat meillä erikois alanamme.

Ostakaa tavaranne ainoastaan osuuskaupasta

Liike sijaitsee
No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korpuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä juomelmia idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laatultaan. Siis tarvites anne näitä tavaroita o teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne. Kannattakaa aina omaa kauppaanne.

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326 — — Simpson st. Fort William.

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja hintapuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kiveläin
UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.

Varokaa petkuttajaa.

Täältä Duluthista matkusti sinne Port Arthuriin eräs mies jonka nimi on Otti Lampi jättäen ellekirjoittaneelle ruokansa maksamatta. Jos nyt et neljäntoista vuorokauden sisällä tästä päivästä tukien suorita velkaasi tulen julkaisemaan valokuvasi lehdessä.

A. Hämäläinen.

304 St Croix ave Duluth, Minn.

Työkansan ja Väkäleuan

tilauksia otetaan vastaan Jack Shear'sin pallooroomassa Fort Williamissa. Myöskin Väkäleuan yksityisnumeroita aina saatavana.

Tavallisissa vatsuri kohtauksissa auttaa usein yksi annos Chamberlain Koliikki Kolera ja vatsuri lääkettä. Sisus vaivoissa ei ole vertoja tälle lääkkeelle.

Myytävänä kaikkialla.

Kätilö

— MARIA LUOSTARINEN, —
341 Wiley St.
Port Arthur, :.: Ontario.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palo-Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.

RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa!

Hei tytöt!

täällä olis kaksi 6 jalkaa pitkää ja 24 vuotta vanhaa poikamiestä jotka haluaisivat kanssanne kirjevaihtoon, tarkoituksella, jonka arvaatte.

Osotteemme on:
9 West, C. Wilson Titzhugh P. O. via Edmonton, Alta., C/o. T. W. & S. Kullonder, Mile 41, B. C.

PALLOHUONE

618½ Simpson Street, Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan ja silitetään.

Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

KUORMANKANTAJAT JA KUORMATTOMAT.

Horjuen asteli hän katukäytävää pitkin likainen puupussi selässä. Kantamus näytti ylivoimaisen raskaalta, sillä olihan kuorman kantaja jo pitkäikäinen, ainakin jo noin sitsenkymmenvuotias. Vähän aikaa raahattuaan tuota puusäkkiään eteen päin nojautui hän huoahtaen erään rakennuksen kiviaitaa vastaan. Sivukulkija loi tähän vanhukseen pitkän tutkivan katseen. Tällä yhdellä katseella saattoi huomata vanhuksen kasvonpiirteiden kertovan pitkistä valottomista kärsimysvuosista. Ne piirteet kertoivat hänen kerran olleen nuoruutta ja kauneutta uhkuvan neitosen. Naisen, joka oli luonut elämästä kauniita, lämpöä ja pehmeyttä väreileviä kuvia. Jolle nuoruuden puhtaus oli päilynyt ihanana ja sano tämän naisen hennoimmat hienoutensa uhranneen pelastaakseen edes osan niistä yhä kauvemmas ja kauvemmas häipyvään hämärään katoavista onnen muruista, joita onnetar ennen oli hänen tielleen niin runsain käsin sirottelevan. Taistelua, ylivoimaista taistelua oli hän käynyt, tukkiakseen ne turman lähteet joiden vieruksilla hänen rakkaimpansa tie kulki. Ja kuitenkin oli hän nähnyt tyttärensä sortuvan, poikansa murtuvan osattoman okaiselle polulla ja miehensä menehtyvän kohtalonsa likaisissa kourissa. Nähnyt likaa ja saastaa ympärilään. Vanhuksen kasvoista olisi tarkkaamaton ohikulkija nähnyt heijastuksen väsähtäneestä tylsästä sielusta, joka on turtunut ympäristölleen. Ja kuitenkin tämä vanhus raataessaan tuota puukuormaansa kouruisilla harteilaan, lähetti ohiajavaan automobiilissa mukavasti istuvaan nuoreen naiseen katseen, joka osoitti hänen povessaan vieläkin tunteiden tekevän työtään. Se katse sanoi tämän vanhuksen karkeankin kuoren alla vielä kärsimysten tunnon elävän. Näytti siltä kuin olisi hän tuolle hienolle naiselle tahtonut sanoa, varokaa te ja teidän kaltaisenne kuormattomat, pian me kuorman kantajat annamme tuomiomme. Pian me tämän raskaan kärsimysten taakan pudistamme pois väsyneiltä harteiltamme. Te, jotka nyt hymyillen kuljette onnesta sädehtivin silmin ruusujen tuoksuisella tiellä, ette kai tiedäkkään meidän kuormankantajain olemassaoloa, tai ehkä te meitä nähdessänne luulette, että me olemme olemassa vaan kuorman kantoa varten. Te kai ajattelette minun kaltaisteni turtuneen niin, että me emme ymmärtäisi kenen vuoksi me raadamme. Minä ja toiset pettyneet tiedämme tuhojen hallan meidän toiveittemme viljan niittäneen siksi, että teikäläisten tie on riemujen karkeloa.

Että me vaihdamme kauneutemme olemassaolon uhrialttarille vaivaisista kurjista muruista siksi, että te nauttisitte kukkurapäisestä riemuja helmeilevästä onnen maljasta. Niin siksi me tuhojen turmaan joudumme, että te puhtaana säilyisitte. Mutta kerran me huudamme tuomarin tuomioistuimelleen, joka sortuneitten lastemme, pirstaleisten kotiemme, onnettomuuttansa itkevän siskojen tähden katkoo ne likaiset siteet, joilla te meidät kuormiinne kiinnitätte. Se tuomari on minun kaltaiseni sieluntuskista noussut kansan tahto.

Tuon kaiken saattoi lukea vanhuksen katseesta. Ohi kulkija jäi miettimään näkemäänsä ja sitä mitkä nuori nainen ilman mitään kuormaa hymyilevänä ajeli mukavalla kulkuneuvollaan ja tämä vanha nainen, joka jo oli kyllin pitkän päivätyön suorittanut, raahasi selässään raskasta puusäkkiä. Miksi ei tämä vanhus istunut kotona lämpöisessä ympäristössä omaistensa rakastamana. Miksi terve hyvänvoivan näköinen herrasmies ajoi virastoonsa hevosen vetämänä, nuori, varakkaan kodin poika ylioppilaslakkia kantava nuorukainen kulki keveästi pyörittäen hopeapäistä keppiä kädessään. Selvään huomasi, että hän ei ollut koskaan kantanut kuormaa.

Toverittaressa M.

Levittäkää Työkansaa.

Hyvin tunnettu nainen Des Monis'esta, Ijova kaksipäiväisä kär sittyään hirveätä vatsakipua parantui heti otetuaan annoksen Chamberlain atsurilääkettä.

Port Arthurin Virvoitusjuomatehdas

Valmistavat

y. m. virvoitusjuomia.

Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi!

ED. FAURE

Omistaja

Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —

RAVINTOLA

ja

PALLOHUONE

A. HELINEN

283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.

Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE

Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.

Snomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvi-

Yhdistyksien kokousilmoituksia

Bellevuen S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on Gust Sihvonen L. Box 211 Bellevue, Alta, Can.

Canadian Socialist Federation-nin yleisen toimeenpanevan komitean varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen str. South (kolmannessa kerroksessa. **H. Martin**, kirjuri, 61 Weber str. East, Berlin, Ont.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. **Box 910, Cobalt,** Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka **ensimäinen** ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Box 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja ta tietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 1.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. osasto Box 101 Sellwood, Ont., Canada.

Nolalun S. S. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. osasto Nolalu, P. A. D., Ont.

Port Arthurin s. s. osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. pp. 314 Bay St. Kirjevaihto-osote: S. s. osasto 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, 112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B. C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto, 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osoitteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nuorisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine, Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokoukset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ei ensimäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaiht. os.: S. S. osasto West, Box 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	**$14,400,000.00**
Jäännös	**$11,000,000.00**
Varat (omaisuus)	**$168,001,173.12**

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan.
Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi.
Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö
Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapu tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä hedelmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan. Siis tarvites anne näitä tavaroita o.. teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne.

Kannattakaa aina omaa kauppanne.

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326. — — Simpson st. Fort William.

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kivelän

UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.

Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella Tilaukset voitte lähettää osotteella:

O. Kivelä,

105 Secord St. - - Port Arthur.

Puhelin 1618.

Suomalainen kelloseppä

SÄMI KOIVUNIEMI,
123 Albert st. ..Port Arthur..

— Juuri nyt teidän kiireemmällä ajallanne on usein vaara saada vatsurin, joka vie aikaanne monet päivät ellei teillä ole aina varastossa Chamberlainin koliikki, kolera ja vatsurilääkettä, jota voisitte ottaa annoksen heti kuin tunnette taudin oireita.

Myytävänä kaikkialla.

tilauksia otetaan vastaan Jack Shear'sin palloroomassa Fort Williamissa. Myöskin Väkäleuan yksityisnumeroita aina saatavana.

Tavallisissa vatsuri kohtauksissa auttaa usein yksi annos Chamberlain Koliikki Kolera ja vatsuri lääkettä. Sisus vaivoissa ei ole vertoja tälle lääkkeelle.

Myytävänä kaikkialla.

Kätilö

— MARIA LUOSTARINEN, —
341 Wiley St.
Port Arthur, :.: Ontario.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palo- Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.

RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

Hei tytöt!

täällä olis kaksi 6 jalkaa pitkää ja 24 vuotta vanhaa poikamiestä jotka haluaisivat kanssanne kirjevaihtoon; tarkotuksella, jonka arvaatte.

Osotteemme on:
9 West, C. Wilson Titzhugh P. O. via Edmonton, Alta., C/o. T. W. & S. Kullonder, Mile 41, B. C.

PALLOHUONE

618½ Simpson Street, Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan ja silitetään.

Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

KUORMANKANTAJAT JA KUORMATTOMAT.

Horjuen asteli hän katukäytävää pitkin likainen puupussi selässä. Kantamus näytti ylivoimaisen raskaalta, sillä olihan kuorman kantaja jo pitkäikäinen, ainakin jo noin sitsenkymmenvuotias. Vähän aikaa raahattuaan tuota puusäkkiään eteen päin nojautui hän huoahtaen erään rakennuksen kiviaitaa vastaan. Sivukulkija loi tähän vanhukseen pitkän tutkivan katseen. Tällä yhdellä katseella saattoi huomata vanhuksen kasvonpiirteiden kertovan pitkistä valottomista kärsimysvuosista. Ne piirteet kertoivat hänen kerran olleen nuoruutta ja kauneutta uhkuvan neitosen. Naisen, joka oli luonut elämästä kauniita, lämpöä ja pehmeyttä väreileviä kuvia. Jolle nuoruuden puhtaus oli päilynyt ihanana ja kalliina aarteena. Joka oli rakastamansa nuorukaisen silmistä lukenut voimaa ja rehellisyyttä johon saattoi niin tyynen rauhallisesti luottaa. Hiljainen väreilevä tunne hiipi läpi sielun kuin tuo nuorukainen oli hiljaa kuiskaten ikäänkuin peläten äänenkin häiritsevän hetken pyhyyttä, pyytänyt häntä omakseen, toverikseen vastaisella elämän taipaleella.

Mutta olipa noissa kasvoissa kärsimystenkin katkerat jäljet, pettymyksien syvät uurteet. Ne puhuivat halloista, jotka runtelivat toiveiden kauniit kukat. Hädästä, joka särki kodin pyhätön ja pirstoi raunioiksi elämän ihanimmat kuvat. Siinä ryppy, joka heijastuksen vasahtaneesta tylsästä sielusta, joka on turtunut ympäristölleen. Ja kuitenkin tämä vanhus raataessaan tuota puukuormaansa kouruisilla harteillaan, lähetti ohiajavaan automobiilissa mukavasti istuvaan nuoreen naiseen katseen, joka osoitti hänen povessaan vieläkin tunteiden tekevän työtään. Se katse sanoi tämän vanhuksen karkeankin kuoren alla vielä kärsimysten tunnon elävän. Näytti siltä kuin olisi hän tuolle hienolle naiselle tahtonut sanoa, varokaa te ja teidän kaltaisenne kuormattomat, pian me kuorman kantajat annamme tuomiomme. Pian me tämän raskaan kärsimysten taakan pudistamme pois väsyneiltä harteiltamme. Te, jotka nyt hymyillen kuljette onnesta sädehtivin silmin ruusujen tuoksuisella tiellä, ette kai tiedäkkään meidän kuormankantajain olemassaoloa, tai ehkä te meitä nähdessänne luulette, että me olemme olemassa vaan kuorman kantoa varten. Te kai ajattelette minun kaltaisteni turtuneen niin, että me emme ymmärtäisi kenen vuoksi me raadamme. Minä ja toiset pettyneet tiedämme tuhojen hallan meidän toiveittemme viljan niittäneen siksi, että teikäläisten tie on riemujen karkeloa.

Että me vaihdamme kauneutemme olemassaolon uhrialttarille vaivaisista kurjista muruista siksi, että te nauttisitte kukkurapäisestä riemuja helmeilevästä onnen maljasta. Niin siksi me tuhojen turmaan joudumme, että te puhtaana säilyisitte. Mutta kerran me huudamme tuomarin tuomioistuimelleen, joka sortuneitten lastemme, pirstaleisten kotiemme, onnettomuuttansa itkeväin siskojen tähden katkoo ne likaiset siteet, joilla te meidät kuormiinne kiinnititte. Se tuomari on minun kaltaiseni sieluntuskista noussut kansan tahto.

Tuon kaiken saattoi lukea vanhuksen katseesta. Ohi kulkija jäi miettimään näkemäänsä ja sitä miksi nuori nainen ilman mitään kuormaa hymyilevänä ajeli mukavalla kulkuneuvollaan ja tämä vanha nainen, joka jo oli kyllin pitkän päivätyön suorittanut, raahasi selässään raskasta puusäkkiä. Miksi ei tämä vanhus istunut kotona lämpöisessä ympäristössä omaistensa rakastamana. Miksi terve hyvänvoivan näköinen herrasmies ajoi virastoonsa hevosen vetämänä, nuori, varakkaan kodin poika ylioppilaslakkia kantava nuorukainen kulki keveästi pyörittäen hopeapäistä keppiä kädessään. Selvään huomasi, että hän ei ollut koskaan kantanut kuormaa.

Toverittaressa M.

Levittäkää Työkansaa.

Hyvin tunnettu nainen Des Monis'esta, Ijova kaksipäivää kärsittyään hirveätä vatsakipua parantui heti otetuaan annoksen Chamberlain atsurilääkettä.

Myytävänä kaikkialla.

Skandinavian

RESTAURANT

629 Simpson Street, Fort William.

Hyvin valmistettua ja terveellistä

RUOKAA

saatavana joka aika päivästä, aterioittain, viikottain ja kuukausittain.

P. YLINEN, omistaja.

Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa

Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —

RAVINTOLA

ja

PALLOHUONE

A. HELINEN
283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan

Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.

Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE

Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 279

Jackson & Toleck.

Hammaslääkäri

W. T. McGORMAN

ottaa vastaan sairaita kello 9—6.

Room 1 Mooring Block
Cumberland St.
Port Arthur.

den toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. Box 910, Cobalt, Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836, Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja -- tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

...ukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, 112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B. C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nourisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokoukset pidetään joka kuukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaiht. os.: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

— Perustettu 1817. —

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.00
Jäännös	$11,000,000.00
Varat (omaisuus)	$163,001,173.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan.
Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi.
Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Säästöpankki.

Korkoa maksetaan talletuksista $1.00 ylöspäin. Epäilemättä varma pankki on tämä, syystä että se on suurin ja vanhin Canadassa.

Port Arthurin haaraosasto. W. H. NELSON, Pankkiri

S. W. RAY JARVIS

RAY, STREET & Co

PERUSTETTU 1884.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR PORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä, j. n. e. tulipaloa vastaan.

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturman varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja loitoja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Pilettiä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. Myydään rahaosotteita jotka laskeevat maksettaviksi postikonttoreista, myydään kaikki maapalloille.

JUMALANSORMIOPPIKO HISTORIANKÄSITYKSEN OHJELANKANA.

(Jatk. 5:lle sivulle.)

sarin ja ylimystön arkkuihin. Suuri osa Euroopaa oli tällöin Espanjan keisarin valtikan alaisena ja kaikilta alustalaisilta kiskottiin raaksita veroja. Espanja esiintyi silloin ainoana autuaaksi tekevänä uskona pidetyn roomalaiskatolisen opin suojelijana ja levittäjänä. Jesuiitat ja julmat inkvisiittorit kiduttivat ja polttivat elävältä roviolla jokaisen, joka uskalsi esittää kirkonopista poikkeavia mielipiteitä. Yhä raskaammaksi kohotetut verot ja kaiken vapauden riistäminen nostatti ennen pitkää monet kansat ruhtinaineen sotajalalle Espanjan vastaan ja sen mahtavuus kukistettiin.

Tässäkään tapauksessa ei jumalansallimuksella ole mitään tekemistä. Espanja, sen ylimystö ja hallitus on aina ollut uskollinen jumalanpalvelija. Se on järkähtämättömänä koettanut seistä uskontunnustuksensa puolesta ja kiihkeästi vainonnut uusien vapaamielisempien uskontokäsitysten esittäjiä. Siitä huolimatta on sen kansan valtiollinen ja taloudellinen asema pysynyt pienenä. Kansan pohjakerrokset ovat sekä maallisten että hengellisten ylimysten rutikköyhiksi riistäminä jääneet varsin alhaiselle kehitystasalle. Se seikka, että Espanjan kansa tai oikeammin sen vallassaoleva luokka on tunnustanut ja puoltanut roomalaiskatolilaista eikä lutherilaista uskontunnustusta, ei voi oikeuttaa väitettä, että tuo kansa ei olisi ollut uskonnollista. Sillä jos lutherilaiset väittävät omat käsityssensä jumalasta olevan ainoan oikean, voivat katolilaiset yhtä hyvällä syyllä väittää päinvastoin. Jos katolilaiset vainoavat kaikkia eikatolaisia harhaoppisia, eivät he siinä menettele syntisemmin kuin lutherilaisetkaan, jotka samoin harhaoppisina vainoavat kaikkia ei-lutherilaisia. Sekin että katolilaiset kenties ovat vainonneet jul.memmin kuin lutherilaiset, ei todista muuta kuin että he ovat olleet uskonkiihkoisempia, mikä lutherilaistenkin mukaan on vaan luettava uskovaisille hyveeksi. Eikö harras uskovainen lutherilainen vielä tänäkin päivänä vainoa ja syvästi halveksi vapaaajattelijoita ja valtiovallan avulla, joka kaikessa tukee valtiouskontoa, pakoita heitä vasten tahtoaan kuulumaan lutheriinopin tunnustajiin sekä maksamaan raskaita veroja kirkoille? Eikö lutherin opin tunnustajatkin ole aikoinaan roviolla elävältä polttaneet noitina pitämiään harhaoppisia? Nyky ään eivät toki niin raakamaisilla keinoilla enään voi vainota harhaoppisia, mutta molemmat tahtovat jokatapauksessa väkivalloin pitää heitä riistonsa alaisina veronmaksajina.

Puola

oli myöskin aikoinaan mahtava valtakunta ja harras katolinuskon tunnustaja. Puolan valtakunta syntyi Veikselin varsilla asuneitten eri heimojen liittyttyä yhdeksi valtakunnaksi. Saksalaiset levittivät katolinoppia Puolaan, joka siellä pian koteutui ja tuli valtion uskonnoksi, saaden puolalaisistakin kiihkeitä katolilaisia. Alkuaikoina ei Puolassakaan ollut kovin lukuisaa, loisteliaasti elostelevaa yläluokkaa, joka uskonnon ja isänmaan nimessä olisi raskailla veroilla rasittanut kanssa, mutta länsi-europalainen ritarilaitos levisi pian Puolaankin. Sen mukaan kehittyi Puolassa yhtä lukuisa men johdatusta, ellei sellaiseksi tahdo väittää esim. sitä, että jumala salli rakkaimmat lapsensa — hartaasti katolisen Puolan ylimystön — kehittyvän elostelijoiksi, julmiksi kansan riistäjiksi ja kaikkien paheitten harjoittajiksi, sekä samaa oppiaan hartaasti tunnustavan kansan joutua kurjaan orjuuteen. Mutta sitähän ei hyvän jumalan toki olisi luullut sallivan.

Ruotsi

oli samoin jonkun aikaa mahtavassa valtiollisessa asemassa, jopa saattoi pelotella koko pohjois-Europaa. Se on tosin vieläkin huomattavassa asemassa, mutta sen merkitys Europan politiikkaan on nykyään paljon pienempi kuin se oli parisataa vuotta sitten. Monia vuosisatoja on tämä valtakunta jo pitänyt lutherin oppia ainoana autuaaksitekevänä uskona. Miksi ei siis hyvän jumalan sallimus ole kohottanut tuota valtakuntaa koko muuta vääräoppista maailmaa hallitsemaan? Jos kerran jumala sallisi palvelijoilleen mahtavan vallan ja hyvän taloudellisen toimeentulon ja lutherin opin tunnustajat juuri olisivat niitä oikeita jumalan palvelijoita, pitäisi toki sellaisen lutherin opin tyyssijan kuin Ruotsin olla maailman mahtavimman valtion. Selittäväthän porvarilliset historiankirjoittajat Ruotsin tehneen lutherilaisuudelle sen palveluksen, että pelasti tuon uskonnon 30-vuotisen sodan käymisellä Saksassa ilmeisestä perikadosta. Ei hyvän jumalan sallimus siis näy mitän vaikuttaneen Ruotsinkaan kansan kohtaloon.

(Jatk.)

SAARISTOSSA.

Kirj. Moukari.

He olivat kumpikin vanhoja pojan jätkiä, ammattitovereita ja hyviä ystäviä jo oppiajoilta saakka. Mutta pientä riidan kahinaa heidän keskensä ainiaan oli, sillä he eivät olleet ykimielisiä juuri mistään asiasta.

Alpo oli rohkea, suora, häikäilemätön ja asettui aina karkeasti olevien olojen kannalle.

Jusso oli hienompi, karttelevampi ja tahtoi katsoa oloja aina niiden paremmalta puolelta.

Tästä oli heidän keskensä aina pientä, jatkuvaa kinastelua, vaikkei se heidän ystävyyttään silti rikkonut.

Yhdessä he huvittelivat, hakkailivat ja toisinaan ryypiskelivät. Ja Alpo saoi toisinaan:

„Meni taas eilen illalla kokonainen 20:markkanen ja tänään on pää niin vietävän raskas, että suuttaa.“

„No mutta pitääkö sitä nyt sitte koko maailmalle toitottaa“, pisti Jusso väliin.

„Mitä pirua sitä sitte kaunistelee. Sehän on tosiasia, että illalla juopotteltiin, häivitettin 20 markkaa ja tänään on pää kipeä kuin paholaisen kattila“, sanoi Alpo.

„Niin, tosiasia se kyllä on, mutta pitääkö se nyt kaikkien tietää ja paraneeko se nyt sillä, että siitä marisee. Ei, parempi on pitää suunsa kiinni, kärsiä nahoissaan ja katua, että on ollut heikko ja horjahtanut“, selitti Jusso.

„Siis silitellä, kaunistella ja lellitellä itseään siihen valheelliseen uskoon, että on muka parempi kuin on, ja että muutkin muka niin uskoisivat. Ei, hyvä jesuiitta, semmoista minä en hyväksy. Varkaus on aina varkaus, juoppous on juoppous ja huorinteko pahe, tai niinkuin sinä suvaitset sanoa, synti, jotka kaikki aina kostavat itse itsensä“, luennoitsi Alpo.

„Niin, pahe, synti, joka on jo kellellään.“

Entisen tavan mukaan ottivat he taas yhdessä kesäasunnon saaristossa, johon oli mukava jokapäiväinen laivakulku kaupungista. Siellä kalastajan tuvassa pienen laivasillan vieressä he taas entiseen tapaansa kesälomaansa viettivät. Väittely, kalastelu ja lukeminen oli heidän vakinaisia ajanviettojaan. Harvoin kävi heidän luonaan vieraita, toisinaan joku yksinäinen ammattitoveri; naisia ja perheitä ei juuri millonkaan. Hehän olivat piintyneitä vanhoja poikia.

Oli sunnuntai-aamu ja toverukset olivat aikaiseen ylhäällä. Mutta keskustelu ei ottanut entiseen tapaan sujuakseen. Koko viikon, jonka he olivat jo lomalla olleet, oli ollut yhtä harvinaista. Jusso oli kyllä yhtä pirteä kuten aina ennenkin, mutta Alpo vältteli, vastaili harvakseen, eikä entiseen tapaansa ottanut pitääkseen puoliaan. Jussoa se harmitti, harmitti niin, että tunsi koko kesälomansa menevän hukkaan. Mitäpä hauskaa hänellä oli mokoman Jörö Jukan seurassa, joka ei puhellut, ei väitellyt, lueskeli ja makaili vaan. Ja mikä oli sitten häneen tullut? Ennen niin kiivas, puheliaas ja aina valmis jokaisessa asiassa sanomaan halkinaiset arvostelunsa, nyt sen sijaan vaitelias ja aina umpimielinen, kun mikäkin patapölkky. Vaikka Jusso olikin aina toista mieltä ja oli valmis puolustamaan kantaansa, hävitti häntä kuitenkin aina Alpon vastaväitteet. Niiden avonaisuus, karkeus ja röyhkeys antoi väitteilylle suloa ja pirteyttä. Ja sitä hän pitkällisestä tottumuksesta kaipasi. Kun ei hän mitenkään saanut selvää, mistä muutos Alpon vaiteliasuuteen johtui, päätti hän tehdä jonkun kolttosen, saadakseen taas keskustelua ja pirteyttä. Siihen sai hän vielä sitä enemmän yllykettä, kun Alpo tänään varovaisesti ikäänkuin sivumennen ilmoitti, että hänelle tulee kaupungista aamupäivän laivassa joku vieras, joku „naisimmeinen“ kuten sant kuuluivat.

Ähs, naisimmeinen Alpolle vieraaksi! Miksi se oli nainen, josta ei hän mitään tietänyt ja joka tuli keskellä koreata pyhäistä kesäpäivää Alpolle vieraaksi. Oh sitä naista hän on koko viikon mielessään hautonutkin, ettei ole muille ajatuksille mitään tilaa jäänyt. Mutta ääs huoli. Tuosta suloisuudesta kostóksi, teen kuin teenkin, sulle aimo kolttosen, ajatteli Jusso. Ja hän meni läheiseen huvilaan, telefoneerasi kaupunkiin eräälle toverilleen, että toveri lähettäisi Alpon nimellä heille ensi tulevassa laivassa joukon väkijuomia. Ja, se oli pääasia, että laivamiehen pitäisi heidän sillassaan huutaa, että Alpo Nun tulisi ne vastaanottamaan. Jos hän saa naisia vieraakseen, saakoon myös samalla juotavaakin, arveli hän, kun oli saanut asian toimitetuksi.

Hän kuuli ja näki, miten köysi heitettiin laivasta sillalle, miten Alpo otti sen vastaan ja sitoi siitaan, miten laivamies kurotti Alpolle mytyn toisensa perästä ja tarpeettoman kovalla äänellä huusi: „Tässä on Alpo Nelle konjakkia, tässä on olutta, tässä on viinaa ja tässä ...“

Hän näki Alpon seisovan, ottavan vastaan tavaroita ja hämillään tähystelevän laivaan. Ja koko matkustajajoukko laivan sivun täydeltä töllisteli Alpoa naurussuuin.

„Ohoh, onpa sillä miehellä jano“.

„Tanakka mies kestää ja tarvitsee paljo“.

„Kyllä se mies iltaa ennen on kellellään.“

Alpo hänet tavannut jossakin laitakaupungin loukossa.

Kun Alpo ei häntä ennestään tuntenut ja ollen vähän hauskalla päällä, esiintyi hän hieman tunkeilevasti. Mutta tyttö, ollen kylliksi yhtä ja toista kokenut, otti vastaan hänen tunkeilevaisuutensa vallan levollisesti ja esiintyi sekä itsetietoisena, että lämpimänä raittiusasian agitaattorina. Lopuksi kävi niin, että he kulkivat kaupungin läpi tytön kotiin, jonne Alpo häntä saatteli. Perille tultua pyysi tyttö Alpoa sisään, vaikka oli jo myöhäinen, käski istumaan ja jutteli hänelle alkoholoin kiroksesta ja sen tuhotöistä. Alpo ei ollut raittiusmies, eikä tytön jutun sisällyksestä paljoa välittänyt, mutta itse tyttö häntä vichätti. Vaikkei tyttö enää ollutkaan nuori, oli hän olennoltaan nuorekas, itsetietoinen ja hilpeä ja se miellytti Alpoa. Hän oli tottunut naisia katsomaan enemmän saalismaistarkoituksessa kuin vertaisena, ja tytöt puolestaan katselivat häntä samoin. Oltuaan yksinäisenä poikamiehenä ja ainoana seurustelupaikkana, kapakka, oli hän yhdenvertaisesta seurustelusta toisen sukupuolen kanssa kokonaan vieraantunut. Kun Alma nyt asettui hänen suhteensa itsenäiseksi, itsetietoiseksi, sekä samalla vertaiseksi ja hieman viehättäväksi, miellytti se Alpoa suuresti.

Alpo ja Alma tapasivat sitte toisiaan useinkin, puhelivat sitä ja tätä ja tulivat hyviksi tuttaviksi. Alpoa tuo tuttavuus omituisesti miellytti ja hänen vanhanpojan korkeassa sielussaan alkoi tuntua lempeitä tunlahduksia Almaa kohtaan.

Alma puolestaan teki tuttavuudesta laskelmia. Hän oli jo muutamia vuosia yli naimaijan. Ja niin paljon kun hän oli raittiusseuran keskuudessa puuhaillutkin, sopivaa kosiomiestä ei ollut kuitenkaan sattunut. Seurassa oli kyllä poikia paljonkin ja olihan joku heistä yritellyt häntä hakkailkin, mutta kaikki he olivat niin nuoria ja mikä pahempi, heidän taloudellinen asemansa ei ollut laisinkaan houkuttteleva. Alma tiesi kyllä mitä köyhyys merkitsee. Hän oli itse omalla työllään elävä henkilö ja oli usein saanut olla niukoissa ainecllisissa oloissa. Alposta tiesi hän, että Alpo oli hyväpalkkainen mies, joka kyllä jaksoi elättää vaimonsa, jos hän kerran sellaisen ottaisi. Silloin tällöin hän kyllä juopotteli, mutta kyllä hän, Alma, sen paheen Alposta pian poisjuuritttaisi, kunhan hän vaan kerran emännän oikeudet saisi. Hän siis noiden laskelmien perusteella asettuisi Alpon suhteen itsetietoisesti varsin puoleensa vetävälle kannalle.

Omituista muuten oli, että Alpo koko lyhytaikaisesta tuttavuudestaan Alman kassa, ei parhaalle ystävälleen Jussolle, hiiskunut sanaakaan. Syynä lienee ollut se, että Alpo, joka aina kerskasi johdonmukaisuudestaan ja arvosteli naisia vaan miesten nautintojen kannalta, olisi täytynyt Almasta puhuessaan esiintyä ristiriitaisena itsensä ja entisyytensä kanssa. Jussohan olisi heti tokaissut: Mitä tekemistä sinulla sitten on naisen kanssa, joka on raitis ja jostaet muuten mitään hyödy. Ja Alpon olisi todellakin täytynyt sanoa, ettei hän, entisiin mielipiteisiinsä nähden naisista, sitä itsekään ymmärtänyt.

Muutamia päiviä ennen kesälomalle lähtemistään oli Alpo tavannut Alman kadulla ja siinä m. m. kertonut kesäasunnostaan ja samalla pyytänyt Almaa seuraavana sunnuntaina siellä käymään. Alma oli heti luvannut. Tultuaan

Sosialistiosaston Ravintola

Temppelin alakerrassa

on paras ja huokein ravintola tässä kaupungissa.

Ruokaa, kahvia ja teetä tarjoillaan ravintolassa kaikkina aikoina ravintolan aukiollessa.
Parhain ja huokein paikka käydä ruokailemassa.
Sopivin paikka nuorille ja vanhoille istua iltaa ja ryypätä kuppi kuumaa.

314 Bay St. S. S. O. RESTAURANT 314 Bay St.

.— Hän näytti saavan uuden vatsan. — Minulla oli aina vatsakipuja syömisen jälkeen eikä mistään lääkkeistä eikä hoidosta näyt tänyt olevan mitään apua, kirjoittaa H. M. Youngpeters „Sun“ lehden toimittaja. Lake view, Ohio. Jo ensimmäiset annokset Chamberlainin vatsa ja maksapillereitä tuottivat ihmeteltävän suurta helpotusta. Ja toinen pullelli näytti minulle antavan kokonaan uuden vatsan ja kokonaan täydellisen terveyden.

Myytävänä kaikkialla.

TUSKAN MERKKEJÄ.

Ihmisten pitäisi tietämän kuinka nämä merkit olisivat ymmärrettävät ja huolehdittavat.

Kipeät munuaiset antavat monta huomattavaa merkkiä. Pään ja selän kivistykset yöllä sekä päivällä ovat tavallisia ynnä monta muuta. Parantakaa munuaisenne käyttämällä sitä varten erikoisesti valmistettua lääkettä „Booth's Kidney Pills.“

Todistus Fort Williamista Mrs George Mulligan, 427 Wiley St., Fort William, Ont., sanoo:

Minulla on kauemmin kuin kolmen vuoden ajan kiusannut alituinen päänkivistys ja huono selkä. Siihen koetin käyttää useampaa eri lääkettä, mutta ei mistäänlut apua. Käytettyäni lyhyen ajan „Booth's Kidney Pills“ niin kohta sain terveyteni kaikinpuolin. Tätä on saatavana W. T. Mc Eachernin rohdoskaupasta 50c pullo.

Ammattiinsa tottunut painaja

saa paikan Toverissa heti. Union työ ja palkka. Hakemukset todistuksineen on lähetettävä osoitella:

Toveri, Box 99, Astoria, Ore.

Hakemuksessa on myöskin mainittava, onko sosialistipuoluecn jäsen.

sa nurpeana ja äkeissään ran.talle.

Kun Jusso katseli häntä ivallisin katsein, suututti se häntä vielä enemmän.

„No missä sinun naisimmeisesi nyt on?“ kysyi Jusso pisteliäästi

Alpo ei vastannut mitään, työnsi vaan äkäisesti alkoholipullot kohisten pöydälle.

„Kas vaan, olethan saanut tuomisia. Kai naisihmisesi tulee peräsläpäin. Mutta merkillinen viittari se sun naisimmeisesi on, kun lähettää moisen joukon viinakisa. Kai se on joku niitä kapakkatyttöjä sieltä Natalian hotellista“, ärsytteli Jusso edelleen.

„Pidä suusi“, mörähti Alpo kiukkuisena.

„No pyhä veli, mistä olet kiukkuinen. Olethan sinä aina ollut viinaksien ja kapakkatyttöjen ystävä. Eikös ole hauskaa, että

Wanson & Kotanen

Liha- ja Ruokatavarakauppa

Olemme laajentaneet liikettämme avaamalla ruokatavarakauppamme yhteyteen myös lihakaupan.

Joten olette tilaisuudessa tarvitessanne ruoka- ynnä lihatavaraa saamaan niitä kohtu hinnoilla meiltä.

Mr. John Aarnio, tunnettu paikkakunnalla, on yhtynyt meidän liikkeeseen ja on nyt hoitamassa Lihakauppaosastoa ja tulee teille katsomaan aina tuoreen, vasta teurastetun lihan ja myös palvelee kaikkia huolellisesti.

Wanson & Kotanen

Grocery Phone 396——Butcher Phone 103.

Grocery & Butcher,

PORT ARTHUR ALGOMA ST. 168—170

SUURLIIKKEIDEN KESKUSTAT

joskus tarjoovat sangen edullisia tilaisuuksia kaupan alalla. Niin nytkin äskettäin me näimme erään suuren liikkeen vararikkohuutokaupassa tarjottavan kaupaksi kappaleluvultaan moniin tuhansiin nousevaa määrää miesten ja naisten kultakelloa (gold filled), jota samaa kellolajia me olemme nähneet käytettävän 12 vuotta ilman pienintäkään korjausta ja aina pitävän tarkan ajan ja säilyttävän uutuutensa. Me emme voineet katsoa näiden kellojen, jotka kellokaupoissa maksavat $16.00 ja toiset näkyvät ottavan $18.00, menevän maailmaan melkein ilmaiseksi, vaan otimme ne polkuhinnatsa haltumme. Liikemiehet eivät malttaisi olla voittoa ottamatta tällaisessa tilaisuudessa, vaan me emme tahdo tehdä kouluamme kauppaluuneeksi. Me lähetämme yhden näistä kelloista omasta hinnastamme $4.75 jokaiselle, joka maksun mukana lähettää 14 senttiä postimerkeissä taikka rahassa lähetyskustannuksia varten. Tässä on nyt monelle tilaisuus saada itselleen kello, jo ka on luotettava ja vakaa ystävä koko elämän ijäksi ja kaunis muisto jälkeläisille. Tilattaessa on mainittava josko halutaan miesten taikka naisten kello. Tehdas takaa 25 vuotta nämät kellot,vaan jos kello ei tyydyttäisi ostajaa, kun hän on yhden vuoden sitä koetellut, niin palauttakoon sen meille ja me palautamme heti rahat.

Jokaiselle oppilaallemme, joka alkaa kurssin nyt ennenkuin nämät kellot loppuvat me lahjoitamme yhden näistä muistoksi koulustamme.

The Sampo Correspondence School,

P. O. Box 344. Chicago, Ill.

THE HOLLENBERG BRO.

Kaikenlaisia talous ja huonekaluja, uunia ja kalvanisee-

HALUTAAN TIETÄÄ.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä oleskelee veljeni Jani Ikola, kotoisin Jänisjärveltä; T. l. Jos itse huomaat nämä rivit, eli joku hänen tuttavistaan niin ilmoittaisi hänen olinpaikkansa osoitteella: J. Järvi, 162 Albert st. Port Arthur, Ont. Can.

Haluaisimme tietää olisiko yhtään tuttavaa, tai tuttavaksi aikovaa, joka haluaisi tyttöjen kanssa kirjevaihtoon. Osoitteemme: Miss Sanny Mäki, Celia Laine. St Alexis des Monts Maskinonge Co. P. Q. Canada. % Mrs. Simpson.

Tärkeän asian vuoksi haluan tietää missä oleskelee Emil Liikala eli (Korttila)? Jos joku hänestä tietää ilmoittakoon:

R. Smedbergille

105 Secord st., Port Arthur, Ont.

Heinäkuun erikois halvennusmyynti

Vihki- ja Kihlaustavaroille.

Hinnat erittäin halvat.

Mellä on hyvä valikoima Miesten ja Naisten kulta- ja hopeakelloja ja kihlasormuksia, rannerenkai'a y. m. y. m.

Kelloja korjataan erikoisha! vennukselta heinäkuun ajalla.

Työn hyvyys tastan.

THE

Standard Jewlry Store,

I. FROMAN

omistaja

Simpson ja Bruden kadun kul-

avia mielipiteitä. Tila raskaammaksi kohotetut verot ja kaiken vapauden riistäminen nostatti ennen pitkää monet kansat ruhtinaineen sotajalalle Espanjaa vastaan ja sen mahtavuus kukistettiin.

Tässäkään tapauksessa ei jumalansallimuksella ole mitään tekemistä. Espanja, sen ylimystö ja hallitus on aina ollut uskollinen jumalanpalvelija. Se on järkähtämättömänä koettanut seistä uskontunnustuksensa puolesta ja kiihkeästi vainonnut uusien vapaamielisempien uskontokäsitysten esittäjiä. Siitä huolimatta on sen kansan valtiollinen ja taloudellinen asema pysynyt pienenä. Kansan pohjakerrokset ovat sekä maallisten että hengellisten ylimysten rutiköyhiksi riistäminä jääneet varsin alhaiselle kehitystasalle. Se seikka, että Espanjan kansa tai oikeammin sen vallassaoleva luokka on tunnustanut ja puoltanut roomalaiskatolilaista eikä lutherilaista uskontunnustusta, ei voi oikeuttaa väitettä, että tuo kansa ei olisi ollut uskonnollista. Sillä jos lutherilaiset väittävät omat käsityssensä jumalasta olevan ainoan oikean, voivat katolilaiset yhtä hyvällä syyllä väittää päinvastoin. Jos katolilaiset vainoavat kaikkia eikatolaisia harhaoppisia, eivät he siinä menettele syntisemmin kun lutherilaisetkaan, jotka samoin harhaoppisina vainoavat kaikkia ei-lutherilaisia. Sekin että katolilaiset kenties ovat vainonneet julmemmin kuin lutherilaiset, ei todista muuta kuin että he ovat olleet uskonkiihkoisempia, mikä lutherilaistenkin mukaan on vaan luettava uskovaisille hyveeksi. Eikö harras uskovainen lutherilainen vielä tänäkin päivänä vainoa ja syvästi halveksi vapaaajattelijoita ja valtiovallan avulla, joka kaikessa tukee valtiouskontoa, pakoita heitä vasten tahtoaan kuulumaan lutherinopin tunnustajiin sekä maksamaan raskaita veroja kirkoille? Eikö lutherin opin tunnustajatkin ole aikoinaan roviolla elävältä polttaneet noitina pitämiään harhaoppisia? Nykyään eivät toki niin raakamaisilla keinoilla enään voi vainota harhaoppisia, mutta molemmat tahtovat jokatapauksessa väkivalloin pitää heitä riistonsa alaisina veronmaksajina.

Puola

oli myöskin aikoinaan mahtava valtakunta ja harras katolinuskon tunnustaja. Puolan valtakunta syntyi Veikselin varsilla asuneitten eri heimojen liitytty yhdeksi valtakunnaksi. Saksalaiset levittivät katolinoppia Puolaan, joka siellä pian koteutui ja tuli valtion uskonnoksi, saaden puolalaisistakin kiihkeitä katolilaisia. Alkuaikoina ei Puolassakaan ollut kovin lukuisaa, loisteliaasti elostelevaa yläluokkaa, joka uskonnon ja isänmaan nimessä olisi raskailla veroilla rasittanut kanssa, mutta länsi-europalainen ritarilaitos levisi pian Puolaankin. Sen mukana kehittyi Puolassa yhtä lukuisa ja loistelijas yläluokka maallisine ritareineen ja uskonnon mukana hengellinen ylimystö kuin länsi-Europassakin. Varsinainen kansa joutui pian yläluokan täydelliseen orjuuteen, jolta säälimättä kiskottiin raskaita veroja. Kansan elinmahdollisuuksista ja sen taloudellisesta vaurastumisesta ei ylimystö välittänyt suuresti huolehtia. Aatelisherrat vaan riitelivät keskenään siitä kuka sai pitää lihavammat riisto-oikeudet. Tuollaisessa lahoamistilassa ollessaan joutui Puola mahtavampien naapurivaltakuntien Venäjän ja Preussin jaettavaksi ja menetti lopuksi itsenäisyytensä kokonaan.

Täytyy olla vähintäin mustatakkinen haaveilija ennenkuin voi väittää Puolankaan kohtalossa näkevänsä mitään jumalansor-

sen merkitys Europan politiikkaan on nykyään paljon pienempi kuin se oli parisataa vuotta sitten. Monia vuosisatoja on tämä valtakunta jo pitänyt lutherin oppia ainoana autuaaksitekevänä uskona. Miksi ei siis hyvän jumalan sallimus ole kohottanut tuota valtakuntaa koko muuta vääräoppista maailmaa hallitsemaan? Jos kerran jumala sallisi palvelijoilleen mahtavan vallan ja hyvän taloudellisen toimeentulon ja lutherin opin tunnustajat juuri olisivat niitä oikeita jumalan palvelijoita, pitäisi toki sellaisen lutherin opin tyyssijan kuin Ruotsin olla maailman mahtavimman valtion. Selittäväthän porvarilliset historiankirjoittajat Ruotsin tehneen lutherilaisuudelle sen palveluksen, että pelasti tuon uskonnon 30-vuotisen sodan käymisellä Saksassa ilmeisestä perikadosta. Ei hyvän jumalan sallimus siis näy mitän vaikuttaneen Ruotsinkaan kansan kohtaloon.

(Jatk.)

SAARISTOSSA.

Kirj. Moukari.

He olivat kumpikin vanhoja pojan jätkiä, ammattitovereita ja hyviä ystäviä jo oppiajoilta saakka. Mutta pientä riidan kahinaa heidän keskensä ainiaan oli, sillä he eivät olleet ykimielisiä juuri mistään asiasta.

Alpo oli rohkea, suora, häikäilemätön ja asettui aina karkeasti olevien olojen kannalle.

Jusso oli hienompi, karttelevampi ja tahtoi katsoa oloja aina niiden paremmalta puolelta.

Tästä oli heidän keskensä aina pientä, jatkuvaa kinastelua, vaikkei se heidän ystävyyttään silti rikkonut.

Yhdessä he huvittelivat, hakkailivat ja toisinaan ryypiskelivät. Ja Alpo sanoi toisinaan:

„Meni taas eilen illalla kokonainen 20:markkanen ja tänään on pää niin vietävän raskas, että suututtaa.“

„No mutta pitääkö sitä nyt sitte koko maailmalle toitottaa“, pisti Jusso väliin.

„Mitä pirua sitä sitte kaunistelee. Sehän on tosiasia, että illalla juopoteltiin, hävitettin 20 markkaa ja tänään on pää kipeä kuin paholaisen kattila“, sanoi Alpo.

„Niin, tosiasia se kyllä on, mutta pitääkö se nyt kaikkien tietää ja paraneeko se nyt sillä, että siitä marisee. Ei, parempi on pitää suunsa kiinni, kärsiä nahoissaan ja katua, että on ollut heikko ja horjahtanut“, selitti Jusso.

„Siis silitellä, kaunistella ja lellitellä itseään siihen valheelliseen uskoon, että on muka parempi kuin on, ja että muutkin muka niin uskoisivat. Ei, hyvä jesuiitta, semmoista minä en hyväksy. Varkaus on aina varkaus, juoppous on juoppous ja huorinteko pahe, tai niinkuin sinä suvaitset sanoa, synti, jotka kaikki aina kostavat itse itsensä“, luennoitsi Alpo.

„Niin, pahe, synti, joka on jo itsessään häpeä ja jos sitä avoimesti levitellään siitä huudetaan ja kerskaillaan, leviää se ja saastuttaa ympäristön. Kas sepä sitten olisi mallikelpoista. Ei, paha on painettava ja koetettava pyrkiä siitä pois“, saneli Jusso.

Tämän tapaista se heidän kinailunsa oli ainiaan ja sitä he kahdenkeskisinä hetkinään aina jatkoivat, tulematta siinä sen pitemmälle.

Mutta viime aikoina oli Alpo alkanut tulla hieman umpimielisemmäksi. Hän ei enää niin terävästi ainaista kantaansa puolustanut. Ei hän kannastaan luopunut ollut, mutta syystä tai toisesta ei hän sen puolesta enää aina niin hanakka väittelemään ollut. Jusso huomasi sen, ihmetteli ja aprikoi syytä, mutta ei keksinyt.

[illegible] tapaan sujuakseen. Koko viikon, jonka he olivat jo lomalla olleet, oli ollut yhtä harvinaista. Jusso oli kyllä yhtä pirteä kuten aina ennenkin, mutta Alpo vältteli, vastaili harvakseen, eikä entiseen tapaansa ottanut pitääkseen puoliaan. Jussoa se harmitti, harmitti niin, että tunsi koko kesälomansa menevän hukkaan. Mitäpä hauskaa hänellä oli mokoman Jörö Jukan seurassa, joka ei puhellut, ei väitellyt, lueskeli ja makaili vaan. Ja mikä oli sitten häneen tullut? Ennen niin kiivas, puhelias ja aina valmis jokaisessa asiassa sanomaan halkinaiset arvostelunsa, nyt sen sijaan vaitelias ja aina umpimielinen, kun mikäkin patapölkky. Vaikka Jusso olikin aina toista mieltä ja oli valmis puolustamaan kantaansa, huvitti häntä kuitenkin aina Alpon vastaväitteet. Niiden avonaisuus, karkeus ja röyhkeys antoi väittelylle suloa ja pirteyttä. Ja sitä hän pitkällisestä tottumuksesta kaipasi. Kun ei hän mitenkään saanut selvää, mistä muutos Alpon vaiteliasuuteen johtui, päätti hän tehdä jonkun kolttosen, saadakseen taas keskustelua ja pirteyttä. Siihen sai hän vielä sitä enemmän yllykettä, kun Alpo tänään varovaisesti ikäänkuin sivumennen ilmoitti, että hänelle tulee kaupungista aamupäivän laivassa joku vieras, joku „naisimmeinen“ kuten sant kuuluivat.

Ähs, naisimmeinen Alpolle vieraaksi! Miksi se oli nainen, josta ei hän mitään tietänyt ja joka tuli keskellä koreata pyhäistä kesäpäivää Alpolle vieraaksi. Oh sitä naista hän on koko viikon mielessään hautonutkin, ettei ole muille ajatuksille mitään tilaa jäänyt. Mutta äläs huoli. Tuosta suloisuudesta kostoksi, teen kuin teenkin, sulle aimo kolttosen, ajatteli Jusso. Ja hän meni läheiseen huvilaan, telefoneerasi kaupunkiin eräälle toverilleen, että toveri lähettäisi Alpon nimellä heille ensi tulevassa laivassa joukon väkijuomia. Ja, se oli pääasia, että laivamiehen pitäisi heidän sillassaan huutaa, että Alpo N:n tulisi ne vastaanottamaan. Jos hän saa naisia vieraakseen, saakoon myös samalla juotavaakin, arveli hän, kun oli saanut asian toimitetuksi.

Hän kuuli ja näki, miten köysi heitettiin laivasta sillalle, miten Alpo otti sen vastaan ja sitoi siltaan, miten laivamies kurotti Alpolle mytyn toisensa perästä ja tarpeettoman kovalla äänellä huusi: „Tässä on Alpo N:lle konjakkia, tässä on olutta, tässä on viinaa ja tässä ...“ .

Hän näki Alpon seisovan, ottavan vastaan tavaroita ja hämillään tähystelevän laivaan. Ja koko matkustajajoukko laivan sivun täydeltä töllisteli Alpoa naurussasuin.

„Ohoh, onpa sillä miehellä jano“.

„Tanakka mies kestää ja tarvitsee paljo“.

„Kyllä se mies iltaa ennen on kellellään.“

„Aika alkohooli tynnyripä se onkin“.

Tällaisia sutkauksia sateli laivasta koko ajan, kun Alpo seisoi kaikkien maalitauluna sillalla. Hän oli hämillään, sillä moista alkohoolilähetystä hän ei ollut odottanut, se tuli hänelle odottamatta. Mutta sen sijaan hänen naisensa, jota hän odotti, ei tullut. Tyttö oli kyllä laivassa sen hän näki, mutta kuultuaan Alpon nimeä mainittavan viinaksien yhteydessä, häpesi tyttö eikä kehdannut astua sillalle, jossa vaan pari poikasta Alpon kanssa sillä kertaa oli.

Tyttö, Alma R. oli hänen nimensä, oli nim. kaupungissa tunnetun raittiuseuran jäsen, oli yleensä tunnettu ja hänellä oli paljon seuratuttavia. Aikaiseen keväällä oli

ollut raittiusmies, eikä tytön jutun sisällyksestä paljoa välittänyt, mutta itse tyttö häntä viehätti. Vaikkei tyttö enää ollutkaan nuori, oli hän olennoltaan nuorekas, itsetietoinen ja hilpeä ja se miellytti Alpoa. Hän oli tottunut naisia katsomaan enemmän saalistamistarkoituksessa kuin vertaisina, ja tytöt puolestaan katselivat häntä samoin. Oltuaan yksinäisenä poikamiehenä ja ainoana seurustelupaikkana, kapakka, oli hän yhdenvertaisesta seurustelusta toisen sukupuolen kanssa kokonaan vieraantunut. Kun Alma nyt asettui hänen suhteensa itsenäiseksi, itsetietoiseksi, sekä samalla vertaiseksi ja hieman viehättäväksi, miellytti se Alpoa suuresti.

Alpo ja Alma tapasivat sitte toisiaan useinkin, puhelivat sitä ja tätä ja tulivat hyviksi tuttaviksi. Alpoa tuo tuttavuus omituisesti miellytti ja hänen vanhanpojan korkeassa sielussaan alkoi tuntua lempeitä tuulahduksia Almaa kohtaan.

Alma puolestaan teki tuttavuudesta laskelmia. Hän oli jo muutamia vuosia yli naimaijän. Ja niin paljon kun hän oli raittiusseuran keskuudessa puuhaillutkin, sopivaa kosiomiestä ei ollut kuitenkaan sattunut. Seurassa oli kyllä poikia paljonkin ja olihan joku heistä yritellyt häntä hakkaillakin, mutta kaikki he olivat niin nuoria ja mikä pahempi, heidän taloudellinen asemansa ei ollut laisinkaan houkutteleva. Alma tiesi kyllä mitä köyhyys merkitsee. Hän oli itse omalla työllään elävä henkilö ja oli usein saanut olla niukoissa aineellisissa oloissa. Alposta tiesi hän, että Alpo oli hyväpalkkainen mies, joka kyllä jaksoi elättää vaimonsa, jos hän kerran sellaisen ottaisi. Silloin tällöin hän kyllä juopotteli, mutta kyllä hän, Alma, sen paheen Alposta pian poisjuurittaisi, kunhan hän vaan kerran emännän oikeudet saisi. Hän siis noiden laskelmien perusteella asettuisi Alpon suhteen itsetietoisesti varsin puoleensa vetävälle kannalle.

Omituista muuten oli, että Alpo koko lyhytaikaisesta tuttavuudestaan Alman kassa, ei parhaalle ystävälleen Jussolle, hiiskunut sanaakaan. Syynä lienee ollut se, että Alpo, joka aina kerskasi johdonmukaisuudestaan ja arvosteli naisia vaan miesten nautintojen kannalta, olisi täytynyt Almasta puhuessaan esiintyä ristiriitaisena itsensä ja entisyytensä kanssa. Jussohan olisi heti tokaissut: Mitä tekemistä sinulla sitten on naisen kanssa, joka on raitis ja josta et muuten mitään hyödy. Ja Alpon olisi todellakin täytynyt sanoa, ettei hän, entisiin mielipiteisiinsä nähden naisista, sitä itsekään ymmärtänyt.

Muutamia päiviä ennen kesälomalle lähtemistään oli Alpo tavannut Alman kadulla ja siinä m. m. kertonut kesäasunnostaan ja samalla pyytänyt Almaa seuraavana sunnuntaina siellä käymään. Alma oli heti luvannut. Tultuaan laivaan, oli hän tavannut useita seuratuttaviaan, jotka heti utelivat, mihin hän oli menossa. Hän ei voinut sanoa menevänsä jonkin vanhanpojan luokse. Sanoi vaan menevänsä saaristoon. Aikoi sitte tuolla pienellä sillalla, jossa Alpo oli, pujahtaa laivasta pois. Mutta tultuaan sillalle ja huomattuaan Alpon olevan alkohoolilähetyksen vastaanottamispuuhissa ja koko laivassa olevan väen sitä ivaillessa ja tähystellessä, häpesi hän, tunnettu raittiuspuhuja, mennä moisen alkohoolilähetyksen mukaan. Hän piilottausi hämillään toisten taakse, eikä kehdannut astua laivasillalle. Se oli pettymys molemmille.

Alma meni taivan mukana edelleen ja Alpo otti pulloläheityksen vastaan ja asteli niiden kanssa nurpeana ja äkeissään rannalle.

Kun Jusso katseli häntä ivallisin katsein, suututti se häntä vielä enemmän.

„No missä sinun naisimmeisesi nyt on?“ kysyi Jusso pisteliäästi

Alpo ei vastannut mitään, työnsi vaan äkäisesti alkohoolipullot kohisten pöydälle.

„Kas vaan, olethan saanut tuomisia. Kai naisihmisesi tulee perästäpäin. Mutta merkillinen viftari se sun naisimmeisesi on, kun lähettää moisen joukon viinaksia. Kai se on joku niitä kapakkatyttöjä sieltä Natalian hotellista“, ärsytteli Jusso edelleen.

„Pidä suusi“, mörähti Alpo kiukkuisena.

„No pyhä veli, mistä olet kiukkuinen. Olethan sinä aina ollut viinaksien ja kapakkatyttöjen ystävä. Eikös ole hauskaa, että saamme taas molempia. Mutta milloin tulee tyttösi?“ kyseli Jusso?

Alpo ei jaksanut enään kuunnella. Hän lähti ulos tuvasta ja odotettu puheliaisuus hänen puoleltaan jäi tulematta.

Mutta iltapäivällä se puhkesi. Toveri, joka oli viinakset lähettänyt, kirjotti Alpolle, että kai sait eilen kaikki ne pullot alkohoolia, jotka sulle eilen Jusson käskystä lähetin. Arveli vielä, että kai heillä oli vieraita, ehkäpä naisiakin ja kaiketi kovin hauskaakin, kun niin paljon „vieraanvaraisuutta“ tarvittiin.

(Jatk.)

.— Hän näytti saavan uuden vatsan. — Minulla oli aina vatsakipuja syömisen jälkeen eikä mistään lääkkeistä eikä hoidosta näytänyt olevan mitään apua, kirjoittaa H. M. Youngpeters „Sun“ lehden toimittaja. Lake view, Ohio. Jo ensimmäiset annokset Chamberlainin vatsa ja maksapillereitä tuottivat ihmeteltävän suurta helpotusta. Ja toinen putelli näytti minulle antavan kokonaan uuden vatsan ja kokonaan täydellisen terveyden.

Myytävänä kaikkialla.

TUSKAN MERKKEJÄ.

Ihmisten pitäisi tietämän kuinka nämä merkit olisivat ymmärrettävät ja huolehdittavat.

Kipeät munuaiset antavat monta huomattavaa merkkiä. Pään ja selän kivistykset yöllä sekä päivällä ovat tavallisia ynnä monta muuta. Parantakaa munuaisenne käyttämällä sitä varten erikoisesti valmistettua lääkettä „Booth's Kidney Pills.”

Todistus Fort Williamista Mrs George Mulligan, 427 Wiley St., Fort William, Ont., sanoo:

Minulla on kauemmin kuin kolmen vuoden ajan kiusannut alituinen päänkivistys ja huono selkä. Siihen koetin käyttää useampaa eri lääkettä, mutta ei mistääntullut apua. Käytettyäni lyhyen ajan „Booth's Kidney Pills” niin kohta sain terveyteni kaikinpuolin. Tätä on saatavana W. T. Mc Eachernin rohdoskaupasta 50c pullo.

Ammattiinsa tottunut painaja

saa paikan Toverissa heti. Union työ ja palkka. Hakemukset todistuksineen on lähetettävä osoteella:

Toveri, Box 99, Astoria, Ore.

Hakemuksessa on myöskin mainittava, onko sosialistipuolueen jäsen.

Tilatkaa Työkansa.

Wanson & Kotanen

Liha- ja Ruokatavarakauppa

Olemme laajentaneet liikettämme avaamalla ruokatavarakauppamme yhteyteen myös lihakaupan.

Joten olette tilaisuudessa tarvitessanne ruoka- ynnä lihatavaraa saamaan niitä kohtu hinnoilla meiltä.

Mr. John Aarnio, tunnettu paikkakunnalla, on yhtynyt meidän liikkeeseen ja on nyt hoitamassa Lihakauppaosastoa ja tulee teille katsomaan aina tuoreen, vasta teurastetun lihan ja myös palvelee kaikkia huolellisesti.

Wanson & Kotanen

Grocery Phone 396——Butcher Phone 103.

Grocery & Butcher,

PORT ARTHUR **ALGOMA ST. 168—170**

SUURLIIKKEIDEN KESKUSTAT

joskus tarjoovat sangen edullisia tilaisuuksia kaupan alalla. Niin nytkin äskettäin me näimme erään suuren liikkeen vararikkohuutokaupassa tarjottavan kaupaksi kappaleluvultaan moniin tuhansiin nousevaa määrää miesten ja naisten kultakelloa (gold filled), jota samaa kellolajia me olemme nähneet käytettävän 12 vuotta ilman pienintäkään korjausta ja aina pitävän tarkan ajan ja säilyttävän uutuutensa. Me emme voineet katsoa näiden kellojen, jotka kellokaupoissa maksavat $16.00 ja toiset näkyvät ottavan $18.00, menevän maailmaan melkein ilmaiseksi, vaan otimme ne polkuhinnatsa haltuumme. Liikemiehet eivät malttaisi olla voittoa ottamatta tällaisessa tilaisuudessa, vaan me emme tahdo tehdä kouluamme kauppahuoneeksi. Me lähetämme yhden näistä kelloista omasta hinnastamme $4.75 jokaiselle, joka maksun mukana lähettää 14 senttiä postimerkeissä taikka rahassa lähetyskustannuksia varten. Tässä on nyt monelle tilaisuus saada itselleen kello, joka on luotettava ja vakaa ystävä koko elämän ijäksi ja kaunis muisto jälkeläisille. Tilattaessa on mainittava josko halutaan miesten taikka naisten kello. Tehdas takaa 25 vuotta nämät kellot, vaan jos kello ei tyydyttäisi ostajaa, kun hän on yhden vuoden sitä koetellut, niin palauttakoon sen meille ja me palautamme heti rahat.

Jokaiselle oppilaallemme, joka alkaa kurssin nyt ennenkuin nämät kellot loppuvat me lahjoitamme yhden nästä muistoksi koulustamme.

The Sampo Correspondence School,

P. O. Box 344. Chicago, Ill.

THE HOLLENBERG BRO.

Kaikenlaisia talous ja huonekaluja, uunia ja kalvaniseerattuja astioita myydään ja ostetaan.

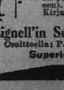
Presson Block Simpson St.

Fort William

Finnish Co-op. stoorin vieressä

Vapaasti

Lääke-kirja, jossa yli 25 eri, miesten ja naisten tautia, ja niiden parantaminen, ovat selitetty. Kuten Vatsakatarri-Lapamato-Huono-ruoansulatus-Huono-Veri-Munuais ja Rakko taudit—Reumatismi-Heikkous-Naisten taudit.y.m. Myöskin täydellinen luettelo suomalaisista lääkkeistä.

Elkää myrkyttäkö elimistöänne Patentti-lääkkeillä, eli Lääkekomppanian sekotuksilla, vaan käyttäkää oikeita Suomalaisia lääkkeitä.

Kirja lähetetään vapaasti jokaisellen (ei Suomeen). Pyytäkää "Lääke-Kirja No: 5."

Lignell'in Suom. Apteeki

Osoitteella: P. A. Lignell Co.

Superior, Wis.

HALUTAAN TIETÄÄ.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä oleskelee veljeni Jani Ikola, kotoisin Jänisjärveltä; T. l. Jos itse huomaat nämä rivit, eli joku hänen tuttavistaan niin ilmottaisi hänen olinpaikkansa osoitteella: J. Järvi, 162 Albert st. Port Arthur, Ont. Can.

Haluaisimme tietää olisiko yhtään tuttavaa, tai tuttavaksi aikovaa, joka haluaisi tyttöjen kanssa kirjevaihtoon. Osoitteemme: Miss Sanny Mäki, Celia Laine. St Alexis des Monts Maskinonge Co. P. Q. Canada. % Mrs. Simpson.

Tärkeän asian vuoksi haluan tietää missä oleskelee Emil Liikala eli (Korttila)? Jos joku hänestä tietää ilmoittakoon:

R. Smedbergille

105 Secord st., Port Arthur, Ont.

Heinäkuun erikois halvennusmyynti Vihki- ja Kihlaustavaroille.

Hinnat erittäin halvat.

Mellä on hyvä valikoima Miesten ja Naisten kulta- ja hopeakelloja ja kellonperiä, sekä vihki- ja kihlasormuksia, rannerenkai'a y. m. y. m.

Kelloja korjataan erikoishalvennuksella heinäkuun ajalla.

Työn hyvyys taatan.

THE

Standard Jewlry Store,

I. FROMAN

omistaja

Simpson ja Bruden kadun kulmassa Fort William

Katsokaa suurta sähkökello kylttiä.

HAMMASLÄÄKÄRI

W. J. CURRY,

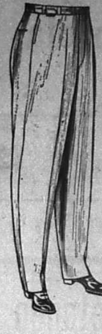
Huone: 510 Dominion Trust Bldg, Vancouver, B. C.

Telefooni 2354.

Tohtori Curry käyttää kivuttomia metoodeja hampaita korjatessaan.

Ehdottomasti ensiluokan työ. Tarkastus vapaa.

(Huom.! Tohtori Curry on kuulunut viimeisen kahdeksan vuoden ajan sosialistipuolueeseen ja ottanut innokkaatsi osaa puoluetoihin.)

Ennen ja nyt.

PUKUPAITOJA.

Tavall. hinta $1.50, nyt ..	$1.09
„ „ $1.25 „	88c.
„ „ $1.00 „	58c.

PUKUJA.

Tavall. hinta $30.00, nyt	$22.00
„ „ $28.00 „	$21.00
„ „ $25.00 „	$19.00
„ „ $22.00 „	$16.00
„ „ $20.00 „	$14.00
„ „ $15.00 „	$10.00
„ „ $10.00 „	$5.85

4 KESÄPUKUA $4.98

MIESTEN HOUSUJA.

Arvo $6.00, myydään	$4.10
„ 5.50 „	$3.98
„ 5.00 „	$3.58
„ 4.50 „	$3.25
„ 4.00 „	2.98
„ 3.75 „	$2.78
„ 3.50 „	$2.50
„ 3.00 „	$1.98
„ 2.50 „	$1.75
„ 2.00 „	$1.50
„ 1.50 „	$1.10

TYÖPAITOJA.

Arvo $2.00, myydään	$1.28
„ 1.75 „	1.19
„ 1.50 „	1.09
„ 1.25 „	0.98
„ 1.00 „	0.65
„ 0.75 „	0.58
„ 0.50 „	0.39

MIESTEN TYÖKENKIÄ.

Ennen $2.75, nyt	$1.98
„ $2.00 „	1.89
„ $2.00 „	1.58
200 paria „Slateri" kenkiä	$1.98

ERIKOISTARJOUS.

150 paria Miesten mataloita kenkiä, tavall. hinta $4.50 ja $5.00, myydään $2.38

PUKUJA MIEHILLE.

Arvo $30.00, myyntihinta	$22.50
„ 28.00 „	20.50
„ 25.00 „	19.50
„ 24.00 „	18.50
„ 22.00 „	15.75
„ 20.00 „	14.25
„ 18.00 „	13.50
„ 15.00 „	11.25
„ 12.00 „	8.75
„ 10.00 „	7.50
„ 8.00 „	6.25
„ 7.00 „	4.50

HEDERSON BROS.

207 Simpson st. Fort William.

Suurta! Suurta!

Temppelissä

ESITETÄÄN

Lauantaina 26 p:nä elokuuta alkaen täsmälleen kello 9 j. p. p.

„Simo Hurtta"

Historiallinen näytelmä 7:ssä muutoksessa, kirjoittanut Eino Leino.

HENKILÖT:

MAJURI AFLECK (Hurtta) ent. majurin vouti,...... F. Hyrske
IRJA SORMUNEN, hänen lemmittynsä, ... Saimi Mäki
FREDRIK ARNKILE, henkikirjuri, ... A. Hautamäki
BJÖRN FINNE .... A. Myllylä
PIETARI JESSENHANS .... I. Katainen
PIETARI HAERKAPEAUS, Pielisten rovasti, ... K. Laine
PIRKKO, emäntäpiika, ... Hilma Saarinen
KAUNIKKI, paimentyttö, ... Ida Heino
VALKEA VAIMO .... Hilma Pesonen
Huoveja. Hovilan väkeä.

Pääsymaksut ovat: 50, 35 ja 25c.

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitosta, se on ehdottomasti paras ja huokein. Auki joka päivä klo 2—12.

Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmisteita, ne on valmistettu puhtaista aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat näissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO., LTD.,

Algoma St. 146, Phone 823. Port Arthur.

Port Arhurista.

— **Kansalaispapereita, valtakirjoja** Suomeen y. m. hankkii R. Smedberg & Co., 105 Secord st. Kivelän talossa.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Hyvä tulkki saatavana** Mannerstamin konttoorista, 204 Court Street, Puhelin 1139.

— **Kohta istuvat syyskäräjät,** jonka takia kaikki kansalaispapereitsa haluavat jättäkööt anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— **„Simo Hurtta",** harjoitus keskiviikkona klo 7:män.

— **Miehiä ja naisia** pyydetään saapumaan avustamaan Simo Hurttaan perjantai-iltana klo 8.

Urheilijat hoi!

Saapukaa kaikin ensi keskiviik-

„Simo Hurtta", suuri historiallinen murhenäytelmä, 7:ssä muutoksessa, esitetään Temppelissä ensi lauantaina. Tämä tärisyttävä kuvaus Karjalan voutien y. m. nylkijäin raakuudesta, on näytelmä, jonka arvo on pysyvä, sillä hyvin suorin sanoin tulee siinä ilmi sen aikainen herrain menettely, heidän raakuutensa sekä elämäntapansa sekä lopullinen seuraus moisesta menettelystä. Toivottavasti paikkakunnan suomalaiset lukuisasti saapuvat tätä mahtavaa näytelmää katsomaan.

äffä.

— **Salaperäinen loukkaantuminen.** Toissayönä kello puolikaksi löydettiin Sinclair niminen mies Pigeon River lautatarhan kohdalta C. P. rautatien vierestä puolikuolleeksi ruhjoutuneena. Vähän alempaa löydettiin toinen mies, nimeltään Hendrick, samoin ruhjoutuneena.

Eilen iltapäivällä kuoli sitte

meea, kunhan heille (sosialisteille) vain annetaan hyvät ryypyt.

Eiköhän nyt olisi oikein ettei yksikään Port Arthurin ja Fort Williamin sosialisti menisi edes yhteenkään liberaalien kokoukseen ei uteliaisuudestakaan. Siten näytettäisiin miten meitä ryypyillä ja muulla tavalla ostetaan.

Yleisölle täten tiedoksi annetaan,

että osastomme ravintolan palveluskunta hommaa suuren iltamatilaisuuden ensi torstaina t. k. 24 päivän illalla, jossa ohjelman päänumerona tulee olemaan huikeaa rahan huijusta kukkien välityksellä ja hienointa pyörähtelemistä orkesterin avulla.

Tähän iltmaan emme yksinomaan kutsu, vaan vieläpä velvoitamme jokaista niin huvitteluhaluista kuin myös aineellisesti kannattajia tuomaan roponsa, sillä siinä tilaisuudessa karttuneilla varoilla ayustetaan osastoamme, sen satunnaista rahapulaa. Nähkääs nyt juuri lankeaa maksettavaksi verot, valot, korot, ynnä monet muut, joten on kipeä rahan tarvis. Ja tulevaisuuteenkin nähden on tällä illalla merkityksensä, sillä jos yleisö nyt mahdollisemman runsaalla osanotollaan antaa siveellisenkin kannatuksensa naisten hommalle, niin voipi heistä helposti tulla mitä innokkaampia niin henkisen kuin aineellisenkin köyhyyden karkoittajia. Ja koska tiedämme sen totuuden, että mitä tahtoo nainen, niin sitä tahtoo jumalakin, siis joukolla kannattamaan!

Jos nyt vielä loppujen lopuksi sanon, että meille kaikille hyvin tunnettu „äffä" tulee humoorillaan ja kupleteillaan höystämään illan vilkkautta, niin rohkenen toivoa, että jokainen kilvan rientää torstaina Temppeliimme. Silloin arvotaan myös se „Buildingin" osake, jonka arpoja on viikon päivät myyty.

Kukkavihko, bäsketti tai vartin raha oikeuttaa sisäänpääsyn.

E. Grönlund.

Fort Williamista.

— **Aavistamaton tapaus** sattui Jack Forssellille viime lauantaina. Forsselilla oli asuntoa hänen vaimonsa veli Kalle Kauppi ja Kalle Lilja. Kun Forssel tuli lauantai-iltana kotia huomasi hän asuntonsa myllätyksi ja lähemmin asiaa tutkittuansa huomasi hän, että molemmat miehet ja hänen vaimonsa Hilda ja neljän kuukauden vanha lapsensa olivat lähteneet talosta ja vieneet mennessänsä osan vaatteita ja $120.00 rahaa.

Miehet ja Forsselin vaimo olivat menneet Kaupin farmille Cor-

Katainen ja pöytäkirjuriksi Matti Korhonen.

2 §.

Pantiin toimeen nimien keräys että nähdään voidaanko osastoa tänne perustaa. Jäseniksi ilmoittautui seuraavat: E. Korkola, J. Rissanen, H. Lappalainen, A. Koivu, L. Peterson, Lohn Lahdenperä, Aug. Kaipainen, Alex Hietala, Matti Korhonen, Daavid Korhonen, Albin Mäki, M. Luhtala, P. Korkola ja Jacob Luhtala. Keräyksen perustella päätettiin paikkakunnalle perustaa sosialistiosasto.

3 §.

Osasto päätti liittyä haaraosastona Port Arthurin suomalaiseen sosialistiosastoon.

4 §.

Osaston toimintaa ohjaamaan valittiin 7-miehinen toimikunta, johon tulivat valituksi seuraavat: J. Rissanen, E. Korkola, John Lahdenprä, Jack Luhtala, Daavid Korhonen, Alex Hietala ja Matti Korhonen.

5 §.

Toimikunnan toimeksi jätettiin toisten virkailijain valinta.

6 §.

Osasto päätti varsinaiset kokouksensa ja toimintansa toimia täkäläisellä kansakoululla.

7 §.

Kirjeenvaihtajaksi valittiin M. Luhtala. Hän kuuluu samalla toimikuntaan lisäjäsenenä.

Pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin. Aika ja paikka kuin yllä.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Matti Korhonen.

TYÖKANSAN

Kirja ja Paperi KAUPPA

Kirjoituspaperia
Kirjeenkuoria
Värsypaperia
Kynänteriä
Kynänvarsia
Lyijykyniä
Postikorttia
Postimerkkiä
y. m. y. m.

Työkansan Kirja

Hauskan Kukkais-iltaman

toimivat

S. S. Osasaston ravintolan Palveluskunta

Temppelissä

ensi torstaina t. k. 24 p:nä.

Hauskuutta loitsii „äffä" iloisilla kupleteillaan sekä soittajat tanssin tahdilla.

Sisälle pääsevät kaikki tuomalla kukkasvihkon tai „päsketin" eli maksamalla 25c. Canadan rahassa.

Suomalainen Apteekki

ja

ULOSLÄHETYSLIIKE

KALEVA

SISÄLLISESTI KÄYTETTÄVIÄ LÄÄKKEITÄ.

25 ja 50c.

12 Kalkki kalanmaksaöljyä elttaan ja heikkouteen lapsille.
13 Kalkkivettä
14 Kihtitroppia kihtiin ja kolotukseen
15 Kaksinkertaista koiruoho troppia vatsa- ja sydänalus kipuun.
16 Koiruoho troppia, sam. kuin edellinen
17 Kramppi troppia (hermolääkettä)
18 Kolmenlaista troppia
19 Kolera troppia liialliseen ulostukseen
20 Lakseeraus öljyä
21 Lakseerauspulveria
22 Mikstura simppeliä
23 Prinssin troppia, lepotroppia lapsille
24 Preserverattuja troppeja, vilustukseen

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Halutaan

SUOMALAINEN MYYJÄ

88 **Vaatekauppaan**

Sauna

AVOINNA:

tiistaina, perjantaina ja lauantaina.

HUOM! Alusvaatteita pestään.

J. KIRVESMÄKI.

169 Albert st. Port Arthur

CUMBERLAND KADULLA.
— ME HANKIMME —

Avioliittolupia ja Vihkimä sormuksia

Port Arthur Jewelry Co.

RUOKAA ja KAHVIA

saatavana

HELSINGIN RESTAURANTISSA.

JOHN HANNULA.
omistaja

112 Rowand st. Fort William

UUSIA KELLOJA

myydään

ja

Sairasvoimistelia ja hieroja

Helsingissä kurssin suorittanut, jo 7 vuoden kokemus. Käyn perheissä, otan myöskin hierottavia potilaita kotona.

352 Foley st. Telef. 1637.

NEITI OLGA RISSANEN.

$—$—$—$—$—$—$—$

RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteimistöjä vastaan
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.

$—$—$—$—$—$—$—$

D. B. Turville

Lakimies, asianajaja ja yleinen notario

51 Cumberland st. Port Arthur.

Kaupungin lotteja ja Farmimaita

myydään ja otetaan myytäväksi.

Rafael Smedberg & Co.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

OSTAKAA SITÄ NYT.

Nyt on aika ostaa puteli Chamberlain Kolera Koliikki ja vatsuri lääkettä. On melkein varma että sitä tulette tarvitsemaan ennen kuin kesä on mennyt ohi. Mikään ei ole parempaa tätä lääkettä. Myytävänä kaikkialla.

Kalastajat ja metsästäjät.

Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä pariinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäsi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjettäni.

H.,
Box 300, Chester, Mass.

SUOMALAINEN

Lääke kauppa.

Me olemme juuri saaneet lähetyksen Suomesta: Luuliniament-

	„	„	$20.00	„	$14.00	„	2.50	„	$1.75	150 paria	Miesten mataloita ken-	„	7.00	„	4.50
	„	„	$15.00	„	$10.00	„	2.00	„	$1.50		kiä, tavall. hinta $4.50 ja $5.00,				
	„	„	$10.00	„	$5.85	„	1.50	„	$1.10		myydään		$2.38		

Port William.

1

Suurta! Suurta!

Temppelissä

ESITETÄÄN

Lauantaina 26 p:nä elokuuta alkaen täsmälleen kello 9 j. p. p.

„Simo Hurtta“

Historiallinen näytelmä 7:ssä muutoksessa, kirjoittanut Eino Leino.

HENKILÖT:

MAJURI AFLECK (Hurtta) ent. majurin vouti,..... F. Hyrske
IRJA SORMUNEN, hänen lemmittynsä; ..... Saimi Mäki
FREDRIK ANKILE, henkikirjuri, ... A. Hautamäki
BJÖRN FINNE ..... A. Myllylä
PIETARI JESSENHANS ..... I. Katainen
PIETARI HAERKAPEAUS, Pielisten rovasti, ... K. Laine
PIRKKO, emäntäpiika, ... Hilma Saarinen
KAUNIKKI, paimentyttö, ... Ida Heino
VALKEA VAIMO ..... Hilma Pesonen

Huoveja. Hovilan väkeä.

Pääsymaksut ovat: 50, 35 ja 25c.

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitosta, se on ehdottomasti paras ja huokein. Auki joka päivä klo 2—12.

Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmisteita, ne on valmistettu puhtaista aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat näissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO., LTD.,
Algoma St. 146, Phone 823. Port Arthur.

Port Arhurista.

— **Kansalaispapereita, valtakirjoja** Suomeen y. m. hankkii R. Smedberg & Co., 105 Secord st. Kivelän talossa.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Hyvä tulkki saatavana** Mannerstamin konttoorista, 204 Court Street, Puhelin 1139.

— **Kohta istuvat syyskäräjät,** jonka takia kaikki kansalaispaperitsa haluavat jättäköot anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— **„Simo Hurtta“,** harjoitus keskiviikkona klo 7:män.

— **Miehiä ja naisia** pyydetään saapumaan avustamaan Simo Hurttaan perjantai-iltana klo 8.

Urheilijat hoi!

Saapukaa kaikin ensi keskiviikkona raittiushaalille klo 8 j. pp. siellä saatte esittää mitä urheilulajia haluatte, sillä sinne tulee Labor day komitean jäseniä kuulemaan mitä me haluamme.

Huomatkaa siellä jaetaan rahapalkintoja naisille ja miehille.

Jyryn johtokunnan kokous samana iltana. H. Karenius.

— **Tulipalo** oli sunnuntaita vastaan yöllä. Joe Felteau huomasi tulen olevan irti asuntonsa lähellä olevassa Servaisin omistamassa talossa 304 Pearl str. Felteau hälytti palokunnan, joka saapuikin pian ja sai verrattain nopeasti tulen sammumaan.

Talossa asui A. D. McLennon, jonka perhe oli „kämppäämässä“ Current joella. Heille tuli palossa tuhannen dollarin vahinko.

„Simo Hurtta“,

suuri historiallinen murhenäytelmä, 7:ssä muutoksessa, esitetään Temppelissä ensi lauantaina. Tämä tärisyttävä kuvaus Karjalan voutien y. m. nylkijäin raakuudesta, on näytelmä, jonka arvo on pysyvä, sillä hyvin suorin sanoin tulee siinä ilmi sen aikainen herrain menettely, heidän raakuutensa sekä elämäntapansa sekä lopullinen seuraus moisesta menettelystä. Toivottavasti paikkakunnan suomalaiset lukuisasti saapuvat tätä mahtavaa näytelmää katsomaan.

äffä.

— **Salaperäinen loukkaantuminen.** Toissayönä kello puolikaksi löydettiin Sinclair niminen mies Pigeon River lautatarhan kohdalta C. P. rautatien vierestä puolikuolleeksi ruhjoutuneena. Vähän alempaa löydettiin toinen mies, nimeltään Hendrick, samoin ruhjoutuneena.

Eilen iltapäivällä kuoli sitte Sinclair R. M. G. sairashuoneella, jonne molemmat miehet oli viety.

Mitään tietoa miten miehet ovat ruhjoutuneet ei ole vielä saatu. Molemmat miehet ovat olleet työssä Woodsidella ja oli heillä löydettäessä aikalappunsa taskuissa.

Poliisi arvelee, että tässä voi olla kysymyksessä joku törkeä rikos.

Mitäs sanotte sosialistit tästä?

Hemppa Niinimäki, joka on yhdellä ja toisella tavalla tehnyt itsensä kuuluisaksi, etupäässä sosialistien ja yleensä järjestyneitten työläisten mnustaamisella, tsekkijutulla y. m., kuuluu nyt, ollessaan liberaalien agenttina, kiertävän kaupungilla ja selittelevän, että sosialistit kyllä äänestävät Conmeea, kunhan heille (sosialisteille) vain annetaan hyvät ryypyt.

Eiköhän nyt olisi oikein ettei yksikään Port Arthurin ja Fort Williamin sosialisti menisi edes yhteenkään liberaalien kokoukseen ei uteliaisuudestakaan. Siten näytettäisiin miten meitä ryypyillä ja muulla tavalla ostetaan.

Yleisölle täten tiedoksi annetaan,

että osastomme ravintolan palveluskunta hommaa suuren iltamatilaisuuden ensi torstaina t. k. 24 päivän illalla, jossa ohjelman päänumerona tulee olemaan huikean rahan huijusta kukkien välityksellä ja hienointa pyörähtelemistä orkesterin avulla.

Tähän iltmaan emme yksinomaan kutsu, vaan vieläpä velvoitamme jokaista niin huvitteluhaluista kuin myös aineellisesti kan nattajia tuomaan roponsa, sillä siinä tilaisuudessa karttuneilla varoilla avustetaan osastoamme, sen satunnaista rahapulaa. Nähkääs nyt juuri lankeaa maksettavaksi verot, valot, korot, ynnä monet muut, joten on kipeä rahan tarvis. Ja tulevaisuuteenkin nähden on tällä illalla merkityksensä, sillä jos yleisö nyt mahdollisemman runsaalla osanotollaan antaa siveellisenkin kannatuksensa naisten hommalle, niin voipi heistä helposti tulla mitä innokkaampia niin henkisen kuin aineellisenkin köyhyyden karkoittajia. Ja koska tiedämme sen totuuden, että mitä tahtoo nainen, niin sitä tahtoo jumalakin, siis joukolla kannattamaan!

Jos nyt vielä loppujen lopuksi sanon, että meille kaikille hyvin tunnettu „äffä“ tulee humoorillaan ja kupleteillaan höystämään illan vilkkautta, niin rohkenen toivoa, että jokainen kävan rientää torstaina Temppeliimme. Silloin arvotaan myös se „Buildingin“ osake, jonka arpoja on viikon päivät myyty.

Kukkavihko, bäsketti tai vartin raha oikeuttaa sisäänpääsyn.

E. Grönlund.

Fort Williamista.

— **Aavistamaton tapaus** sattui Jack Forssellille viime lauantaina. Forssellilla oli asuntoa hänen vaimonsa veli Kalle Kauppi ja Kalle Lilja. Kun Forssel tuli lauantaiiltana kotia huomasi hän asuntonsa myllätyksi ja lähemmin asiaa tutkittuansa huomasi hän, että molemmat miehet ja hänen vaimonsa Hilda ja neljän kuukauden vanha lapsensa olivat lähteneet talosta ja vieneet mennessänsä osan vaaatteita ja $120.00 rahaa.

Miehet ja Forsselin vaimo olivat menneet Kaupin farmille Corhamiin, jonne sitte Forssel meni vaimoansa katsomaan. Mutta mainittu Kauppi oli Forsselia vastassa eikä päästänyt häntä edes pihamaillekaan.

Tuollainen sivullisten tunkeutuminen kahden naimisissa olevan ihmisen väliin, ei ole mitään kaunista.

Port Arthurin Ympäriltä.

Pöytäkirja,

tehty sosialistiosaston perustavassa kokouksessa Kivikosken kansakoululla 20 p. elok. 1911.

1 §.

Puheenjohtajaksi valittiin P. Katainen ja pöytäkirjuriksi Matti Korhonen.

2 §.

Pantiin toimeen nimien keräys että nähdään voidaanko osastoa tänne perustaa. Jäseniksi ilmoittautui seuraavat: E. Korkola, J. Rissanen, H. Lappalainen, A. Koivu, L. Peterson, Lohn Lahdenperä, Aug. Kaipainen, Alex Hietala, Matti Korhonen, Daavid Korhonen, Albin Mäki, M. Luhtala, P. Korkola ja Jacob Luhtala. Keräyksen perustella päätettiin paikkakunnalle perustaa sosialistiosasto.

3 §.

Osasto päätti liittyä haaraosastona Port Arthurin suomalaiseen sosialistiosastoon.

4 §.

Osaston toimintaa ohjaamaan valittiin 7-miehinen toimikunta, johon tulivat valituksi seuraavat: J. Rissanen, E. Korkola, John Lahdenperä, Jack Luhtala, Daavid Korhonen, Alex Hietala ja Matti Korhonen.

5 §.

Toimikunnan toimeksi jätettiin toisten virkailijain valinta.

6 §.

Osasto päätti varsinaiset kokouk sensa ja toimintansa toimia täkäläisellä kansakoululla.

7 §.

Kirjeenvaihtajaksi valittiin M. Luhtala. Hän kuuluu samalla toimikuntaan lisäjäsenenä.

Pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin. Aika ja paikka kuin yllä.

Pöytäkirjan vakuudeksi
Matti Korhonen.

TYÖKANSAN

Kirja ja Paperi KAUPPA

Kirjoituspaperia
Kirjeenkuoria
Värsypaperia
Kynänteriä
Kynänvarsia
Lyijykyniä
Postikorttia
Postimerkkiä
y. m. y. m.

Työkansan Kirja ja Paperi Kauppa

Uuden Haalin alla

Itsetietoinen kuluttaja ei osta tarveaineaitaan mistä liikkeestä sattuu. Hän ottaa selvän mitkä liikkeet ilmottavat siinä lehdessä, jota hän lukee, ja hän ostaa tarveaineensa ainoastaan niistä liikkeistä, jotka ilmotusten kautta tarjoutuvat häntä palvelemaan.

Työkansan lukijat tietystikin ostavat tarveaineensa ainoastaan niistä liikkeistä, jotka ilmottavat tässä heidän omassa lehdessään. Vai miten arvelette?

Hauskan Kukkais-iltaman

toimivat

S. S. Osasaston ravintolan Palveluskunta

Temppelissä

ensi torstaina t. k. 24 p:nä.

Hauskuutta loitsii „äffä“ iloisilla kupleteillaan sekä soittajat tanssin tahdilla.

Sisälle pääsevät kaikki tuomalla kukkasvihkon tai „pääsketin“ eli maksamalla 25c. Canadan rahassa.

Suomalainen Apteekki
ja
ULOSLÄHETYSLIIKE
KALEVA
SISÄLLISESTI KÄYTETTÄVIÄ LÄÄKKEITÄ.
25 ja 50c.

12 Kalkki kalanmaksaöljyä elttaan ja heikkouteen lapsille.
13 Kalkkivettä
14 Kihtitroppia kihtiin ja kolotukseen
15 Kaksinkertaista koiruoho troppia vatsa- ja sydänalus kipuun.
16 Koiruoho troppia, sam. kuin edellinen
17 Kramppi troppia (hermolääkettä)
18 Kolmenlaista troppia
19 Kolera troppia liiallisseen ulostukseen
20 Lakseeraus öljyä
21 Lakseerauspulveria
22 Mikstura simppeliä
23 Prinssin troppia, lepotroppia lapsille
24 Preserverattuja troppeja, vilustukseen

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Sauna
AVOINNA:
tiistaina,
perjantaina ja
lauantaina.
HUOM! Alusvaatteita pestään
J. KIRVESMÄKI.
169 Albert st. Port Arthur

CUMBERLAND KADULLA.
— ME HANKIMME —
Avioliittolupia
ja
Vihkimä sormuksia
Port Arthur Jewelry Co.

RUOKAA
ja
KAHVIA
saatavana
HELSINGIN RESTAURANTISSA.
JOHN HANNULA.
omistaja
112 Rowand st. Fort William

Halutaan
SUOMALAINEN MYYJA
88 **Vaatekauppaan**
Täytyy puhua hyvin englannin kieltä.

— Tehkää ostoksenne niissä kaupoissa jotka ilmoittavat Työkansassa.

— Kysykää niissä kaupoissa joissa teette ostoksenne jos he ilmoittaa Työkansassa, jos ei, niin tiedätte mitä silloin teette?

Levittäkää Väkaleukaa.

UUSIA KELLOJA
myydään
ja
Vanhoja
korjataan
kohtuhinnoilla
A. C. Mac Nicol
Kulta- ja kelloseppa.

Keittäjät hoi!!!
Port Arthurin S:S. Osaston rantintolaan halutaan kunnollinen ja toimeensa täysin kykenevä keittäjä, mieluummin nainen. Hakemukset, suosituksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävä ennen 15 p. syysk. osoitteella:
J. E. Grönlund
314 Bay st. Port Arthur, Ont. Can.

Sairasvoimistelia ja hieroja
Helsingissä kurssin suorittanut, jo 7 vuoden kokemus. Käyn perheissä, otan myöskin hierottavia potilaita kotona.
352 Foley st. Telef. 1637.
NEITI OLGA RISSANEN.

$—$—$—$—$—$—$—$
RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteimistöjä vastaan
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.
$—$—$—$—$—$—$—$

D. B. Turville
Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

Kaupungin lotteja
ja
Farmimaita
myydään ja otetaan myytäviksi.
Rafael Smedberg & Co.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

OSTAKAA SITÄ NYT.
Nyt on aika ostaa puteli Chamberlain Kolera Koliikki ja vatsuri lääkettä. On melkein varma että sitä tulette tarvitsemaan ennen kuin kesä on mennyt ohi. Mikään ei ole parempaa tätä lääkettä. Myytävänä kaikkialla.

Kalastajat ja metsästäjät.
Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä pariinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäsi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjettäni.
H.,
Box 300, Chester, Mass.

SUOMALAINEN
Laake kauppa.
Me olemme juuri saaneet lähetyksen Suomesta: Laulinjanventia, Mixtura simppeliä, Aniisi roppia, Rauta roppia, Riikan palsamia, Eetteri tärpättiä, Veren puhdistus roppia, Snellimannin koliikki roppia, Kolera ja Koliikki lääkettä, sydämen vahvistusroppia. Reserveeraavia roppia.
Antakaa tohtorin reseptit meille ja me valmistamme lääkkeet parhaista ja puhtaista aineista.
Me vaihdamme (checkiä), vekse leitä (money order), ja myymme raha määräyksiä Suomeen ja ympäri koko maailman.
A. L. Smith.
Rohdoskauppias.
Phone 277 — — Port Arthur.